

Maastricht University

Jaarverslag 2015

Colofon

Ontwerp:	Mockus
Fotografie:	Arjen Schmitz, Harry Heuts en Sacha Ruland
Telefoon	+31 43 388 22 22
E-mail	jaarverslag-fin@maastrichtuniversity.nl
Postadres	Postbus 616, 6200 MD Maastricht, Nederland
Website	Het huidige websiteadres van UM alwaar het jaarverslag te vinden is, betreft: www.maastrichtuniversity.nl/about-um/organisation/facts-figures
Documentnaam	Jaarverslag 2015
Copyright	© Universiteit Maastricht, Nederland.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Universiteit Maastricht.

Inhoudsopgave

		4.9.1	Beleid ten aanzien van Beleggen en Belenen	45
		4.9.2	Kasstroomen en liquiditeitspositie	45
	Ten geleide	4.9.3	Uitzettingen, beleggingen en leningen	46
		4.9.4	Financieringsstructuur en vermogenspositie	47
1	Verslag van het College van Bestuur	4.9.5	Overige kengetallen	48
		4.10	UM en leveranciers- en ketenverantwoordelijkheid	49
2	Algemeen beeld van de Universiteit Maastricht	4.11	UM en continuïteit & compliance	49
2.1	Historie	4.12	UM en helderheidsaspecten	54
2.2	Organigram			
2.3	Missie, visie en strategie Universiteit Maastricht	5	Jaarrekening	55
2.4	Kennis-As Limburg en Brightlands Campussen: groeimotoren van de regio	5.1	Inleiding	56
2.4.1	Kennis-As	5.2	Enkelvoudige en geconsolideerde balans	59
2.4.2	Brightlands Campussen	5.3	Enkelvoudige en geconsolideerde staat van baten en lasten	60
2.4.3	Brightlands en Kennis-As	5.4	Geconsolideerd en enkelvoudig kasstroomoverzicht	61
2.5	Samenwerking met het azM	5.5	Toelichting op de balans	62
2.6	Samenwerking in de regio	5.5.1	Materiële vaste activa	62
2.7	Kerncijfers	5.5.2	Financiële vaste activa	63
		5.5.3	Vlottende activa	67
3	Verantwoording prestatieafspraken	5.5.4	Eigen vermogen	68
3.1	Inleiding en samenvatting prestatieafspraken	5.5.5	Voorzieningen	69
3.2	Inbedding in bestuurlijk proces	5.5.6	Langlopende schulden	70
3.3	Verplichte indicatoren	5.5.7	Kortlopende schulden	70
3.3.1	Definities, omschrijvingen, query's, bronnen en methoden	5.5.8	Overzicht geoordeelde doelsubsidies	71
3.3.2	Nulmeting, afspraken en realisaties	5.5.9	Niet in de balans opgenomen regelingen	71
3.3.3	Aspect Studiesucces	5.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	72
3.3.4	Aspect Kwaliteit en Excellentie	5.6.1	Rijksbijdrage	72
3.3.5	Aspect Maatregelen	5.6.2	Examen- en collegegelden	73
3.4	Profilering en Zwaartepuntvorming	5.6.3	Contractbaten	73
3.4.1	Onderwijs	5.6.4	Overige baten	75
3.4.2	Onderzoek	5.6.5	Personele lasten	76
3.5	Valorisatie: maatschappelijke aanwending van wetenschappelijke kennis	5.6.6	Afschrijvingen	77
		5.6.7	Huisvestingslasten	77
		5.6.8	Overige instellingslasten	78
		5.6.9	Financiële baten en lasten en Resultaat deelnemingen	79
4	De Universiteit Maastricht in verslaggevingsjaar 2015	5.6.10	Overzicht honorarium accountant	79
4.1	Onderwijs	5.6.11	Overzicht verbonden partijen	80
4.2	Onderzoek	5.6.12	Voorstel bestemming exploitatiesaldo	82
4.3	Valorisatie: maatschappelijke aanwending van wetenschappelijke kennis	5.7	Overige gegevens	82
4.4	Internationalisering			
4.5	Studenten en alumni	6	Verslag Raad van Toezicht UM 2015	90
4.6	Personeelsbeleid			
4.7	Faciliteiten	7	Beloningen en tegemoetkomingen	96
4.8	UM en duurzame samenleving			
4.9	UM en financieel resultaat		Woordenlijst en afkortingenlijst	100

Ten geleide

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van Universiteit Maastricht (UM). Met dit jaarverslag legt het College van Bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële positie van de universiteit. Het jaarverslag betreft in de eerste plaats een verantwoordingsdocument ter attentie van de Raad van Toezicht en de Nederlandse overheid. Daarnaast heeft het als doel stakeholders te informeren over de activiteiten die in 2015 hebben plaatsgevonden. Belangrijke stakeholders voor UM zijn: studenten en alumni, medewerkers, academische samenwerkingspartners (zowel in binnen- als in buitenland), overheid (regionaal, provinciaal en nationaal), samenwerkingspartners binnen het bedrijfsleven, en toezichthoudende en controlerende instanties. De relatie met stakeholders staat bij UM centraal bij de keuzes en uitvoering van haar activiteiten. Dit is ook een van de voornaamste redenen waarom UM heeft gekozen voor een geïntegreerde verslaglegging.

UM stelt haar jaarverslag op conform de uitgangspunten en inhoudselementen van Integrated Reporting. Als centraal thema in het jaarverslag is gekozen voor de drie hoofdthema's uit de strategie van UM, zijnde Quality of Life, Europe and a Globalising World en Learning and Innovation. Verder heeft UM in 2015 flinke stappen gezet in het vernieuwen en toegankelijk maken van informatie via de UM-website. Beoogd wordt om ook de informatie uit het jaarverslag digitaal aan te bieden (verdergaand dan de huidige pdf-publicatie).

UM kent drie kernactiviteiten: onderwijs, onderzoek en het maatschappelijk en economisch toepassen van kennis. UM hanteert de onderwijsfilosofie van Probleemgestuurd Onderwijs en was de eerste universiteit die deze filosofie in de volle breedte heeft toegepast. Studenten krijgen kleinschalig onderwijs en worden opgeleid met aandacht voor zowel de regionale als de internationale context in een interculturele omgeving. Internationalisering in al haar facetten is onderdeel van het DNA van deze universiteit en loopt als een rode draad door onderwijs, onderzoek en het maatschappelijk en economisch toepassen van kennis.

Bij Probleemgestuurd Onderwijs zijn studenten zelf verantwoordelijk voor hun wetenschappelijke vorming. In kleine onderwijs-groepen analyseren zij vraagstukken die ook in het Maastrichtse onderzoek centraal staan. Ze voeren discussies, wisselen hun kennis uit en bepalen gezamenlijk hun leerdoelen. Zo worden ze gemotiveerd om zelf onderzoek te doen en wordt de basis gelegd voor de competenties die zij na afstuderen in hun rol als jonge professional nodig hebben. Getalenteerde studenten met extra onderzoeks-aspiraties kunnen bijvoorbeeld een onderzoeksmaster volgen na een afgeronde bachelor- of masteropleiding. Andere getalenteerde studenten kunnen deelnemen aan excellentie programma's, zoals PREMIUM of MaRBL.

Onderzoek vindt doorgaans plaats in de faculteiten, vanuit een onderzoeksinstituut of een graduate school met focus op een beperkt aantal onderzoeksthema's. Over de grenzen van de eenheden heen werken faculteiten samen aan de thema's Quality of Life, Learning and Innovation en Europe and a Globalising World. Gestreefd wordt om op multidisciplinaire wijze een bijdrage te leveren aan het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken binnen de onderzoeksthema's, zoals gezond ouder worden, goed eten, duurzaamheid en de impact van demografische veranderingen en technologische ontwikkelingen. UM opereert hierbij als internationale netwerkorganisatie en zoekt actief de samenwerking met diverse universitaire en maatschappelijke partners op specifieke terreinen. De resultaten van onderzoeken worden gedeeld binnen en buiten de organisatie.

Belangrijke bevindingen en inzichten worden bekeken op hun maatschappelijke en economische betekenis en waar mogelijk toegepast en aangewend. In samenwerking met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties richt UM zich op het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid door gerichte valorisatieactiviteiten. UM heeft in samenwerking met azM (Maastricht UMC+) en Zuyd Hogeschool in 2013 een 10-jarige strategie opgesteld voor economische en maatschappelijke structuurversterking van de regio. De Provincie Limburg steunt de Kennis-As initiatieven.

Voortbouwend op deze strategie is de ontwikkeling van de Brightlands campussen. In de afgelopen jaren heeft UM met haar partners vier campussen opgezet, waarin onderzoek, onderwijs en bedrijvigheid met elkaar verweven worden.

De output van deze activiteiten komen weer ten goede aan het onderwijs- en onderzoeksproces. Derhalve zijn de drie waardenketens onderwijs, onderzoek en valorisatie niet los van elkaar te zien en neemt de beschrijving van de drie processen in dit jaarverslag een prominente plaats in.

2015 was ook het jaar waarin de in 2012 afgesproken prestatieafspraken gehaald moesten worden. Dit jaarverslag gaat dan ook uitvoerig en in detail in op elk van deze afspraken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1, het voorwoord, blikt het College van Bestuur terug op 2015 en kijkt het alvast vooruit naar 2016.

Hoofdstuk 2 geeft op hoofdlijnen inzicht in de missie, visie en doelstellingen van UM

Hoofdstuk 3 gaat in op de prestatie-, profilerings- en zwaartepuntafspraken

Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de activiteiten die in 2015 hebben plaatsgevonden.

In hoofdstuk 5 komt het gevoerde financiële beleid en de financiële positie van UM aan de orde.

Het verslag van de Raad van Toezicht is opgenomen in hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 7 geeft inzicht in het beloningsbeleid van het College van Bestuur en de vergoedingen van de Raad van Toezicht.

1

Verlag van het College van Bestuur

De universiteit heeft in 2015 de doelstellingen van het huidige strategische programma verder geïmplementeerd in de organisatie. In 2015 heeft de universiteit dan ook sterk geïnvesteerd in het uitbouwen van nieuwe initiatieven in onderzoek en onderwijs en in het verder borgen en verbeteren van de kwaliteit van onze instelling. De ontplooiing van nieuwe initiatieven komen voor een deel voort uit de ambities geformuleerd in de Kennis-As en de ontwikkeling van de Brightlands campussen: de Brightlands Maastricht Health Campus, de Brightlands Chemelot Campus in Sittard-Geleen, de Brightlands Greenport Campus in Venlo en de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen. Deze laatste campus is in 2015 opgericht, alsmede het onderzoeksinstituut Business Intelligence and Smart Services (samenwerking UM, Zuyd Hogeschool en Open Universiteit (OU)).

Deze ontwikkelingen hebben ook hun effect op de onderzoeksprestaties van de universiteit. Een voorbeeld: het in de wacht slepen van de Huijbregtsen Prijs door Prof. Dr. Clemens van Blitterswijk (universiteitshoogleraar aan UM) bevestigt eens te meer de ontwikkeling van UM op het gebied van toepasbaarheid van fundamenteel onderzoek voor maatschappelijke en economische doeleinden. Deze prijs gaat naar een onderzoeksproject dat 'wetenschappelijk vernieuwend is en dat overtuigend zicht biedt op een maatschappelijke toepassing'. Een ander voorbeeld is de uitbreiding van interdisciplinair toegepast onderzoek in het uit de Kennis-As voortkomend Institute for Transnational and Euregional Cross Border Cooperation and Mobility (ITEM). Dit instituut is de spil van onderzoek, advisering en kennisuitwisseling omtrent grensoverschrijdende (arbeids) mobiliteit en samenwerking.

De borging en verbetering van de kwaliteit van onderwijs staat nog steeds hoog op de UM-agenda. Er worden structureel extra middelen ingezet ter vermindering van de onderwijslast en verbetering van het onderwijs. Op 1 april 2015 is het UM Instituut voor Onderwijsinnovatie, EDLAB, van start gegaan onder leiding van de vice-rector onderwijs. In 2015 is de aandacht van dit instituut expliciet uitgegaan naar drie speerpunten: Instructional Design, Assessment en de International Classroom. In ieder thema wordt nadruk gelegd op de ontwikkeling van 21st century skills bij studenten.

De accreditering van opleidingen is goed verlopen in 2015 met de afronding van de verbetertrajecten van een aantal opleidingen en positieve besluiten voor andere programma's. Ook de onderzoeksvisaties hebben geleid tot zeer positieve beoordelingen. Het aantal promoties is in 2015 opnieuw sterk toegenomen naar 357 tegenover 286 in 2014. 2015 is tevens het jaar waarin de afronding van de prestatieafspraken met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) centraal stond. UM heeft nagenoeg alle prestatieafspraken gerealiseerd en is tevreden over de bereikte resultaten in dit kader.

De groei en ontwikkeling van de universiteit komt ook tot uiting in diverse rankings. Het sterke internationale karakter van UM wordt bevestigd door de 14e plaats in de top 100 van meest internationale universiteiten. Deze ranking is gebaseerd op de internationaliseringsindicator van de Times Higher Education World University Ranking. Hiermee is UM de meest internationale universiteit van

Nederland. In de THE World University Ranking zelf steeg de plek van UM van de 101e naar de 88e plaats. Er is de afgelopen jaren consistent geïnvesteerd in de versteviging van internationale partnerschappen en netwerken, waaronder het World University Network (WUN) en het Young European Research Universities Network (YERUN). Daarnaast zijn er talloze andere initiatieven op het gebied van internationalisering, op grote en kleine schaal, zoals de international classroom, de ontwikkeling van joint programmes en capacity building met partners buiten Europa.

Op het gebied van faciliteiten en dienstverlening is er in 2015 hard gewerkt aan een nieuwe website die naar verwachting medio 2016 gelanceerd wordt. Daarnaast is er een Student Portal in ontwikkeling, waarin de student op een plek alle informatie voor de opleiding bij de hand heeft. De in 2015 opgerichte Task Force Studiefaciliteiten heeft tot doel om de slagkracht te vergroten van verschillende initiatieven op dit gebied. Onderwerpen van aandacht zijn bijvoorbeeld toetsfaciliteiten en toetsplanning, leerplekken, catering voorzieningen, talenonderwijs en videoregistraties. Ook is het UM Universitair Sportcentrum in 2015 opgeleverd en begin 2016 feestelijk geopend.

Een belangrijk thema voor UM is het HR-beleid. In 2015 is een uitgebreide verkenning gedaan van de aandachtspunten en zijn de contouren geschetst voor een nieuw HR-beleid voor de universiteit met onder andere meer aandacht voor loopbaanontwikkeling van wetenschappelijk personeel en diversiteit. In 2016 wordt dit beleid verder uitgewerkt en wordt met de implementatie gestart.

Al met al was 2015 dan ook een jaar voor UM van veel innovatie, samenwerking en vooruitgang op de uitgezette koersen en kijken we uit naar het lustrumjaar 2016, waarin we de 40ste verjaardag van UM zullen vieren.

Maastricht, 26 april 2016

College van Bestuur

Voorzitter	prof. dr. M.A. Paul
Rector Magnificus	prof. dr. L.L.G. Soete
Vicevoorzitter	dr. N.J.P.M. Bos

2

Algemeen beeld van de Universiteit Maastricht

2.1 Historie

UM bestaat in 2016 officieel 40 jaar. In september 1969 werd het besluit genomen om de achtste medische faculteit te stichten in Maastricht. Deze is in september 1976 van start gegaan, maar de voorbereidingscommissie besloot om al in 1974 aan te vangen met vijftig studenten. 'De nieuwe universiteit zal anders zijn dan de andere universiteiten dankzij onderwijskundige vernieuwingen en nieuwe studierichtingen', zo stelden de oprichters zich ten doel. De wettelijke onderbouwing volgde eind 1975, waarna op 9 januari 1976 officieel UM, toen nog Rijksuniversiteit Limburg geheten, werd geopend.

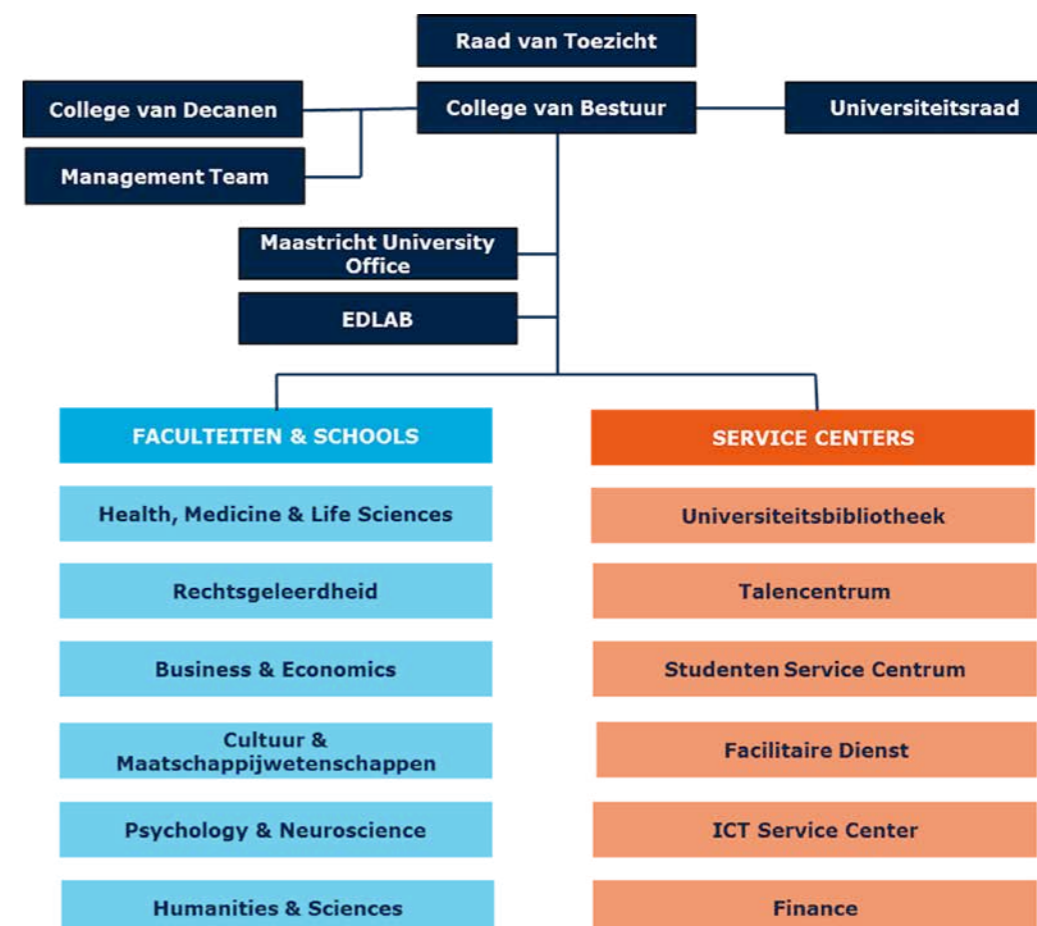
In het academisch jaar 1980-1981 startte de experimentele studierichting Sociale Gezondheidskunde, de voorloper van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Hierna werden de volgende faculteiten en schools opgericht: de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (1982), de Faculteit Economie (1984) - de huidige School of Business & Economics, de Faculteit der Algemene Wetenschappen (1987) die doorontwikkeld is in de Faculty of Humanities & Sciences, de Faculteit Cultuurwetenschappen (1991) die uitgebreid is tot de Faculty of Arts & Social Sciences, en de Faculteit der Psychologie (1995), nu de Faculty of Psychology & Neuroscience. In 2008 zijn

de Faculteiten der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen samengevoegd tot de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences (FHML). Het azM en FHML werken samen in het Maastricht Universitair Medisch Centrum (Maastricht UMC+) in de vorm van een coöperatief UMC-model. De groei en ontwikkeling van de verschillende faculteiten ondersteunt de transitie van UM van een regionale, medische universiteit naar een internationale, brede universiteit in een relatief kort tijdsbestek. UM viert in 2016 haar veertigjarig bestaan.

In 2014 en 2015 is de sciences tak van UM uitgebreid door de start van de masters Biobased Materials en Systems Biology. Het onderwijs van enkele programma's van UM, waaronder het Maastricht Science Programme, vindt inmiddels gedeeltelijk plaats in de laboratoria van de Brightlands Chemelot Campus, waardoor studenten in aanraking komen met vraagstukken uit het bedrijfsleven en gebruik kunnen maken van zeer goede faciliteiten voor hun onderzoek. Eerstdaags zal er ook onderwijs plaatsvinden op de Brightlands Campus Smart Services en de Brightlands Greenport Campus in Venlo.

2.2 Organigram

Organigram UM. Voor een overzicht van de aan UM verbonden partijen: zie paragraaf 5.6.11 Overzicht verbonden partijen

2.3 Missie, visie en strategie Universiteit Maastricht

Missie en visie

De kern van de missie van deze universiteit is om studenten van over de hele wereld de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan kleinschalig, probleem gestuurd onderwijs (PGO) in een internationale en interculturele omgeving (international classroom).

Zowel de hoogwaardige kennis als de toegepaste vaardigheden die studenten opdoen door deze onderwijsmethode zijn krachtige instrumenten voor een succesvolle carrière op een steeds veranderende (internationale) arbeidsmarkt. De voorbereiding van studenten op het leven in een internationale samenleving wordt versterkt door de toepassing van het onderwijsconcept 'international classroom'. Studenten leren en werken samen met mensen van over de hele wereld. Hierdoor worden interculturele vaardigheden sterk ontwikkeld alsmede transversale vaardigheden (21st century skills) die noodzakelijk zijn voor de (internationale) arbeidsmarkt.

Op het gebied van onderzoek zet UM in op haar drie hoofdthema's: Quality of Life, Europe and a Globalising World en Learning and Innovation. Bijzondere speerpunten zijn het bevorderen van hoogwaardig interdisciplinair onderzoek, het bevorderen van intern talent, het aantrekken van extern talent en het versterken van onderzoek in de sciences op specifieke terreinen.

UM heeft een grensoverschrijdende visie met een bijzondere focus op de Euregio Maas-Rijn: de grensregio België (de provincies Belgisch Limburg en Luik), Duitsland (de deelstaat Noordrijn-Westfalen) en Nederland. Een belangrijke doelstelling van de instelling is om in de Euregio de verbindingen van onderwijs en onderzoek met de industrie en arbeidsmarkt te verstevigen.

Deze verbindingen leiden niet alleen tot stimulerend en vernieuwend onderwijs maar geven onderzoekers ook de gelegenheid om innovatie direct toe te passen op maatschappelijke vraagstukken en zo de waarde van hun kennis voor de samenleving aan te tonen.

Strategie

Het strategisch programma, Inspired by Quality (2012-2016), vormt de kern van de missie en visie van UM. De focus van het strategisch programma gaat uit van de positie van de instelling als lerende organisatie. De instelling speelt van daaruit actief in op de behoeften van de (eu)regio en het land, waarbij grensoverschrijdende ontwikkelingen en internationalisering hoog in het vaandel staan.

De strategie is geconcretiseerd in de volgende doelstellingen:

1. Wij zijn een Nederlandse universiteit, gevestigd in Limburg en met een specifieke rol voor Zuid-Nederland en de regio Brainport 2020. Door krachten te bundelen met de Provincie Limburg, de steden en private en publieke partijen zullen wij een motor zijn voor de economische, sociale, demografische, culturele en infrastructurele ontwikkeling van deze regio. Dit is tot uitdrukking gekomen in de ontwikkeling van vier campussen.

2. Wij zijn bij uitstek een internationale universiteit en bereiden onze studenten zo goed mogelijk voor op de uitdagingen van de Europese en mondiale kennismaatschappij.

3. Wij zijn een netwerkuiversiteit die zich verbindt en samenwerkt met andere kennisinstellingen op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

4. Wij blijven innovator in het educatieve proces, voortbouwend op ons devies Leading in learning, in combinatie met gefocust en maatschappelijk relevant onderzoek en onderwijs.

5. Als een onderwijs- en onderzoeksuniversiteit met onderwijskundige excellentie als Leitmotiv, zullen wij een toegangspoort zijn voor internationale mobiliteit van studenten en medewerkers.

6. Wij zullen een centrum zijn voor openheid, vrijheid van denken en meningsuiting en een motor in de strijd om gerechtigheid.

7. Wij zijn een academische kern van deze regio die ertoe doet, door in het centrum van de interactie tussen cultuur, kennis, economie en maatschappelijke behoeften te staan.

In de afgelopen jaren zijn er, door veranderingen in de politieke context en door regionale ontwikkelingen, nieuwe mogelijkheden ontstaan voor de aanscherping en invulling van de strategische doelen en voor selectieve groei van de universiteit. De prestatieafspraken met het ministerie van OCW en de Kennis-As Limburg zijn de twee belangrijkste visies die parallel aan het strategisch programma zijn ontwikkeld. De prestatieafspraken zullen in hoofdstuk 3 Prestatie-, profilerings- en zwaartepuntafspraken worden besproken. De Kennis-As Limburg wordt toegelicht in paragraaf 2.4 Kennis-As Limburg en Brightlands Campussen: groeimotoren van de regio.

2.4 Kennis-As Limburg en Brightlands Campussen: groeimotoren van de regio

2.4.1 Kennis-As

Het programma Kennis-As is een ambitieus tienjarig strategisch investeringsprogramma, gericht op uitbouw en versterking van de universiteit in samenhang met duurzame maatschappelijke en economische structuurversterking van de regio. In het voorjaar van 2013 is dit programma opgesteld door UM, azM en Zuyd Hogeschool. Door deze gezamenlijk gedragen visie heeft de Provincie Limburg besloten mee te investeren in deze Kennis-As initiatieven voor structuurversterking in Limburg. De samenwerking tussen provincie en de betrokken instellingen is hierdoor versterkt. In maart 2015 is Fontys als vierde kennisinstelling aangesloten. In 2015 is het Kennis-As programma geactualiseerd in het document Kennis-As 2.0.

Dit is ontwikkeld om nadere focus en richting te geven aan het programma, in samenhang met de ontwikkeling van de Brightlands campussen (zie paragraaf 2.4.2 Brightlands Campussen). Veel projecten die in het kader van Kennis-As zijn ontwikkeld, bevinden

zich op of rondom de Brightlands campussen. In deze volgende fase moet er vooral aandacht komen voor de verbindingen tussen de campussen, de zogeheten cross-overs.

In 2014 is er gezamenlijk geïnvesteerd in zeven projecten (zie hieronder voor een overzicht). 2015 stond dan ook voor de meeste projecten in het teken van de opbouw en uitwerking van de activiteiten. Daarnaast is er in 2015 een projectsubsidie toegekend aan 'Healthy Eating and Food Innovation' voor onderzoek op de Brightlands Greenport Campus. Een eerste onderzoekslijn van dit project, het microbiologisch onderzoek in maagdarmsimulator, is in 2015 van start gegaan. Hiermee zijn de volgende acht projecten van UM in het kader van de Kennis-As bekostigd in een gezamenlijk investeringsprogramma met Provincie Limburg en andere betrokken partijen:

- Aachen Maastricht Institute for Biobased Materials (AMIBM)
- Business Intelligence and Smart Services Institute (BISS)
- Educatieve Agenda Limburg (EAL)
- Healthy Eating and Food Innovation (HEFI)
- Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility (ITEM)
- Limburg INvesteert in haar Kenniseconomie (LINK). In het kader van dit project zijn twee instituten opgericht: M4I, Multimodal Molecular Imaging Institute en MERLN Institute for Technology Inspired Regenerative Medicine
- Movare, de gezonde basisschool van de toekomst
- University College Venlo (UCV)

2.4.2 Brightlands Campussen

De naam Brightlands is in 2014 geïntroduceerd als een merk waarlangs de internationale profilering, de reputatie en de interne binding van belangrijke Limburgse initiatieven in de kenniseconomie gestalte krijgen. Kennis-As Limburg is met de diverse onderwijs-, onderzoeks- en valorisatie projecten op de campussen (Brightlands Maastricht Health Campus, Brightlands Chemelot Campus, Brightlands Greenport Campus Venlo en Brightlands Smart Services Campus) een belangrijke drager van Brightlands. In 2015 heeft Brightlands snel aan bekendheid gewonnen. Op de World Expo Milaan 2015 hebben de Brightlands campussen zich gepresenteerd aan een groot internationaal publiek.

Brightlands Chemelot Campus (Sittard-Geleen)

De Brightlands Campus Chemelot is gericht op onderzoek, ontwikkeling en bedrijvigheid op het gebied van chemie en materialen. Specifiek richten de activiteiten zich op high-performance materialen, biomedische materialen en bio-based chemicaliën en materialen. Er bevinden zich meerdere voorzieningen en instituten op de campus. Studenten gebruiken de laboratoria op de campus voor opdrachten binnen hun opleidingen. UM is betrokken bij twee onderzoeksinstituten op deze campus, te weten Aachen Maastricht Institute for Biobased Materials (AMIBM) en Chemelot Institute of Science and Technology (InSciTe).

Aachen Maastricht Institute for Biobased Materials (AMIBM)

AMIBM is in 2015 opgericht. Dit instituut is de eerste structurele samenwerking tussen UM en RWTH Aachen (Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule). AMIBM concentreert zich op het ontwikkelen van nieuwe biobased materialen voor industriële en medische toepassingen op basis van hoogwaardige grondstoffen uit de natuur.

Chemelot Institute of Science and Technology (InSciTe)

In Chemelot InSciTe werken UM en Maastricht UMC+ samen met TU/e en DSM aan de ontwikkeling van innovatieve chemische bouwstenen uit biomassa en nieuwe biomedische materialen. Het biobased programma van Chemelot InSciTe concentreert zich op het op een andere manier maken van materialen door chemische bouwstenen te vervangen door biobased alternatieven. Het biomedische programma van InSciTe richt zich op de ontwikkeling van biomedische materialen voor oogheelkundige, cardiovasculaire en orthopedische toepassingen.

Brightlands Maastricht Health Campus

De Brightlands Maastricht Health Campus specialiseert zich in de medische en gezondheidswetenschappelijke richting in brede zin, "van molecuul tot maatschappij". Focusgebieden zijn 'Regeneratieve geneeskunde', 'Precision Medicine en innovatie diagnostiek' alsmede 'Gezondheidsbevordering door preventie van ziekten'. De cross-over Healthy Living krijgt vanuit deze campus gestalte naar partners in de regio. De samenwerking op de Health Campus is vormgegeven via de Maastricht Health Campus BV waarin UM, azM en Provincie Limburg ieder voor een gelijk deel participeren. Naast valorisatie heeft de Campus een belangrijke rol in het faciliteren van bedrijven van buiten de Europese Unie om met medische hulpmiddelen en innovaties toegang te krijgen tot de Europese zorgmarkt (bijvoorbeeld Medtronic). Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande 'state of the art'-faciliteiten van Enabling Technologies, Maastricht Lab, Brains Unlimited en Clinical Trial Center Maastricht. Het aantrekken van internationale researchbedrijven is een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van 1.100 nieuwe arbeidsplaatsen op de campus. De aanwezigheid van deze faciliteiten bindt de R&D-activiteiten van deze bedrijven langdurig aan de health campus.

LINK

In het kader van het project LINK zijn twee onderzoeksinstituten opgericht, M4I (Molecular Imaging Institute, met een division for nanoscopy en een division of Imaging Mass Spectrometry) en MERLN (Institute for Technology Inspired Regenerative Medicine). M4I is een instituut waarin de nieuwste en beste beeldvormingstechnieken worden ingezet, onder andere ter verbetering van de patiëntenzorg. De activiteiten bij MERLN richten zich op het interface van biologie en engineering. Vanuit dit instituut wordt intensief samengewerkt met de Brightlands Chemelot Campus.

Brightlands Smart Services Campus

In 2015 is de Smart Services Campus in Heerlen (in dit geval campus management and development BV) opgericht en is de CEO benoemd. Daarnaast is het onderzoeksinstituut Business Intelligence and Smart Services (BISS) van start gegaan (samenwerking UM, Zuyd Hogeschool en OU). Dit instituut houdt zich bezig met het

ontwikkelen en toepassen van nieuwe methoden voor data-analyse en het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten op basis van data-analyse. De verbouwing van het campusgebouw is gestart, en zal volgens planning medio 2016 worden opgeleverd. Met de oplevering van het gebouw zal de campus ook een fysieke plek hebben. De campus is in de eerste maanden van haar bestaan vooral bezig met het opbouwen van de organisatie en het verder ontwikkelen van de inhoudelijke focus en propositie. Daarbij is UM volop bezig met de ontwikkeling van een nieuwe masteropleiding Business Intelligence & Smart Services.

Brightlands Greenport Campus Venlo

In 2015 is een kwartiermaker gestart om een plan voor de verdere ontwikkeling van deze campus te ontwerpen. In 2015 is die fase afgerond met een plan dat gedragen wordt door UM en de Provincie Limburg. Dat plan voorziet in het vestigen van een kennisintensieve campus op het gebied van Voedsel, Voeding en Gezondheid op het voormalige Floriade terrein in Venlo. Zoals eerder vermeld, is in 2015 tevens het onderzoeksprogramma HEFI gestart dat in Venlo gevestigd zal worden. Dit onderzoeksproject kent vier onderzoekslijnen. Het gaat hierbij om microbiologisch onderzoek in maagdarmsimulators en fysiologisch onderzoek naar energiebalansen en verzadiging. Verder wordt er onderzoek gedaan naar de rol van voeding in gedragsveranderingen en naar de smaak en de beleving van voeding. Deze onderzoekslijnen sluiten aan op de in Venlo aanwezige expertise en beantwoorden aan vraagstukken vanuit het bedrijfsleven.

2.4.3 Brightlands en Kennis-As

Binnen de Brightlands campussen en de Kennis-As partners is afgesproken, omwille van de verhoging van impact en investeringen, de inhoudelijke keuzes en prioriteiten op de snijvlakken verder aan te scherpen. De focus wordt dan ook in de komende fase gericht op de specialisaties van de vier Limburgse Brightlands campussen: Voedsel, Voeding en Gezondheid - Materials - Health – Smart Services. In de afbeelding hieronder is de relatie tussen Brightlands en Kennis-As verbeeld.

Een aantal projecten dat in het kader van Kennis-As is gefinancierd, vindt een plek in een van de Brightlands campussen. Tegelijkertijd zijn er op die campussen ook andere initiatieven en projecten in ontwikkeling (of al gestart). Sommige Kennis-As projecten zijn niet gekoppeld aan de Brightlands campussen, maar leveren wel een bijdrage aan de economische structuurversterking van de regio.

Impact

De ontwikkelingen binnen Brightlands en Kennis-As hebben significante impact op de regio. De projecten leiden tot extra werkgelegenheid, zowel op korte als lange termijn. Het wetenschappelijk onderzoek zal ook leiden tot nieuwe bedrijvigheid. Zo kunnen er nieuwe ondernemingen gestart worden op basis van resultaten van onderzoek (spin-offs). Ook kan toepassing van resultaten in de bedrijfsvoering van bestaande bedrijven leiden tot een betere concurrentiepositie en verdien capaciteit. De investeringen die in het kader van de Kennis-As zijn gedaan, leiden ook tot een toename van inkomsten uit andere bronnen. Hoofdzakelijk gaat het hierbij om een toename van financiering uit nationale en internationale onderzoeksprogramma's.

2.5 Samenwerking met het azM

De instellingen azM en UM werken samen in Maastricht UMC+. Ze hebben voor een coöperatief UMC-model gekozen waarin de besturen van FHML en azM samenwerken. Maastricht UMC+ neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van kosteneffectieve en duurzame zorg via het exploreren van daaraan bijdragende vernieuwende zorgconcepten en levert een nadrukkelijke bijdrage aan de (kennis)economie in Zuid-Oost-Nederland. Maastricht UMC+ kiest voor een regionale invulling van integrale gezondheid met een bijzondere rol voor de preventie van ziekten. Voor deze integrale aanpak wordt samenwerking gezocht in netwerken met regionale partners, met wie op onderdelen een academische relatie wordt aangegaan. Daarnaast zijn de samenwerking en uitwisseling met instellingen mondiaal en in het bijzonder in de Euregio voor Maastricht UMC+ vanzelfsprekend.

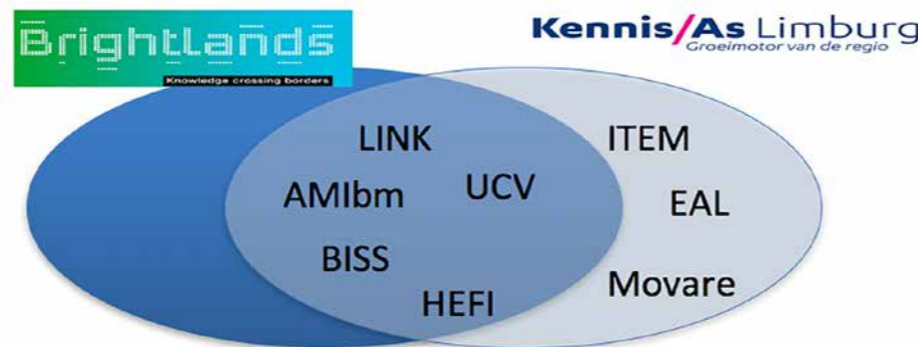
Op het gebied van onderzoek en onderwijs kenmerkt het profiel van Maastricht UMC+ zich door een wetenschappelijke structuur, die translationeel en systeembioologisch onderzoek optimaal faciliteert en stimuleert. Door zijn profiel beschikt Maastricht UMC+ over de unieke combinatie van een uitstekende en innovatieve geneeskundeopleiding en Europa's breedste en meest samenhangende programma voor gezondheidswetenschappelijk en biomedisch onderzoek en onderwijs.

In 2012 heeft azM besloten voor een periode van vijf jaar in totaal M€ 1 vrij te maken voor het programma Duurzame zorg. Samen met de bijdrage vanuit UM (k€ 675) wordt hierdoor onderzoek mogelijk gemaakt naar een adequaat toekomstbestendig systeem voor gezondheidszorg met aandacht voor regionale transmurale samenwerking eerste-tweede lijn, ouderenzorg ('senior-friendly hospitals') en regionale samenwerking op het gebied van oncologische zorg. Ook dit programma biedt ruimte voor interfacultair onderzoek. UM en Maastricht UMC+ trekken gezamenlijk op in de Kennis-As Limburg. Zoals hierboven reeds vermeld konden, door financiële ondersteuning van de Provincie Limburg, in 2014 twee nieuwe interfacultaire onderzoeksinstituten in het kader van het programma Limburg INvesteert in haar Kenniseconomie (LINK) naar Maastricht worden gehaald. Het gaat om M4I en MERLN. Deze instituten worden gedragen door universiteitshoogleraren die als boegbeeld aandacht en ruimte voor interdisciplinair onderzoek creëren. Om ook de samenwerking van de nieuwe groepen met de klinische afdelingen te stimuleren heeft het azM in 2015 een aantal projecten gesubsidieerd. Daarnaast heeft de samenwerking binnen de Brightlands Maastricht Health Campus (zie paragraaf 2.4.2 Brightlands Campussen) een krachtig stimulerend (en blijvend) effect op de ontwikkeling van de regio.

2.6 Samenwerking in de regio

Samenwerking in de Euregio is een belangrijk aandachtspunt van de universiteit en er zijn dan ook een groot aantal samenwerkingsverbanden van UM met partners uit de Euregio. Een aantal voorbeelden: UM neemt deel in de European Graduate School of Neuroscience. Dit is een internationaal onderzoeks- en onderwijsnetwerk van universiteiten in België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland, waarin ook de Universiteit de Liège, Universiteit Hasselt en RWTH Aachen deelnemen. Daarnaast is er een Interreg project BIOMIMEDICS, gericht op het ontwikkelen van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van toegepaste polymeren, biomaterialen en biosensor R&D en valorisatie. In dit project, onder penvoerderschap van UM nemen ook de RWTH Aachen en de FH Aachen, Université de Liège en Universiteit Hasselt deel. Daarnaast wordt in het instituut AMIBM (zie Kennis-As) intensief samengewerkt met de RWTH Aachen.

De transnationale Universiteit Limburg (tUL) is een samenwerkingsverband tussen UM en Universiteit Hasselt, waarbij wordt ingehaakt op de kennisbehoeften van deze grensregio. De missie van de tUL is om één transnationale onderwijs- en onderzoeksruimte te realiseren waarin de krachten van UM en Universiteit Hasselt worden gebundeld en waarbij kwalitatief hoogstaand en innoverend onderwijs wordt gegeven en internationaal competitief onderzoek plaatsvindt. Drie faculteiten van UM zijn bij de tUL betrokken. Allereerst is de School voor Levenswetenschappen ingebed in de faculteit FHML. De tUL School of Information Technology is gelieerd aan het Department of Data Science and Knowledge Engineering (DKE) van FHS. De faculteit FL werkt in tUL-verband samen met partners uit Hasselt en Leuven in het kader van bachelor en masteropleidingen in Recht. Leuven is ook een partner van UM in de Health Axis Europe, een samenwerkingsverband van lifescience campussen, met additionele partners in Heidelberg, Cambridge en Copenhagen.

Relatie Brightlands en Kennis-As

2.7 Kerncijfers

	2015	2014	2013	2012	2011
Personeel (fte)					
Personeelsopbouw ¹:					
Wetenschappelijk personeel (WP)	1.922	1.815	1.831	1.841	1.884
Ondersteunend personeel (OBP)	1.393	1.379	1.374	1.392	1.403
Overig	8	8	6	6	7
	3.323	3.202	3.211	3.238	3.295
Medisch specialisten	54	54	54	54	54
Totaal UM inclusief medisch specialisten	3.378	3.257	3.265	3.292	3.349
WP (fte, op basis van UFO exclusief promovendi)	1.222	1.155	1.123	1.108	1.122
Hoogleraar	146	143	143	144	143
UHD	199	185	176	171	163
UD	333	323	309	306	313
Docenten	249	226	210	189	187
Onderzoekers	295	278	285	298	316
Onderwijs					
Inschrijvingen:					
Aantal	16.761	16.121	15.671	15.924	15.916
% buitenlandse inschrijvingen	49%	47%	47%	47%	46%
Aantal diploma's ²:					
Doctoraal	0	0	0	0	0
Basisarts	0	0	0	5	26
Bachelor	2.529	2.427	2.351	2.662	2.506
Master	2.933	2.699	2.860	3.165	2.413
	5.462	5.126	5.211	5.832	4.945
Onderzoek					
Aantal promoties:	357	286	246	246	213
Aantal wetenschappelijke publicaties 'refereed artikel in een tijdschrift'³:	3.733	3.401	3.246	3.428	2.947
Aantal wetenschappelijke publicaties 'non-refereed artikel in een tijdschrift'⁴:	63	65	83	85	401
Contractbaten:					
2 ^e geldstroomopbrengsten	18.945	18.164	19.135	17.197	14.828
3 ^e geldstroomopbrengsten	67.601	50.273	53.323	53.809	48.109
Financiën (enkelvoudig)					
Financiële kengetallen:					
Exploitatieresultaat (x € 1.000)	9.602	9.185	18.052	5.435	-3.254
Vermogen in vaste activa (x € 1.000)	229.414	247.405	265.384	243.934	244.142
Eigen vermogen (x € 1.000)	215.525	205.923	196.738	178.686	173.251
Totaal liquide middelen (x € 1.000)	83.037	62.127	36.621	52.063	28.921
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	0,58	0,57	0,55	0,52	0,54
Current ratio	1,11	0,88	0,68	0,71	0,61

1) Personeelsopbouw per 31 december

3 Verantwoording prestatieafspraken

3.1 Inleiding en samenvatting prestatieafspraken

De prestatieafspraken hebben betrekking op drie hoofdthema's: onderwijskwaliteit & studiesucces, profilering & zwaartepuntvorming en valorisatie. De afspraken die UM op deze terreinen heeft gemaakt kunnen gezien worden als een aanscherping en uitwerking van de lijnen die met het Strategisch Programma 2012-2016 Inspired by Quality waren uitgezet.

In paragraaf 3.3 Verplichte indicatoren wordt in detail stilgestaan bij de afspraken en realisatie op het gebied van onderwijskwaliteit en studiesucces. In grote lijnen kan gesteld worden dat het de ambitie van UM is geweest de uitstekende prestaties op het gebied van onderwijs te bestendigen, met extra aandacht voor specifieke aspecten. Zo kende het excellentieonderwijs in 2012 al een deelname die hoger lag dan de landelijke streefcijfers voor 2016. Naast het streven naar een gepaste groei heeft het speerpunt op dit gebied gelegen op de verduurzaming van dit type onderwijs. De versterking van de docentkwaliteit is een ander aandachtspunt van het UM-beleid geweest.

De afspraken op het gebied van zwaartepuntvorming en profilering worden besproken in paragraaf 3.4 Profilering en Zwaartepuntvorming. Dit betreft zowel onderwijs als onderzoek. In het onderwijs betrof dit vooral het opleidingsaanbod waarvoor de aansluiting met de profileringsthema's in onderzoek een belangrijk uitgangspunt vormt. Op het gebied van onderzoek werd ingezet op het verder ontwikkelen van onderzoek langs de lijnen van de drie beschreven profileringsthema's Quality of Life, Europe and a Globalising World, en Learning and Innovation door de oprichting van instituten of toekenning van projectmiddelen.

In het onderzoek, en overigens ook in het onderwijs, is daarnaast een toenemende aandacht voor de praktische toepassingsmogelijkheden met maatschappelijke betekenis. In paragraaf 3.5 wordt daar in detail op ingegaan. Verder werd in de afspraken de campusontwikkeling een centrale rol toebedeeld. Met de oprichting van het Maastricht Valorisation Centre (gerealiseerd met het Knowledge Transfer Office) en de inrichting van een LISV (Lab for Interdisciplinary Studies and Valorisation) is ook in organisatorische zin de samenhang gezocht tussen onderzoek, onderwijs en valorisatie.

In de volgende paragrafen wordt uitsluitend stilgestaan bij de resultaten die bereikt zijn in het kader van de prestatieafspraken. Die vormen echter maar een deel van wat UM de afgelopen jaren gerealiseerd heeft. Voor het volledige beeld wordt ter aanvulling verwezen naar de respectievelijke paragrafen over onderwijs en studenten, onderzoek en valorisatie in hoofdstuk 4 De Universiteit Maastricht in verslaggevingsjaar 2015.

3.2 Inbedding in bestuurlijk proces

Bij het opstellen van het Voorstel Prestatieafspraken Universiteit Maastricht in 2012 zijn vele partijen betrokken, waaronder de decanen en staf van de verschillende faculteiten, de studenten en medewerkers als vertegenwoordigd in de Universiteitsraad, de leden van de Raad van Toezicht en de leden van het bestuur van het academisch ziekenhuis Maastricht met wie UM in het Maastricht UMC+ verbonden is. In de tussentijd zijn de Universiteitsraad en Raad van Toezicht frequent geïnformeerd over de ontwikkelingen in relatie tot de prestatieafspraken en de maatregelen die getroffen werden. In voor- en najaaroverleggen met faculteiten en servicecentra waren de prestatieafspraken een vast agendapunt waarbij de kwantitatieve indicatoren werden gemonitord door opname in de Balanced Score Card. Ook formeel is de medezeggenschap betrokken bij de prestatieafspraken door het jaarlijks opnemen van een paragraaf over dit onderwerp in het jaarverslag en de begroting. De betrokkenheid van de faculteitsbesturen, de Universiteitsraad, de Raad van Toezicht en de decanen heeft ertoe geleid dat het onderwerp prestatieafspraken volop in de belangstelling heeft gestaan de afgelopen vier jaar. Zowel de ontwikkeling van de kwantitatieve indicatoren als de realisatie van de plannen voor profilering en zwaartepuntvorming hebben daarbij ruim de aandacht gekregen.

3.3 Verplichte indicatoren

3.3.1 Definities, omschrijvingen, query's, bronnen en methoden

UM heeft afspraken gemaakt op zeven verplichte indicatoren. In deze paragraaf wordt de technische onderbouwing van de meting van deze indicatoren beschreven.

Aspect Studiesucces

Voor de indicatoren voor het aspect Studiesucces is één op één aangesloten bij de definities en rekenwijze zoals beschreven door de Review Commissie. De gegevens worden overgenomen uit de door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) beschikbaar gestelde documentatie, die haar berekeningen baseert op het 1cHO onderwijsdatabestand 2015 (1 cijfer Hoger Onderwijs).

De definities luiden:

- **Bachelorrendement:** Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten dat zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) en dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt.
- **Switch:** Het aandeel van het totaal aantal voltijds bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na 1 jaar studie overstapt naar een andere studie bij dezelfde instelling.
- **Uitval:** Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven.

Aspect Excellentie

Voor excellentie is als indicator gekozen de *deelname aan excellentieprogramma's*.

- **Definitie:** Percentage van totale studentenpopulatie dat in excellentie trajecten (waaronder honoursprogramma's) participeert. Excellentietrajecten moeten ter beoordeling worden voorgelegd aan de commissie van leading experts van het SIRIUS Programma.
- **Omschrijving:** Het gaat hierbij om de deelname (studenten, geen inschrijvingen) aan de SIRIUS programma's MaRBL en PREMIUM, de Facultaire Honoursprogramma's (FHP) en het Liberal Arts and Sciences programma (LAS), met als onderdelen het University College Maastricht en het Maastricht Science Programme. De facultaire honoursprogramma's zijn in 2013 door de SIRIUS-commissie getoetst en erkend als excellentieprogramma's. Wel is het zo dat de commissie alleen FHP's heeft beoordeeld die bedoeld zijn voor het Bachelor onderwijs. Over FHP's voor Masterstudenten heeft de commissie zich niet uitgesproken. Honoursprogramma's voor het Master onderwijs, of Masterstudenten die deelnemen aan een FHP voor het Bacheloronderwijs zijn daarom niet meegeteld.
- **Bron:** De deelname aan het LAS-programma wordt vastgesteld aan de hand van de registratie in SAP SLcM, de studentenadministratie. De deelname aan FHP's, MaRBL en PREMIUM wordt vastgesteld aan de hand van facultaire administraties.
- **Query:** De deelname aan het LAS wordt vastgesteld op peildatum 1 oktober. Het gaat om voltijd studenten met een hoofdschrijving in het LAS, actief op 1 oktober. Ook de totale studentpopulatie (de noemer) wordt op dat moment en op grond van deze definitie vastgesteld. Voor de deelname aan FHP's, MaRBL en PREMIUM wordt geen peilmoment gekozen, aangezien de inschrijving/deelname het gehele jaar door van start kan gaan.
- **Methode:** De deelname aan de excellentieprogramma's wordt gedeeld door de totale studentpopulatie.

Aspect Maatregelen

Docentkwaliteit:

Het aandeel docenten (WP) met een basiskwalificatie onderwijs in het totaal aantal docenten (WP).

- **Omschrijving:** Docenten zijn medewerkers in dienst van UM met een UFO-profiel Hoogleraar, Universitair Hoofddocent, Universitair Docent of Docent, ongeacht omvang en aard van de aanstelling. Registratie van een basiskwalificatie onderwijs (BKO) wordt vastgelegd in de personeelsadministratie (SAP HR) op basis van een BKO-certificaat dat uitgereikt wordt wanneer voldaan is aan de landelijke afgesproken vereisten voor het verkrijgen van het BKO.
- **Bron:** SAP HR zoals ontsloten in het Management Informatie Systeem Be Informed van UM.
- **Query:** op peildatum 31 december wordt het aantal docenten bepaald waarvoor in SAP HR is vastgelegd dat zij over het BKO beschikken. Tegelijk wordt het totaal aantal docenten per peildatum vastgesteld.
- **Methode:** het aantal docenten met een BKO wordt gedeeld op het totaal aantal docenten.

Indirecte kosten:

Generieke overheadformatie (als percentage van de totale formatie).

- **Omschrijving:** Onder generieke overhead wordt verstaan de overhead omvang van de formatie die niet te koppelen is aan het primaire proces (onderzoek en onderwijs). Hieruit volgt dat onderwijs- en onderzoeksondersteuning niet gezien wordt als overhead. Deze benadering is door Berenschot¹ beschreven ('*Huijben et al (2011), Benchmarkonderzoek overhead universiteiten, Berenschot*). UM heeft ervoor gekozen een afspraak te maken over de absolute omvang van de generieke overhead.
- **Bron:** De personeelsadministratie zoals ontsloten in Be Informed, peildatum 31 december.
- **Methode:** De berekening van de generieke overhead is gebaseerd op de rapportage van het personeelsbestand van UM op 31 december, personeel in dienst. Hierbij wordt gerekend met de omvang van het dienstverband (fte's). Op basis van UFO-profiel wordt een medewerker toebedeeld aan één van de door Berenschot gedefinieerde categorieën. Voor een aantal UFO-profielen wordt de toebedeling mede bepaald op basis van de beheerseenheid waar de medewerker werkzaam is, in enkele gevallen wordt ook nog het functieniveau meegenomen. Dit alles is in detail beschreven in een flow chart. De generieke overhead bestaat vervolgens uit de omvang van de formatie die geen betrekking heeft op het primaire proces. De categorieën Wetenschappelijk Personeel en Onderwijs- en Onderzoeksondersteuning hebben wel betrekking op het primaire proces, net als 60% van de formatie in de categorie ICT.

Contacturen (onderwijsintensiteit):

Het aandeel van de voltijd bachelor opleidingen met 10 of meer geprogrammeerde contacturen en overige gestructureerde uren (klokuren per week) in het eerste jaar van voltijd bachelor opleidingen. Contacturen wordt gebruikt als een maatstaf voor de onderwijsintensiteit. NB: de oorspronkelijke definitie spreekt van opleidingen met minder dan 12 contacturen. UM heeft een afwijkende norm van 10 uur met het ministerie afgesproken vanwege haar PGO systeem dat intensiever is dan een onderwijsmodel met een minder kleinschalige structuur. Daarnaast is voor de materieel equivalente formulering '10 of meer' gekozen.

- **Omschrijving:** Een contactuur is een onderwijsuur waarbij een docent fysiek aanwezig is. Een docent is een persoon die onderwijs verzorgt in dienst van de onderwijsinstelling (inclusief studentassistenten en tutoren²). (² *Merk op dat deze definitie van docent ruimer is dan die gehanteerd wordt bij de indicator docentkwaliteit*). Onder contacttijd vallen onder meer hoor en werkcolleges, studiebegeleiding, stagebegeleiding, tentamens en examens en ook studieloopbaanbegeleiding voor zover de instelling die voor alle studenten heeft geprogrammeerd. Bij de berekening van klokuren per week wordt het totaal aantal contacturen dat per jaar wordt geprogrammeerd door een opleiding gebruikt als grondslag, uitgaande van het aantal weken dat de opleiding besteedt aan onderwijsactiviteiten. Tijd voor zelfstudie, stages/werkplekuren en (onbegeleide) tijd voor afstudeeronderzoek en scriptie behoort niet tot de contacttijd, ook al is dit wel

- tijd die de student aan zijn opleiding besteedt. Overige gestructureerde uren betreft uren die door de instelling zijn geprogrammeerd en die worden gekenmerkt door contact tussen studenten onderling, virtueel of reëel en/of virtueel contact met docenten. Het kan bij gestructureerde uren dus niet gaan om een solistische activiteit zoals zelfstudie of het alleen bekijken van (virtueel) beeldmateriaal. Als referentie voor de opgave van de instelling kan de Opleidingsexamenregeling (OER) worden gebruikt.
- Bron: Contacturen zijn in de eerste plaats bepaald aan de hand van het verroosteringsprogramma Syllabus+. Ten tweede zijn tentamenroosters gebruikt. Verder zijn geprogrammeerde uren opgenomen, zoals die in studiegidsen, blokboeken, aankondigingen op Eleum enzovoort zijn opgenomen, voor zover deze aan alle studenten aangeboden zijn. De opleiding Kennistechnologie maakt geen gebruik van Syllabus+. Voor Kennistechnologie is het gepubliceerde onderwijsrooster als bron gebruikt.
 - Query: het bepalen van het aantal geprogrammeerde uren in Syllabus+ en het tentamenrooster betreft standaard query's. Overige geprogrammeerde uren zijn handmatig geteld aan de hand van aangedragen materiaal. Herkansingen zijn niet meegenomen, conform afspraken met het ministerie.
 - Methode: het totaal aantal contacturen is gedeeld door het aantal onderwijsweken. Dit aantal is vastgesteld op 36, conform afspraak met het ministerie.

3.3.2 Nulmeting, afspraken en realisaties

Onderstaande tabel toont het resultaat van de prestatieafspraken: de nulmeting, de ambitie voor 2015 en de realisatie in dat jaar.

De berekeningswijze van de generieke overhead is uitgevoerd op een manier die in 2015 in overleg met de accountant is vastgesteld. Voor de nulmeting die betrekking heeft op 2010 leidde deze rekenwijze tot een kleine bijstelling van de uitkomst van de nulmeting. Met het ministerie van OCW is gecommuniceerd over de manier van rapporteren van de indicator Generieke Overhead. UM rapporteert hierover in absolute aantallen waarmee aangesloten wordt bij de oorspronkelijke formulering van de doelstelling op deze indicator. Het ministerie wenst deze indicator gepresenteerd te zien als een percentage van de totale personeelsomvang. De correspondentie hierover heeft niet tot een gemeenschappelijk standpunt geleid en zal verder worden besproken met de reviewcommissie in september 2016.

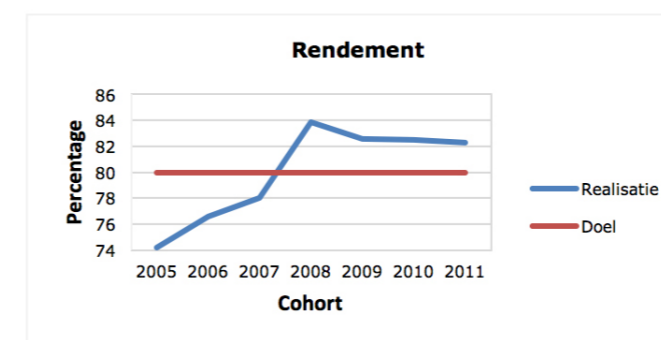
Indicator	Nulmeting	Ambitie	Verantwoording	Gebaseerd op
Studiesucces				
Bachelorrendement	78,0%	Ten minste 80,0%	82,3%	Reeds gevalideerde externe informatiebron
Switch	7,0%	Ten hoogste 7,0%	6,5%	
Uitval	18,0%	Ten hoogste 15,0%	16,4%	
Kwaliteit / Excellentie				
Deelname aan Excellentieprogramma's	9,0%	Ten minste 10,0%	10,2%	Eigen administratie
Maatregelen				
Docentkwaliteit	32,0%	Ten minste 64,0%	73,8%	Eigen administratie
Indirecte Kosten	607 fte	Ten hoogste 615-620 fte	582 fte	
Indirecte Kosten	18,4%	Ten hoogste 17,5%	17,5%	
Onderwijsintensiteit	25%	Ten hoogste 0%	0%	

3.3.3 Aspect Studiesucces

Rendement

De inzet van het hoofdlijnenakkoord was het rendement van de Bacheloropleidingen te verhogen en de uitval te verminderen. Bij uitval werd daarbij een onderscheid gemaakt tussen uitval uit de instelling en switch: een student verandert van opleidingen maar blijft aan dezelfde instelling studeren.

UM kende bij het afsluiten van de prestatieafspraken al het hoogste rendement van alle universiteiten (78% voor het cohort 2007) maar committeerde zich eraan dit rendement nog verder te verhogen naar 80%. In 2015 werd voor het cohort uit 2011 een rendement van 82,3% behaald, daarmee is deze doelstelling gerealiseerd. Onderstaande figuur geeft het verloop van het rendement over de tijd aan. Duidelijk is de sprong te zien die het cohort 2008 (in 2012) realiseerde en die mede veroorzaakt werd door de voorgenomen invoering van de langstudeerdersboete. Het rendement is in de jaren daarna ruim boven de 80% gebleven.

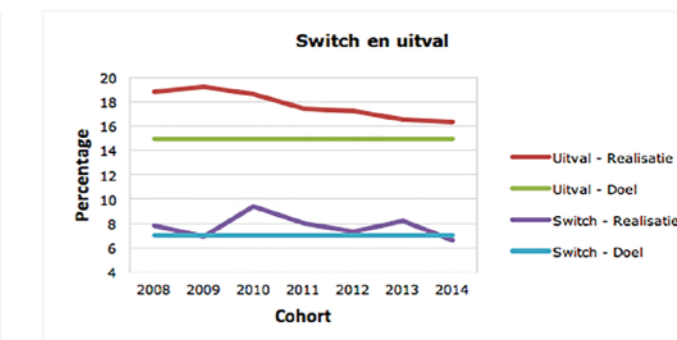
Ontwikkeling van het procentuele rendement conform definities prestatieafspraken

Switch/uitval

Bovenstaande grafiek laat de ontwikkeling van de uitval en de switch zien. De uitval daalt gestaag maar heeft in 2015 (cohort 2014) nog niet het gewenste niveau van 15% bereikt. Switch laat een grilliger patroon zien en daalt in 2015 naar 6,6% waarmee de afspraak is behaald.

Om de uitval en de switch terug te dringen heeft UM een aantal maatregelen ingezet die zich richten op enerzijds de toelatings- en, waar van toepassing, de formele selectiefase, anderzijds op de begeleiding van eerstejaars studenten. Overkoepelende doelstelling van deze maatregelen is de juiste student op de juiste plek te krijgen. Voorbeelden van maatregelen zijn de studiekeuzecheck die voor alle opleidingen is ingevoerd (met uitzondering van fixusopleidingen), de invoering van een mentor programma bij de FL, het buddy programma voor de begeleiding van internationale studenten, de inrichting van een 'common room' bij het University College Maastricht en de inzet van jaargroepen bij de opleiding Gezondheidswetenschappen om de binding van studenten met de opleiding te vergroten.

UM blijft zich inzetten voor het terugdringen van de uitval. Daarbij richt zij zich in eerste instantie op de uitval uit de opleiding, het onderscheid tussen switch en uitval uit de instelling acht UM minder relevant. Een student die de opleiding verlaat moet op een goede plek terecht komen en het is minder van belang of UM of een andere instelling in binnen- of buitenland die plek biedt. Indien uitval en switch om begrijpelijke redenen als afhankelijkje indicatoren worden opgeteld en als één samenhangend criterium worden beschouwd, dan scoort UM 22,9%: dat is een absolute afwijking van 0,9% ten opzichte van de 'overeengekomen' 22%.

Ontwikkeling van de procentuele uitval en switch conform definities prestatieafspraken

3.3.4 Aspect Kwaliteit en Excellentie

Het hoofdlijnenakkoord spreekt de ambitie uit om naast de borging van de basiskwaliteit in het onderwijs, een kwaliteitsimpuls te realiseren door de groei in het aantal excellente opleidingen en het aantal studenten dat deelneemt aan excellente opleidingen. Daarbij wordt bedoeld op varianten of toevoegingen aan het onderwijs waarmee een hoger eindniveau wordt gerealiseerd dan het reguliere onderwijs. UM heeft de deelname aan haar excellentieprogramma's opgenomen als (verplichte) indicator voor dit aspect. Daarnaast heeft UM aangegeven dat zij (als niet-verplichte indicator) ernaar streeft dat 85% van de studenten in de Nationale Studenten Enquête (NSE) aangeeft (zeer) tevreden te zijn over de studie. Dit percentage lag in de NSE 2015 op 83,4%.

Op landelijk niveau is de afspraak gemaakt dat de deelname in 2015 verdubbeld is ten opzichte van 2012, namelijk van 3,5% naar 7,0%. UM kende in 2012 een deelname van 9% aan excellente programma's en sprak af deze deelname te laten groeien naar minimaal 10%. In 2015 neemt 10,2% van alle studenten deel aan excellente programma's waarmee de afspraak is gerealiseerd. De nulmeting betrof een schatting omdat op dat moment nog onbekend was welke Honours programma's door de SIRIUS-commissie erkend zouden worden als excellentie onderwijs.

UM heeft het excellentie onderwijs verduurzaamd door zorg te dragen voor een stevige inbedding van de SIRIUS-programma's MaRBL (Bachelor) en PREMIUM (Master). MaRBL en PREMIUM hebben als onderdeel van het facultaire honours onderwijs een vaste plaats in de programmering van UM gevonden. Daarnaast is aan het LAS-programma een nieuwe variant toegevoegd, het University College Venlo. In deze variant van het LAS wordt binnen de kaders van het bestaande programma een accent gelegd op de agri-food sector.

3.3.5 Aspect Maatregelen

Om de ambities van het hoofdlijnenakkoord te realiseren hebben de instellingen afspraken gemaakt over maatregelen op een drietal terreinen: het verhogen van de docentkwaliteit, het aantal contacturen met studenten in het onderwijs en het niveau van de overhead.

UM sprak af het aandeel docenten met een BKO te verdubbelen van 32% in 2012 naar 64% in 2015. In het verslagjaar staat de teller op 74% waarmee de doelstelling ruimschoots gehaald is. Deze uitkomst is het resultaat van gericht beleid en toont het commitment dat UM heeft om haar onderwijs van hoog niveau te laten zijn. Daarbij moet bedacht worden dat als gevolg van de soms langdurige BKO-trajecten, van in- en uitstroombewegingen van staf en het gegeven dat voor docenten met kortlopende tijdelijke aanstellingen het BKO-traject geen realistische eis is, het maximale percentage effectief rond de 85% zal liggen. UM is daarom de facto al dicht bij het uiteindelijke streven dat alle docenten over een BKO beschikken.

Nu deze doelstelling in zicht komt, richt UM in toenemende mate haar aandacht op twee andere elementen van het beleid. Enerzijds door ook andere vormen van kwaliteitsontwikkeling op de agenda te plaatsen zoals de Senior Kwalificatie Onderwijs en het Onderwijskundig Leiderschap. Anderzijds wordt gestimuleerd dat ook promovendi en postdocs deelnemen aan de BKO-programma's als zij een onderwijstaak hebben. Nationaal loopt er al enige tijd een discussie over een BKO audit of peer review voor universiteiten en hogescholen. UM onderzoekt momenteel de mogelijkheden om in 2016 deel te nemen aan een landelijke peer review van de BKO.

Het kleinschalig probleemgestuurd onderwijs aan UM richt zich op een optimale verhouding tussen contacturen en zelfstudie. Onder

verwijzing naar de specifieke kenmerken van het PGO-model is met het ministerie overeen gekomen uit te gaan van minimaal tien contacturen in het eerste bachelorjaar. Net zoals voor alle instellingen geldt, gaat het daarbij niet alleen om de traditionele onderwijsvormen, maar ook om uren die ingezet worden voor studiebegeleiding en studievoorlichting, individuele feedback, enzovoort, zolang deze uren aan alle studenten aangeboden worden. Alle opleidingen voldoen nu aan deze norm, waarbij het aantal uren varieert van 10 tot 17,5 uur.

Middelen die UM beschikbaar krijgt, dienen zoveel mogelijk ingezet te worden voor het primaire proces. Overhead is echter onvermijdelijk en met het ministerie is een afspraak gemaakt over de omvang van deze overhead. De afspraak hield in dat UM de omvang van de overhead (gemeten als generieke overhead volgens de Berenschot methodiek) constant zou houden op het, volgens de Review Commissie "toch al relatief lage" niveau van 2010. Eind 2015 is de generieke overhead zelfs in absolute zin gedaald, waarmee de doelstelling ruimschoots gerealiseerd is. UM blijft scherp koersen op het beheersen van de overhead, maar in de komende jaren zal een stijging van de overhead in absolute omvang onvermijdelijk zijn in aanmerking genomen de actualisatie van strategieën in HRM en ICT van UM. Stijgende studentenaantallen en de implementatie van de ontwikkelingen in het kader van het Kennis-As programma resulteren eveneens in een forse uitbreiding van activiteiten, waarvoor ondersteuning noodzakelijk is.

3.4 Profilering en Zwaartepuntvorming

3.4.1 Onderwijs

Al bij het afsluiten van de prestatieafspraken kenmerkte het opleidingsaanbod van UM zich door schaalgrootte en efficiëntie. Niet voor niets kent UM het kleinste aantal bacheloropleidingen in Nederland. De ontwikkeling van dit aanbod gaat dan ook geleidelijk. Daarbij laat UM deze ontwikkeling inhoudelijk leiden door de profilering in onderzoeksthematiek en de vraag vanuit de maatschappij.

De afgelopen jaren heeft UM haar onderwijsprofilering langs drie lijnen vorm willen geven: het versterken van specifieke onderdelen van de Sciences in aansluiting op de gekozen onderzoeksprofilering in het thema Quality of Life, de ontwikkeling van onderwijsaanbod in samenhang met alle profilerings thema's en de realisatie van het onderzoeksprogramma Human Enhancement and Learning (HEaL) op het gebied van onderwijs waarin een onderzoekslijn expliciet gericht op onderwijsvernieuwing tot stand komt.

De tabel op de volgende pagina laat zien welke resultaten geboekt zijn op deze gebieden.

Ambitie	Realisatie
Een speerpunt voor UM in de komende jaren is het gezamenlijk in triple helix-verband ontwikkelen van onderzoek, onderwijs en bedrijvigheid in de regio. Ontwikkelingen in het onderwijsaanbod zullen zich speciaal richten op de ontwikkeling van onderwijs in de sciences in Chemelot-verband en op de ontwikkeling van een 'Greenport College' (een brede bacheloropleiding).	De in 2014 gepresenteerde Regionale Kennisagenda biedt een integrale visie op de ontwikkeling van Limburg tot een kennisregio. De agenda is een gezamenlijk initiatief van de Provincie Limburg, de (hoger) onderwijssector en het bedrijfsleven in Limburg. De Kennisagenda is tevens richtinggevend bij de ontwikkeling van het onderwijsaanbod van UM. Passend binnen de kaders van de Regionale Kennisagenda heeft in 2015 het University College Venlo (als variant van het LAS programma) haar deuren geopend. Dit jaar zijn tevens de nieuwe masteropleidingen Biobased Materials en Systems Biology van start gegaan.
UM zal in de komende periode haar onderwijsaanbod doorontwikkelen op geleide van de (drie) gekozen inhoudelijke hoofdthema's. Een concrete ambitie is de oprichting van een brede bacheloropleiding die aansluit op deze thema's. Doel is om in 2015 een transparant en samenhangend opleidingsaanbod te kunnen overleggen dat aansluit bij de gekozen hoofdthema's.	De volgende nieuwe opleidingen zijn op geleide van de inhoudelijke hoofdthema's tot stand gekomen: <ul style="list-style-type: none"> - University College Venlo - Master Biobased Materials - Master Systems Biology - Een variant van de bachelor Economics: Emerging Markets - Een Engelse track van de bachelor Psychologie - International Joint Research Master Work and Organizational Psychology - European Master in Translational Neuroscience <p>Er is ook een aantal opleidingen stopgezet in de afgelopen jaren, onder andere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Master Analysing Europe - Master Sports and Physical Activity Interventions - Master International Economic Studies - Advanced Master in International and European Economic Law - Master Metabolism and Nutrition: fundamental and clinical aspects; - European Master in Architecture.
UM wil haar ambities als onderwijsvernieuwer verder gestalte geven door de oprichting van een Centre of Expertise in Learning.	In 2015 is het EDLAB van start gegaan. EDLAB is een instituut dat zich richt op onderwijsvernieuwing. EDLAB staat onder leiding van de vice-rector onderwijs. Naast onderzoek richt EDLAB zich ook op het vertalen van onderzoeksresultaten in concrete producten en de implementatie daarvan in het UM onderwijs en daarbuiten. Binnen HEaL (Human Enhancement and Learning) wordt in de context van het programma 'Learning and Innovation' een verbinding gelegd tussen neurowetenschappelijk onderzoek en een meer sociaal-wetenschappelijke gerichte studie van het leren bij jongeren. Dit is de realisatie van de in de prestatieafspraken aangekondigde oprichting van een Lab for Interdisciplinary Studies and Valorization (LISV).

Resultaten op het gebied van onderwijsprofilering

3.4.2 Onderzoek

In de prestatieafspraken wordt uitgebreid aandacht besteed aan de profilerings thema's in onderzoek en de manier waarop hieraan invulling wordt gegeven in onderzoeksbeleid. Deze thematisering heeft dan ook een belangrijke sturende rol gespeeld in het onderzoeksbeleid, onder andere bij besluitvorming rond de inzet van onderzoeksmiddelen.

Tegelijk laten de ontwikkelingen zien dat onderzoeksbeleid nauw verweven is geraakt met valorisatie en regionale inbedding. UM heeft sterk ingezet op het Kennis-As initiatief, waarin (fundamenteel) onderzoek, valorisatie en regionale verankering hand in hand gaan. In het Kennis-As initiatief is de onderzoeksprofilering op geleide van de thema's Quality of Life, Europe and a Globalising World en Learning and Innovation duidelijk herkenbaar.

In de afgelopen jaren is al dan niet in Kennis-As verband een groot aantal projecten van start gegaan of worden de voorbereidingen daartoe getroffen. Voorbeelden van dergelijke projecten zijn:

- LINK. Het programma LINK behelst de oprichting van twee instituten binnen het thema Quality of Life rondom drie top-wetenschappers met de instituten M4I en MERLN (zie ook hoofdstuk 2 Algemeen beeld van de Universiteit Maastricht). Met de aanstelling van deze drie universiteitshoogleraren zet UM specifiek in op het realiseren van enkele toppen in het onderzoekslandschap. De instituten creëren wetenschappelijk en economische waarde op zichzelf en versterken de (wisselwerking tussen) de Chemelot Campus en de Maastricht Health Campus. M4I door geavanceerde massaspectrometrie en elektronenmicroscopie en MERLN door regeneratieve geneeskunde. Movare, de school van de toekomst. Hierin komen ideeën uit de thematieken Learning & Innovation en Quality of Life samen. In het Movare-project wordt onderzocht hoe aan de basisschool van de toekomst inhoud gegeven kan worden, niet alleen als plek van leren, maar ook als een plaats waar aandacht is voor gezondheid en andere dimensies van Quality of Life.
- Met EDLAB is het onderwijsonderzoek aan UM van een nieuwe dimensie voorzien. EDLAB is bij uitstek een interdisciplinair insti-

tuut waar onderzoek naar (implementatie van) onderwijsinnovaties wordt gedaan die faculteitsoverstijgend zijn. Daarnaast heeft EDLAB ook de opdracht dergelijke vernieuwingen te introduceren in het onderwijs van UM, of externe partijen waar dat relevant is. Voor meer informatie, zie paragraaf 4.1 Onderwijs.

- Macimide is een interdisciplinair onderzoeksplatform waarin wetenschappers samenwerken op het gebied van migratie, mobiliteit, burgerschap, ontwikkeling en familielevens. Macimide combineert verschillende onderzoekslijnen van diverse faculteiten om onderzoek te doen naar de dynamiek en consequenties van internationale migratie en mobiliteit in een Europese en mondiale context. Twee onderzoekers van Macimide (Mazzucato en Vink) ontvingen voor hun werk een ERC Consolidator Grant.
- Het Maastricht Centre for Arts and Culture (MACCH) is een transdisciplinair instituut waarin economische, juridische, historische, filosofische, en praktische expertise gebundeld wordt als antwoord op de toenemende complexiteit van de vragen waar het veld van kunst en erfgoed mee wordt geconfronteerd.

3.4.2.1 Inzet Selectief Budget

UM heeft de plannen, zoals aangekondigd in het 'Voorstel Prestatieafspraken', niet willen koppelen aan de beschikbaarheid van de middelen in het kader van het Selectief Budget. UM is van mening dat deze plannen hoe dan ook doorgang dienden te vinden, onafhankelijk van het al dan niet beschikbare Selectief Budget. De toekenning van deze middelen heeft geleid tot een versnelling en versterking van de realisatie van diverse plannen die in lijn zijn met de inzet van de prestatieafspraken, zoals de ontwikkelingen van EDLAB en diverse projecten in het kader van het Kennis-As initiatief.

3.4.2.2 Niet-verplichte indicatoren

Een aantal ambities op het gebied van onderzoek heeft UM vastgelegd in meetbare indicatoren. Onderstaande tabel toont de nulmeting, de streefwaarde en de realisatie voor deze set indicatoren.

Niet-verplichte indicatoren prestatieafspraken

Niet-verplichte Indicaoren	Nulmeting (2011)	Streefwaarde (2015)	Realisatie (2015)
Aantal promoties	213	250	357
Aantal NWO en EU beurzen	2007-2011	2007-2015	2007-2015
- Veni	35	63	61
- Vidi	15	27	24
- Vici	5	9	9
- ERC Starting Grant / Consolidation Grant	3	7	11
- ERC Advanced Grant	3	7	3
KP7 Contracten	116	150	158
Horizon 2020 contracten	-	50	60
Onderzoeksvisitaties	Ten minste 'zeer goed' volgens SEP	Ten minste 'zeer goed' volgens SEP	Ten minste 'zeer goed' volgens SEP

Het aantal promoties is veel meer gestegen dan in 2012 als doel werd gesteld. Verschillende factoren spelen een rol in deze stijging. De destijds beschikbare FES middelen hebben ruimte gecreëerd voor een vergrote instroom van promovendi. UM heeft daarbij een beleid van onderzoeksintensivering gevoerd. In toenemende mate is er aandacht geweest voor de promotierementen wat ondersteund is door een verbeterde monitoring van het promotietraject, onder andere door invoering van het monitoringssysteem TRACK. Met deze sterke stijging wordt getoond dat het (promotie)onderzoek aan UM naar een wezenlijk hoger niveau is getild.

De ontwikkeling in het in competitie verwerven van onderzoeksmiddelen houdt hiermee vrijwel gelijke tred. De ambitie was het aantal beurzen in de Vernieuwingsimpuls op gelijk niveau te houden, en iets succesvoller te zijn in de prestigieuze ERC Grants programma's. De doelstellingen met betrekking tot de Vernieuwingsimpuls en ERC Starting Grants / Consolidation Grants zijn (vrijwel) gehaald, alleen het aantal ERC Advanced Grants is achtergebleven bij de doelstelling. De prestatie is deels vertekend door vertraging. Zo is bij het ter perse gaan van dit jaarverslag bekend dat begin 2016 twee ERC Advanced Grants aan UM zijn toegekend. De verwachting is dat de groei in aantal promoties de komende tijd zijn doorwerking zal krijgen in het aantal binnen te halen beurzen. Het aantal ERC Advanced Grants zal verder positief beïnvloed worden met initiatieven om nieuwe top wetenschappers aan UM te verbinden, bijvoorbeeld in het kader van het Kennis-As project LINK.

In het contractonderzoek, gemeten aan het aantal KP7 en Horizon 2020 contracten, voldoet UM wel aan haar doelstellingen. Vooral de prestatie in Horizon 2020 stemt tot tevredenheid gelet op de sterk toegenomen competitie in de subsidieprogramma's.

Kwalitatief blijft UM aan haar doelstelling voldoen dat onderzoeksvisitaties leiden tot een beoordeling 'zeer goed' volgens het van toepassing zijnde Standard Evaluation Protocol (SEP). In de periode 2012-2015 zijn zes onderzoekseenheden beoordeeld. Alle hebben een beoordeling zeer goed behaald. Het gaat hierbij om de onderzoeksscholen GROW, NUTRIM en CARIM van FHML, SBE, Ius Commune van FL en FPN.

3.5 Valorisatie: maatschappelijke aanwending van wetenschappelijke kennis

Bij het afsluiten van de prestatieafspraken was het onderwerp valorisatie nog onvoldoende uitgekristalliseerd om daarover concrete afspraken te maken. Er werd daarom overeengekomen in de periode 2012 – 2016 in te zetten op een verdere verankering van valorisatie als derde opdracht van de universiteiten, waarbij dit tot uiting zou komen in een heldere beleidsmatige ontwikkeling van valorisatie enerzijds en het ontwikkelen van een set valorisatie indicatoren waarmee toekomstige beleidsinspanningen gemonitord kunnen gaan worden anderzijds.

Context

Het ministerie OCW definieert valorisatie als "het scheppen van maatschappelijke meerwaarde op basis van universitaire kennis" (2005, brief van de minister OCW aan de universiteiten). In het Hoofdlijnenakkoord uit 2012 tussen het ministerie OCW en de VSNU is vastgelegd dat beide partijen valorisatie zien als een belangrijke opgave voor de komende periode.

Er is overeengekomen dat elke universiteit in 2015 zal beschikken over een professioneel ingerichte en bemenste valorisatie-infrastructuur, inclusief onderwijs in ondernemerschap. Universiteiten zullen met de overheid indicatoren ontwikkelen om valorisatie te meten. Conform de aanpak uit het hoofdlijnenakkoord is in 2013 een set valorisatie-indicatoren vastgesteld waarmee UM haar activiteiten op dit gebied wil monitoren.

Ontwikkelingen aan UM

De valorisatie activiteiten zijn verder geïntensiveerd. Ook de structuur en werking van valorisatie zijn goed onder de loep genomen. Wetenschappers, studenten en afgestudeerden zijn de primaire bron voor het herkennen en creëren van waarde uit hun onderwijs- en onderzoeksactiviteiten. Om het bewustzijn te verbeteren en meer kansen voor valorisatie te genereren, neemt ondernemerschaps-onderwijs een belangrijke plaats in.

Ondernemerschap is een essentiële factor binnen valorisatie. Ondernemerschap staat dan ook centraal in het Valorisatie-programma Zuid-Limburg dat aan UM, in samenwerking met onder andere Hogeschool Zuyd wordt uitgevoerd. Ondernemerschapsonderwijs is hierin een belangrijk produkt, maar ook wordt ondernemerschap gestimuleerd in de vorm van steun bij de patentering en vermarkting van kennis, variërend van het aanvragen van patenten tot het opstarten van ondernemingen. Dit laatste is de kernactiviteit van LaunchBase, dat in 2015 van start ging. LaunchBase is het initiatief van het Maastricht Centre for Entrepreneurship van UM en heeft als doelstelling een groter aantal ondernemingen in de regio te genereren. Het centrum levert niet alleen ondersteuning voor incubatie en pre-incubatie, maar verzorgt ook voorlichting aan ondernemers en organiseert evenementen die studenten inspireren om ondernemerschap te onderzoeken als een carrièremogelijkheid.

Een belangrijke motor voor de valorisatieactiviteiten aan UM zijn de in 2014 gestarte Kennis-As projecten en de daarbij behorende campusontwikkelingen die in 2015 verder gestalte kregen. UM is actief met participaties in samenwerkingsverbanden met lokale overheden, bedrijven en overkoepelende organisaties en structuren, zoals Brightlands Chemelot Campus, Brightlands Maastricht Health Campus, Brainport 2020 en Limburg Economic Development.

Een concrete maatregel om het bewustzijn te bevorderen betreft de invoering van het valorisatie addendum bij proefschriften. UM hecht er daarbij sterk aan dat valorisatie van belang is voor de volle breedte van het onderzoek. Vanaf september 2014 is een valorisatie addendum verplicht onderdeel van elk PhD proefschrift en in 2015 is hieraan een valorisatieprijs gekoppeld, die in april 2016 voor het eerst is uitgereikt. Valorisatie is verder verankerd in het HR-beleid, zodat de individuele medewerker ook betrokken is bij de maatschappelijke toepassing van universitaire kennis.

Om de aansturing en coördinatie van de valorisatieactiviteiten binnen UM verder te versterken is in 2015 een nieuwe organisatorische eenheid opgericht als onderdeel van het Maastricht University Office (MUO): het Knowledge Transfer Office (KTO). Deze eenheid is een interfacultair bureau waar kennis en kunde op het gebied van valorisatie gebundeld en gecoördineerd wordt. Het KTO richt zich op alle valorisatiemechanismen binnen UM en zal deze ondersteunen middels vier aandachtsgebieden:

- Technology Transfer
- Knowledge Cooperation
- Knowledge Dissemination
- Entrepreneurship

Het KTO wordt ondersteund door een support office, waarin vakspecialisten op het gebied van juridische, fiscale en financiële zaken worden ondergebracht. De directeur KTO heeft de algehele leiding van het KTO en legt verantwoording af aan de vicevoorzitter van het College van Bestuur. Operationele aansturing vindt plaats door de decanen van FHML en SBE.

Naast de interne valorisatiestructuur (KTO) is in 2015 ook gestart met de herinrichting van de externe valorisatiestructuur bestaande uit holdings, campusorganisaties, incubators, e.d. Hier worden stappen gezet om de coördinatie en aansturing van activiteiten op gebieden als acquisitie, samenwerking met bedrijfsleven, infrastructuur, coördinatie gebiedsontwikkeling, vestigen en begeleiden spin-offs, huisvesting externen en nieuwe bedrijven en events, verder te streamlijnen en verbeteren.

Valorisatie indicatoren

Bij de ontwikkeling van een set valorisatie indicatoren is gebruik gemaakt van het door VSNU ontwikkelde raamwerk. Dit raamwerk leverde een lijst potentiële indicatoren op, waaruit UM een keus heeft gemaakt. Daartoe is op alle niveaus, en met alle faculteiten, binnen

UM het gesprek gevoerd over welke indicatoren geschikt zouden zijn voor het representeren van de valorisatie inspanningen. Hierna heeft het College van Bestuur medio 2013 een voorstel gedaan voor een voorlopige lijst met indicatoren dat met het Management Team en de Universiteitsraad besproken is. De lijst met voorlopige indicatoren is de daaropvolgende jaren onderzocht op meetbaarheid en geschiktheid, op grond waarvan enkele indicatoren van de voorlopige lijst verwijderd zijn.

De resulterende lijst, inclusief een meetwaarde voor het meest recente jaar is opgenomen in onderstaande tabel (cijfers 2015 zullen in de loop van 2016 bekend worden).

Indicator 5, aantal onderzoekscontracten bleek niet meetbaar. Als gevolg hiervan is de opdracht gegeven een contractenregister te ontwikkelen. Indicator 14 blijkt in de praktijk moeilijk te meten. Van bedrijven waar UM een minderheidsbelang in heeft zijn omzetcijfers niet altijd beschikbaar. Bovendien is UM van mening dat deze indicator niet zinvol is voor het monitoren van valorisatiebeleid. Juist wanneer een start-up of spin-off succesvol is, kan deze zelfstandig op de markt opereren. In dat geval is ondersteuning van UM in de vorm van een belang niet nodig. Daarmee ontbreekt de logica deze grootheid als indicator voor het succes van het valorisatiebeleid te hanteren.

Bij nieuw beleid, zoals dat in ontwikkeling is in het kader van het nieuwe strategisch programma, hoort ook de ruimte om de discussie over indicatoren te heropenen. De lijst met indicatoren in bovenstaande tabel staat binnen UM daarom ter discussie. In 2016 wordt de lijst met indicatoren herzien, waarbij het valorisatiebeleid, zoals dat in het kader van het nieuwe strategisch programma 2017-2022 geformuleerd zal worden, het uitgangspunt is van de instrumenten waarmee de valorisatie inspanningen gemonitord worden.

	Domain	Indicator	Meest recente meting (2014)
1	Mensen	Ondernemerschapsonderwijs voor studenten	1.639 Students
2	Mensen	Ondernemerschapsonderwijs voor studenten	10.163 ECTS
3	Mensen	Aantal studenten dat deelneemt aan cursussen /trainingen/post-academisch onderwijs	3.348 Students
4	Mensen	Opbrengsten contract onderwijs	k€ 19.477
5	Samenwerking	Aantal onderzoekscontracten 3e geldstroom	Uitleg: zie onder tabel
6	Samenwerking	Opbrengsten 3e geldstroom onderzoek	k€ 50.273
7	Samenwerking	Aantal extern gefinancierde hoogleraren	53 persons (August 1, 2015)
8	Samenwerking	Aantal vakpublicaties	558
9	Resultaten	Ingediende patentaanvragen	15
10	Resultaten	Aantal toegekende patenten (in portefeuille)	41
11	Resultaten	Aantal verstrekte licentie overeenkomsten	1
12	Resultaten	Opbrengsten uit licentieovereenkomsten	k€ 210
13	Resultaten	Aantal startups / Spin-offs	4
14	Resultaten	Omzet uit start-ups / Spin-offs	Uitleg: zie onder tabel

4 De Universiteit Maastricht in verslaggevingsjaar 2015

4.1 Onderwijs

Kwaliteit van onderwijs

Kwaliteitszorg

De integrale bewaking van de kwaliteitszorg onderwijs is zichtbaar op alle niveaus binnen de universiteit. De veranderingen in het nationale accreditatiestelsel houden de dialoog over veranderingen binnen de interne kwaliteitszorg actief. UM neemt deel aan de landelijke discussie rondom de herziening van het accreditatiestelsel. In 2015 is een viertal onderzoeksmasters van UM gevisiteerd in het kader van her-accreditatie. Voor twee van de vier opleidingen heeft de NVAO in 2015 positief besloten en voor de andere twee loopt de procedure nog, maar was het oordeel van het panel positief. Daarnaast hebben zes opleidingen van FASoS in 2015 een positief besluit ten aanzien van hun verbetertraject ontvangen en is het her-accreditatieproces hiermee afgerond. Bij FL en SBE werd in 2015 begonnen met de voorbereidingen voor de aankomende visitatie van bijna het gehele reguliere opleidingsaanbod van de twee faculteiten in 2017.

Examencommissies

In maart 2015 is het rapport van de Inspectie van het Onderwijs verschenen over verdere versterking van examencommissies. Naar aanleiding van de aanbevelingen uit dit rapport zijn er binnen UM verschillende initiatieven ontplooid. De samenwerking tussen de examencommissies aan UM is bijvoorbeeld geïntensiveerd en geformaliseerd. Complexe vraagstukken worden in gezamenlijkheid behandeld en intervisie op beleid en rapportages is versterkt. Dit alles heeft ook geleid tot de opstart en ontwikkeling van een professionaliseringstracject voor alle examencommissies dat in 2016 zal plaatsvinden.

Kwaliteit van toetsing

In 2015 is een UM-breed kader voor toetsbeleid opgesteld op basis van gesprekken met diverse interne gremia en externe expertgroepen. Op basis van dit kader wordt gestreefd om voor 1 september 2016 bij alle faculteiten een toetsbeleid geformuleerd te hebben dat voldoet aan deze standaard.

Basiskwalificatie onderwijs (BKO)

Zie paragraaf 3.3.4.

UM in de Nederlandse rankings

Nationaal richt de aandacht zich in de rankings op het jaarlijks onderzoek 'De beste studies' van het weekblad Elsevier en de Keuzegidsen van C.H.O.I. In het Elsevier-onderzoek 'De beste studies 2015' eindigden 5 bacheloropleidingen van UM op de eerste plaats. Van de 38 beoordeelde masteropleidingen is slechts voor 7 opleidingen ook een landelijke vergelijking gemaakt. Daarvan scoort 1 UM opleiding een eerste plaats. Vanuit het studentenoordeel eindigt UM op de vierde plek in de categorie 'specialistische universiteiten'. Hoogleraren plaatsen Universiteit Maastricht op de tweede plek in diezelfde categorie. In de Keuzegids Hoger Onderwijs doet UM het opnieuw goed in 2015: van de 17 beoordeelde bachelorprogramma's behalen 12 de top 3, waarvan 7 een eerste plek. Het University College Maastricht (UCM) en Kennistechnologie krijgen ook het kwaliteitszegel, een kenmerk dat aangeeft dat de opleiding tot de

top van het Nederlands hoger onderwijs behoort. Het University College behaalt zelfs de hoogste score van alle Nederlandse bacheloropleidingen. In de mastereditie van de Keuzegids eindigt Maastricht op nummer 3 in Nederland. 12 van de 44 beoordeelde masterprogramma's behalen de eerste of gedeelde eerste plaats op hun gebied. Vier daarvan ontvangen het kwaliteitszegel.

De internationale rankings staan beschreven in paragraaf 4.4 Internationalisering.

Onderwijsvernieuwing

De initiatieven op het gebied van onderwijsinnovatie zijn bijeengebracht in EDLAB, het UM Instituut voor Onderwijs Innovatie, dat op 1 april 2015 van start is gegaan onder leiding van de Vice-Rector Onderwijs (zie ook paragraaf 3.4.1 Onderwijs). EDLAB richt zich op het verkennen van mogelijkheden voor de verdere verbetering van het onderwijs. Het leidende thema voor projecten en activiteiten binnen EDLAB is 'engagement'. Projecten die gericht zijn op het vergroten van betrokkenheid van studenten en medewerkers bij het onderwijsproces behoren tot de kernactiviteiten van EDLAB. EDLAB coördineert interfacultaire projecten en pilots, bevordert het experimenteren en vergemakkelijkt de implementatie van nieuwe pedagogische concepten. Door de verspreiding van de projectresultaten over UM-faculteiten, zorgt EDLAB ervoor dat nieuwe kennis en didactische scenario's worden gedeeld en duurzaam geïmplementeerd.

In 2015 zijn drie thema's geselecteerd: Instructional Design, Assessment en de International Classroom. EDLAB benadrukt de ontwikkeling van 21st century skills (bijvoorbeeld kritisch denken, samenwerken, probleemoplossend vermogen) binnen haar projecten en activiteiten.

EDLAB is gelegen op de Tapijnkazerne waardoor studenten, docenten en bedrijven een plek hebben om elkaar te ontmoeten en te werken in hartje Maastricht.

International Classroom

Om onze studenten voor te bereiden op een carrière in de internationale arbeidsmarkt en om optimaal gebruik te maken van internationalisering en diversiteit in het (PGO-)onderwijs, is de 'International Classroom' van evident belang. Ook het creëren van een 'inclusive environment' waarin studenten zich op hun gemak voelen en zich welkom voelen in zowel de stad als aan de universiteit, is een belangrijk element. Onder de paraplu van de International Classroom wordt een aantal initiatieven (verder) ontwikkeld, bijvoorbeeld rondom dienstverlening aan internationale studenten, het proces van community vorming door het buddy-programma en de oprichting van de International Students Club. (Zie paragraaf 4.4 Internationalisering).

Om de International Classroom structureel in te bedden in de hele organisatie, is in 2015 besloten om het thema te integreren in EDLAB en van daaruit aan breed gedragen projecten te werken. Zo zal in 2016 een docentworkshop interculturele competenties ontwikkeld worden die voor alle onderwijsgeevenden aan UM toegankelijk zal zijn. Hiertoe zijn in 2015 de eerste stappen gezet (bepaling raamwerk, definitie leerdoelen etc.).

UM brede excellentieprogramma's

UM kent drie UM-brede excellentieprogramma's: MaRBL, PREMIUM en Honours+. Deze programma's zijn in 2015 alle duurzaam verankerd in de onderwijs- en financiële structuur van UM. MaRBL biedt derdejaars bachelorstudenten de mogelijkheid zelfstandig wetenschappelijk onderzoek uit te voeren onder begeleiding van een stafmedewerker. In 2015 hebben (wederom) ruim 300 studenten zelfstandig academisch onderzoek uitgevoerd, resulterend in een fors aantal congresdeelnames en publicaties in (peer reviewed) tijdschriften. In het academisch jaar 2014-2015 hebben ruim 180 studenten aan PREMIUM deelgenomen waarbij groepjes studenten werken aan concrete praktijkopdrachten. In 2014 is door en met studenten een start gemaakt met de ontwikkeling van een common core voor alle facultaire honours programma's zodat studenten van deze programma's meer gelegenheid krijgen elkaar te ontmoeten en inzichten vanuit verschillende disciplines met elkaar te delen aan de hand van concrete opdrachten en/of lezingen. Deze common core heeft de naam Honours+ gekregen. In november 2015 heeft een succesvolle kick off plaatsgevonden met 70 studenten van vier faculteiten (SBE, FASoS, FPN en FHS (DKE)).

Minorbeleid

UM hecht veel waarde aan een UM-breed minorbeleid, omdat van studenten in de hedendaagse maatschappij meer en meer verwacht wordt dat zij een brede academische visie ontwikkelen. In deze context past het dat een universiteit aan hen gestructureerd de mogelijkheid biedt om over de grens van het eigen vakgebied heen te kijken. In het academisch jaar 2015-2016 zijn 11 UM-brede minoren gestart. In totaal hebben zich hiervoor 158 studenten ingeschreven. Begin 2016 zullen deze UM-brede minoren worden geëvalueerd.

Employability

UM hecht aan een verdere optimalisatie en verbetering van de aansluiting van UM-afgestudeerden op de arbeidsmarkt. Binnen het huidige klimaat, waarin steeds meer studenten breed opgeleid zijn, kan deze aansluiting voor pas afgestudeerden grote uitdagingen met zich meebrengen. Studenten die tijdens hun studie stage hebben gelopen of op een andere manier werkervaring hebben opgedaan, blijken bijvoorbeeld veel betere kansen te hebben op de arbeidsmarkt. Uit onderzoek van de in 2014 opgerichte projectgroep Employability kwam naar voren hoe belangrijk het is dat studenten niet alleen de juiste kennis en vaardigheden opdoen, maar dat zij zich ook bewust zijn van de waarde daarvan voor de arbeidsmarkt. In 2015 is verder onderzocht op welke manier(en) versterking van de employability van UM studenten gerealiseerd kan worden. In 2016 wordt een concrete en gedragen aanpak gerealiseerd. Het uiteindelijke doel is en blijft om zelfverzekerde studenten af te leveren die uitgerust zijn met de juiste set competenties voor een veranderende internationale arbeidsmarkt.

Ontwikkeling UM onderwijsportfolio

In het academisch jaar 2015-2016 zijn drie nieuwe, initiële opleidingen van start gegaan aan UM. Het betreft het University College Venlo en de masteropleidingen Biobased Materials en Systems Biology. Daarnaast is de Engelstalige track van de bacheloropleiding psychologie gestart. Een aantal initiatieven waaraan in 2015 gewerkt is tot verdere ontwikkeling:

1. De Engelstalige bachelor in Biomedische Wetenschappen (FHML) start in september 2016. De numerus fixus voor deze opleiding is komen te vervallen met ingang van het academisch jaar 2016-2017.

2. Ontwikkeling van het masterprogramma International Joint Research Master in Work and Organisational Psychology (FPN). Dit masterprogramma is een samenwerking met de University of Leuphana (Luneburg, Duitsland) en de University of Valencia (Spanje) en heeft tot doel hoogwaardig onderzoek aan te bieden op het gebied van werk- en organisatiepsychologie. Het programma combineert theorie met de ontwikkeling van sterke onderzoeksvaardigheden, zowel voor professionele als wetenschappelijke doeleinden. Het verkrijgen van macrodoelmatigheid voor deze opleiding heeft tot oponthoud geleid: in 2016 worden de kansen op het verkrijgen van macrodoelmatigheid opnieuw bekeken.

3. Ontwikkeling van het masterprogramma European Master in Translational Neuroscience (FHML). Het tweejarig curriculum is ontwikkeld als een multidisciplinair en internationaal onderzoeksprogramma in cel-, moleculaire- en systemische neurowetenschappen gefocust op de vertaling van het onderzoek naar praktische toepassingen. Dit programma behandelt alle vragen over neurowetenschappen mede vanuit een klinisch perspectief. Dit initiatief heeft in 2015 een negatief advies ten aanzien van de macrodoelmatigheid gekregen. In 2016 wordt verder gewerkt om macrodoelmatigheid te verkrijgen.

4. Ontwikkeling van het masterprogramma Business Intelligence & Smart Services (SBE). Het programma leidt studenten op tot kenniswerkers die in staat zijn om technisch inzicht en vaardigheden te combineren met commerciële activiteiten. Dit initiatief is op het moment van schrijven bezig met het verkrijgen van macrodoelmatigheid.

Naast deze ontwikkelingen wordt er gewerkt aan het opzetten van internationale samenwerkingsverbanden, vaak vertaald in double degree programma's of joint programma's. Verdere informatie hierover is beschikbaar in paragraaf 4 Internationalisering.

Middelen ter verbetering onderwijskwaliteit en verlichting onderwijslast medewerkers

Medio 2014 zijn extra middelen beschikbaar gekomen op titel referentieraming. Deze middelen hebben een structureel karakter, maar nemen in de tijd gezien in omvang af. Hoewel de middelen van de referentieraming als een generieke bijstelling worden aangemerkt, is overeengekomen om vooruitlopend op de extra middelen ten gevolge van de invoering van het sociaal leenstelsel de referentieraming middelen van 2014-2017 expliciet te reserveren en in te zetten voor de verbetering van de onderwijskwaliteit en verlichting van de onderwijslast. Deze besteding betreft daarmee een voorinvestering in onderwijsverbetering, die door OCW verplicht over de jaren 2015-2019 wordt beoogd vanwege de invoering van het sociaal leenstelsel en waarvoor vanaf 2018 extra middelen beschikbaar gesteld zullen worden.

De faculteiten hebben voor 2014-2017 plannen gemaakt hoe deze middelen voor onderwijsverbetering specifiek worden ingezet en in 2014 en 2015 is gestart met de uitvoering van deze plannen. In 2015 heeft de inzet van de middelen referentieraming met name geleid tot enerzijds het aanstellen van (nieuwe) formatie (31,3 fte) en anderzijds het uitbreiden van normuren voor bepaalde onderwijstaken. Denk bij dit laatste aan onder andere extra uren voor terugkomdagen masterstudenten, voor begeleiding van bachelor- en masterscripties en voor het nakijken van verslagen en examens. Of de inzet van de middelen referentieraming uiteindelijk ook leidt tot een verhoging van de onderwijskwaliteit, kan op diverse manieren worden gemeten. Enerzijds kan naar de inzet van absolute

bedragen worden gekeken en anderzijds kan ook de ontwikkeling in de tijd van bepaalde ratio's worden gevolgd. Ten aanzien van dit laatste punt kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de berekening van een 'student/staf' ratio. Op dit moment is UM bezig met de ontwikkeling van ratio's om ontwikkelingen in de tijd beter en sneller te kunnen monitoren.

Uitbreiding van het aantal fte in onderwijs en verhoging van normuren zijn niet de enige investeringen die in 2015 het onderwijs en de processen daaromheen ten goede zijn gekomen. In onderstaande tabel wordt een niet-limitatieve opsomming gegeven van een aantal opvallende investeringen.

Investerings in kwaliteit onderwijs	Begroting 2015	Realisatie 2015
Middelen referentieraming bevordering onderwijskwaliteit ¹	k€ 4.400	k€ 4.500 ¹
EDLAB	k€ 1.000	k€ 700
Centrale stimulering facultaire vernieuwingsprogramma's	k€ 900	k€ 700
Facultaire vernieuwingsprogramma's	k€ 300	k€ 450
Investerings in infrastructuur ² :	k€ 1.000	
- Website en Student portal		k€ 2.850
- Investerings in studentfaciliteiten SSC en ICTS ³		k€ 200
- Learning spaces Tapijn (afschrijvingskosten) ⁴		k€ 70
- Universitair Sportcentrum (afschrijvingskosten) ⁵		k€ 0
- Upgrade collegezaal SBE Tongersestraat (afschrijvingskosten) ⁶		k€ 0
TOTAAL	k€ 7.600	k€ 9.470

1. Een deel van de onderbesteding van deze middelen uit 2014 is ingezet in 2015.
2. Naast de investeringen zal er ook sprake zijn van additionele exploitatielasten; denk hierbij aan extra kosten energie, ICT-ondersteuning, bewaking, etc.

3. Hieronder worden onder andere de investeringen in de International Students Club, MyMaastricht Portal, studentenecclesia en exam scheduler begrepen.
4. Investering in 2015 in learning spaces Tapijn M€ 0,6
5. Investering in 2015 in universitair sportcentrum M€ 6,3
6. Investering in 2015 in upgrade collegezaal Tongersestraat M€ 1

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

Afschaffing loting

In november 2015 is de Ministeriële Regeling gepubliceerd die verband houdt met de afschaffing van de loting. De basis voor deze wijziging is gelegd in de Wet Kwaliteit in Verscheidenheid Hoger Onderwijs in 2013. De belangrijkste wijziging is dat het systeem van decentrale selectie niet langer is ingebed in een systeem van selectie waar ook de loting deel van uitmaakt. Het systeem van gewogen loting wordt afgeschaft, inclusief de gegarandeerde plaatsen voor bepaalde kandidaten (de 8-plusplaatsen en de ministersplaatsen). Hiermee komt de rol van de minister, uitgevoerd door DUO, in het kader van de aanmelding, verdeling van de beschikbare plaatsen en bezwaar en beroep te vervallen. De verandering in taakverdeling leidt tot een grotere rol van de instelling in samenwerking met Studielink.

In het najaar 2015 is aan UM een start gemaakt met het implementeren van de wijzigingen ten gevolge van de afschaffing van de loting. Momenteel zijn er bij UM vier fixusopleidingen, te weten B International Business, B Economics & Business Economics, B Psychologie en B Geneeskunde.

Vluchtelingenbeleid

In september 2015 heeft UM besloten om haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen in de huidige vluchtelingencrisis. Daartoe is een projectgroep in het leven geroepen die geleid wordt door de Vice-Rector Onderwijs en waarin vertegenwoordigers van UM, Hogeschool Zuyd, Leeuwenborgh, COA, gemeente Maastricht, en Stichting Vluchtelingenwerk deelnemen. Gekozen is om het beleid te richten op het faciliteren van de toegang van vluchtelingen tot het hoger onderwijs.

De projectgroep heeft een probleemanalyse gedaan en op basis daarvan gekozen voor een aanpak steunend op twee actielijnen. Binnen de eerste actielijn is een contactpersoon per deelnemende onderwijsinstelling aangesteld, die fungeert als een studieadviseur speciaal voor vluchtelingen. De contactpersonen verzorgen een terugkerend 'onderwijssprekkuur' in het AZC, maar behandelen ook casussen die rechtstreeks bij de instelling binnenkomen. De tweede actielijn richt zich op het verzorgen van taal- en inburgeringscursussen voor hoger opgeleide vluchtelingen. In dat kader heeft UM begin 2016 de aspirant-status van het Blik op Werk keurmerk verworven, waarmee het UM Talencentrum gerechtigd is inburgeringscursussen te verzorgen. De eerste cursussen zijn in februari 2016 gestart.

4.2 Onderzoek

Kwaliteit van onderzoek (interne/externe evaluaties)

Het onderzoek van faculteiten of samenhangende eenheden daarbinnen wordt eens per zes jaar beoordeeld door een commissie van onafhankelijke vakgenoten (peer review). De commissie legt haar bevindingen vast in een visitatierapport. Drie jaar later vindt een midterm-review plaats, een tussentijdse bezinning op de verbeteringen die in gang zijn gezet naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie. In 2015 zijn de eerste UM onderzoeksinstituten beoordeeld conform het nieuwe Standard Evaluation Protocol (SEP) 2015-2021. In vergelijking met het vorige SEP besteedt het SEP 2015-2021 meer aandacht aan:

- het inzicht in de maatschappelijke relevantie van het wetenschappelijk onderzoek te verbeteren;
- de mogelijkheid te bieden om de kwaliteit van de onderzoeksgroepen, instituten en universiteiten te vergelijken;
- een grotere differentiatie van kwaliteitsverschillen;
- een grotere transparantie met betrekking tot de resultaten van de beoordelingen en de reacties en follow-up acties van de instellingsbesturen.

Het SEP 2015-2021 benut onder andere ook de volgende aanpassingen:

- drie in plaats van vier criteria worden in de evaluatie gebruikt: wetenschappelijke kwaliteit, maatschappelijke kwaliteit en levensvatbaarheid (viability). Productiviteit vervalt als zelfstandig criterium;
- de evaluatiecommissie wordt gevraagd om een kwalitatieve evaluatie te geven van promotieopleiding van promovendi en van het integriteitsbeleid van de onderzoekseenheid.

De volgende onderzoeksscholen en faculteiten hebben in 2015 een externe visitatie ondergaan:

- School for Cardiovascular diseases (CARIM)
Voor CARIM gaf de visitatiecommissie een beoordeling van goed tot excellent en gaf een aantal aanbevelingen voor de doorontwikkeling van CARIM als een internationaal topinstituut.
- School for Nutrition and Translational Research in Metabolism (NUTRIM)
De School NUTRIM is onderdeel van de nationale Graduate School Voeding, Levensmiddelentechnologie, Agrobiotechnologie en Gezondheid (VLAG) waarvoor Wageningen University partner is. Het onderzoek binnen NUTRIM is beoordeeld als 'very good' tot 'excellent'.
- Graduate School of Business and Economics (GSBE)
SBE heeft meegedaan aan de landelijke visitatie van de Economics en Business faculteiten. De scores van de externe commissie voor kwaliteit, productiviteit en levensvatbaarheid van het SBE onderzoek zijn 'heel goed'. In het landelijke kader presteert SBE vergelijkbaar met de andere economische faculteiten die alle als 'heel goed' beoordeeld werden. De kwaliteit en impact van de maatschappelijke relevantie van het onderzoek binnen SBE en de valorisatie activiteiten werden als uitstekend beoordeeld en behoren daarmee nationaal tot de top.

In het verslagjaar werden ook de midterm-reviews van de School for Public Health and Primary Care (CAPHRI), van de Faculty of Arts and Social Sciences (FASoS) en van de School of Health Professions Education (SHE) georganiseerd. The mid-term reviews zijn positief verlopen. De resultaten zijn op het moment van schrijven nog niet definitief bekend.

Wetenschappelijke integriteit en ethiek
Wetenschappelijke integriteit is een actueel thema dat iedere onderzoeker binnen UM raakt. UM verwacht dat medewerkers

zich houden aan de richtlijnen met betrekking tot wetenschappelijke integriteit zoals vastgelegd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening. Onderzoekers bevestigen dit door het ondertekenen van de 'Verklaring Wetenschappelijke Integriteit'. De bewustwording van wetenschappelijke integriteit begint in het onderwijs aan studenten en PhD's.

In geval er vermoedens bestaan dat een medewerker van UM de wetenschappelijke integriteit schendt, kan binnen UM een Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit en/of een Commissie Wetenschappelijke Integriteit worden ingeschakeld. De werkzaamheden van zowel de Vertrouwenspersoon als de Commissie zijn vastgelegd in de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Maastricht.

De Vertrouwenspersoon en Commissie brengen jaarlijks verslag uit van hun werkzaamheden aan het College van Bestuur. In 2015 is de Vertrouwenspersoon vier maal benaderd voor advies. De Commissie heeft het College van Bestuur in deze periode twee keer geadviseerd over een klacht. Deze klachten hadden betrekking op:

- "dual submission" van een artikel, het niet erkennen van auteurschap en het gebruik van data zonder toestemming: de Commissie achtte deze klacht gedeeltelijk gegrond;
- het niet handelen volgens de principes van goed wetenschappelijk onderzoek: de Commissie achtte deze klacht niet gegrond.

In de twee bovenstaande casussen heeft het College van Bestuur de adviezen van de Commissie overgenomen tot voorlopig oordeel. Over één voorlopig oordeel is door de indiener van de klacht om advies gevraagd aan het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). Het LOWI heeft begin 2016 geoordeeld dat het voorlopig oordeel van het College van Bestuur in stand kan blijven. Het College van Bestuur heeft het voorlopige oordeel derhalve definitief vastgesteld. In de andere casus is de definitieve vaststelling van het oordeel opgeschort in afwachting van de uitkomsten van overleg tussen de indiener van de klacht, verweerder en editors van bij deze casus betrokken tijdschriften.

Sinds juli 2014 is de Ethical Research Committee Inner City (ERCIC) operationeel voor de ethische beoordeling van niet-WMO-plichtig onderzoek met mensen van onderzoekers van FASoS, FL, SBE en FHS. De commissie werd gestart met input en ondersteuning van de voorzitter van de Ethical Committee Psychology (EPC) die binnen FPN verantwoordelijk is voor de ethische beoordeling van niet-WMO-plichtig onderzoek.

Interdisciplinair onderzoek en versterken wervingskracht (Ontwikkeling onderzoeksinstituten)

Vanuit het strategisch programma zijn er middelen beschikbaar gesteld voor onderzoeksvernieuwing. De eerste ronde was specifiek gericht op interdisciplinair onderzoek en de tweede op het verhogen van wervingskracht. In 2015 beginnen de investeringen van eerdere jaren resultaten op te leveren, met name in de verdere groei en ontwikkeling van een aantal disciplinaire onderzoeksprojecten en instituten.

Het gaat hierbij om de volgende projecten:

In het kader van interdisciplinair onderzoek:

- Maastricht Centre for Citizenship, Migration and Development (Macimide);
- Eatwell combats Globesity;

In het kader van verhogen wervingskracht, deels in een interfacultaire aanpak:

- Reshaping Europe in a Globalising World;
- Advanced Brain-Robot Interfaces;
- High Potential and Large Grant Initiatives;
- Establishing a world-leading research Center in Neuroeconomics (CENECS);
- Maastricht Centre for Arts & Culture, Conservation and Heritage (MACCH).

Daarnaast werd in 2015 vormgegeven aan de volgende interfacultaire onderzoeksprojecten:

- Duurzame Zorg (Maastricht UMC+, FASoS FPN, FL, SBE)
- HEAL (FHML, FPN, SBE)

Het Centre for European Research in Maastricht (CERIM) is in 2015 van start gegaan. Dit instituut verbindt drie reeds bestaande onderzoeksinstituten: het Maastricht Centre for European Governance, het Maastricht Centre for European Law en het Montesquieu Institute.

Aantallen promoties

In 2015 waren er 357 promoties. Dit aantal ligt flink hoger dan de ambitie luidt in het strategisch programma 'Inspired by Quality', namelijk meer dan 250 promoties in 2015. Voor verdere toelichting, zie paragraaf 3.4.2.2 Niet-verplichte indicatoren.

Contract Research Centre (CRC)

Het CRC is een platform voor de uitwisseling van bestaande en ontwikkeling van nieuwe expertise om onderzoekers nog beter te kunnen ondersteunen bij het verwerven en het beheer van subsidiegelden. Dit geschiedt door middel van interfacultaire samenwerking, uitwisseling van ervaringen, kennisbevordering door scholing en ontwikkeling van nieuwe diensten. Hiertoe komen regelmatig beheerders en vakspecialisten bij elkaar. Het CRC is in 2015 onderdeel geworden van het nieuw opgericht KTO – zie paragraaf 4.3 Valoriatie: maatschappelijke aanwending van wetenschappelijke kennis voor verdere informatie.

De beheerders van subsidieprojecten en van UM faculteiten, onderzoeksscholen en -instituten zijn de spil in de dienstverlening rondom contractonderzoek en zijn verantwoordelijk voor de 'dienstverlening op maat' aan onderzoekers. De beheerders worden hierin bijgestaan door diverse vakspecialisten op de gebieden: subsidieadvies, juridische, financiële en fiscale zaken en kennisvalorisatie. Vanuit CRC werden diverse informatiebijeenkomsten en trainingen georganiseerd met betrekking tot: Veni, Vidi, Rubicon, Interreg, Marie Curie, ERC, Horizon2020 projecten en Erasmus+ subsidies. Daarnaast zijn er maandelijkse valorisatiesessies opgestart, waarin telkens een specifiek valorisatie-aspect besproken wordt. Het is van belang expertise rondom externe fondsen verder uit te bouwen, omdat de competitie voor het werven van fondsen steeds groter wordt en de verantwoording van subsidiegelden steeds complexer.

Nagenoeg iedere faculteit benoemt het op peil houden van de 2e/3e geldstroom voor 2016 als een aandachtspunt.

Het Strategisch Programma van UM benadrukt het belang van participatie van UM in Horizon 2020 en in NWO programma's. Per 1 januari 2014 is het EU Kaderprogramma Horizon 2020 (2014-2020) van start gegaan. Wetenschappers uit alle disciplines letten steeds meer op de mogelijkheden die de EU biedt om onderzoek, onderwijs, innovatie en mobiliteit te financieren. In de prestatieafspraken van UM zijn de volgende doelstellingen door het CvB vastgesteld met betrekking tot Horizon 2020: 1 ERC advanced grant en 1 ERC starting grant en 25 gehonoreerde projecten per jaar. UM wil M€ 10 subsidie per jaar uit Horizon 2020 werven, ervan uitgaande dat UM haar marktaandeel en subsidies zoals in KP7 behaald, kan evenaren in Horizon 2020. Zowel het streven qua aantallen projecten als het financiële streven worden momenteel behaald. De honoreringen van UM in 2015: 2 ERC consolidator grants, 1 ERC starting grant, 8 MSCA individual fellowships, 5 deelnames in MSCA Initial Training Networks, 1 deelname in MSCA RISE, en 13 deelnames in onderzoeksprojecten. Er worden nog enkele honoreringen verwacht, de bekendmaking hiervan door de Europese Commissie zal omstreeks april 2016 plaatsvinden.

UM wist in 2015 binnen de NWO Vernieuwingsimpuls calls 4 VENI, 2 VIDI en 1 VICI toekenningen te werven. In het NWO Onderzoekstalent programma waren er vier toekenningen voor UM in 2015. Ten opzichte van de prestaties van UM in 2014 in de Vernieuwingsimpuls, met 6 VENI, 5 VIDI en 1 VICI toekenningen, en in 2013 met 8 VENI, maar geen VIDI/VICI toekenningen, kunnen we concluderen dat 2015 een wat minder jaar was voor UM in de Vernieuwingsimpuls. Gemeten over de laatste 10 jaar, weet UM gemiddeld 8 VENI, 3 VIDI en 1 VICI te verwerven. Met vier toekenningen in Onderzoekstalent scoort UM in 2015 conform het gemiddelde van voorgaande jaren.

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

In 2015 is de Nationale Wetenschapsagenda (NWA) gelanceerd. Deze agenda is gebaseerd op vragen uit de wetenschap en de samenleving. In totaal zijn 11.700 vragen ingediend. Die vragen zijn geclusterd tot 140 vragen. Vervolgens zijn er 16 exemplarische routes ontwikkeld. Die zestien routes dienen als eerste representatie van opgaven aan de wetenschap. De NWA is tot stand gekomen onder leiding van de zogeheten kenniscoalitie (KNAW, MKB Nederland, NFW, NWO, TO2, VH, VNO-NCW en VSNU). De wetenschapsagenda vervult voor het ministerie OCW drie functies. Ten eerste is de wetenschapsagenda een proces om meer samenwerking tussen partijen te organiseren en de impact van wetenschap voor de maatschappij te vergroten. Daarnaast wordt de wetenschapsagenda ook gebruikt om inhoudelijke keuzes te maken voor de richting van de wetenschap in Nederland. Ten slotte wordt de wetenschapsagenda ingezet als instrument om bestaande onderzoeksagenda's te verbinden en onderlinge afstemming te stimuleren. UM houdt de ontwikkeling rondom de Nationale Wetenschapsagenda nauwlettend in de gaten, neemt deel aan de discussies, anticipeert en stuurt waar mogelijk.

4.3 Valoriatie: maatschappelijke aanwending van wetenschappelijke kennis

Naast onderwijs en onderzoek is 'kennisoverdracht ten behoeve van de maatschappij' sinds 2005 verankerd in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek als derde kerntaak van universiteiten. Kennisoverdracht kan worden onderverdeeld in kennisoverdracht binnen de academische gemeenschap en kennisoverdracht ten behoeve van de maatschappij. Binnen de eerste categorie vallen de primaire universitaire taken onderwijs en onderzoek. De tweede categorie wordt ook wel aangeduid als 'valorisatie'.

In dit verslagjaar is de informatie over valorisatie opgenomen in hoofdstuk 3 Prestatie-, profilerings- en zwaartepuntafspraken conform het verzoek van het ministerie van OCW. We verwijzen daarom naar paragraaf 3.5 Valoriatie: maatschappelijke aanwending van wetenschappelijke kennis voor deze informatie.

4.4 Internationalisering

Onderwijs

Diversiteit in studenteninstroom

Zoals beschreven hecht UM veel waarde aan de International Classroom om studenten voor te bereiden op een carrière op de internationale arbeidsmarkt en om optimaal gebruik te maken van internationalisering en diversiteit in het (PGO-)onderwijs. Om deze diversiteit te realiseren investeert UM onder meer in internationale studentenwerving. Hierbij hanteert UM een lange termijn aanpak. In 2015 studeerden er in totaal 16.761 studenten aan deze universiteit, waarvan 8.085 internationale studenten. Ruim 50% van de studentenpopulatie is dus in bezit van een niet-Nederlands paspoort. UM trok in 2015 37% van de instroom aan Duitse bachelor en masterstudenten aan research universiteiten in Nederland. Van de Belgische studenten die zich aanmelden voor een research universiteit in Nederland koos meer dan de helft voor UM in 2015. Frankrijk en Italië lieten in de instroom de hoogste toename zien. Dientengevolge heeft UM een marktaandeel in de instroom bij Nederlandse universiteiten van 24% van de Franse studenten en 19% van de Italiaanse studenten. Voor het Verenigd Koninkrijk bedroeg het marktaandeel instroom 25% in 2015. De top 5 van de instroom buiten Nederland in 2015 was afkomstig uit (1) Duitsland, (2) België, (3) Verenigd Koninkrijk, (4) Italië, en (5) Frankrijk. Deze additionele instroom compenseerde ruimschoots de iets teruggelopen instroom van Nederlandse studenten.

Na jaren van stijging is een stabilisatie zichtbaar in de instroom van Chinese studenten. De stabilisatie werd al verwacht gezien het verbeterde onderwijsaanbod ter plekke en door de economische situatie in China. Er worden daarom nu marktverkenningen gedaan in andere gebieden van Azië. Ongeveer 6% van de Chinese studenten die naar Nederlandse universiteiten komt, kiest voor UM.

Double en joint degree programmes

In 2015 heeft de VSNU haar eindrapportage van het project stimulering joint degrees opgeleverd. UM kwam daarin met in totaal 20 joint programmes (bachelor of masterniveau) landelijk op de tweede plek. Verder werden er enkele concrete aanbevelingen gedaan aan het ministerie van OCW, met name op het gebied van landelijke en Europese wet- en regelgeving. Een groot deel van deze aanbevelingen vond zijn weerslag in het wetsvoorstel ter bevordering van internationalisering in het hoger onderwijs dat in december 2015 aan de Tweede Kamer is aangeboden. In dit voorstel wordt een aantal belangrijke wijzigingen voorgesteld op het gebied van graadverlening, collegegeld en inschrijving bij het verzorgen van gezamenlijk onderwijs.

Ook in 2015 is er aan UM hard gewerkt aan zowel het vormgeven van nieuwe samenwerkingsverbanden voor het verzorgen van gezamenlijk onderwijs als het verder verbeteren van bestaande structuren:

- FHML heeft een tweetal double degree programma's gerealiseerd: met de University of Cologne op het gebied van Health Economics en met de Tomsk State University op het terrein van Biomedical Sciences. Ook was FHML partner in een Erasmus Mundus consortium aanvraag voor een tweejarige joint master op het gebied van European Public Health die begin 2016 is ingediend. FHML werkt eveneens aan een internationale samenwerking met de University of Leeds in Groot-Brittannië. Het betreft een voorstel tot een post-initieel joint programme in International Medicine. Verdere uitwerking zal in 2016 plaatsvinden.
- Bij FPN wordt gewerkt aan het verder vormgeven van de Internationale Joint Research Master in Work and Organisational Psychology, in samenwerking met de universiteiten van Valencia (Spanje) en Lüneburg (Leuphana University, Duitsland).
- Hiernaast heeft FL binnen haar masteropleiding International and European Tax Law in 2015 een double degree programma ontwikkeld met de Universiteit van Aruba. Het doel van dit programma is het aanbieden van een gespecialiseerde internationale fiscale masteropleiding. De doelgroep voor deze nieuwe opleiding zijn studenten en professionals die zich willen specialiseren in het Arubaanse, Latijns-Amerikaanse, internationale en Europese belastingrecht. Het voornemen is om dit programma vanaf het academisch jaar 2016-2017 aan te bieden.
- Het European Law School bachelor programma heeft een double degree programma ontwikkeld met Universitas Gadjah Mada (UGM) in Yogyakarta in Indonesië. De samenwerking is begin 2015 ondertekend.
- SBE werkt een voorstel uit voor een post-initiële opleiding op het gebied van management accounting die in Suriname zal worden aangeboden, mogelijk al in 2016.
- Tot slot zullen in 2016 de eerste diploma's worden uitgereikt voor het double degree programma van UCM en Freiburg.

Voor meer informatie over het onderwijsportfolio van UM, zie paragraaf 4.1 Onderwijs.

International Classroom

De ontwikkelingen op het gebied van het onderwijsconcept International Classroom staan beschreven in paragraaf 4.1 Onderwijs. Naast de onderwijsaspecten worden onder de paraplu van de international classroom echter meer initiatieven opgepakt. In het kader van het verbeteren van de dienstverlening aan internationale studenten is in april 2015 de International Service Desk opgericht in het SSC met zowel een front als een back office. Hier kunnen buitenlandse studenten terecht met vragen over bijvoorbeeld ziektekostenverzekering, belasting en bijbanen. Ook de organisatie van het succesvolle UM 'buddy'-programma ISAP (International Student Ambassador Programme) is overgeheveld naar de International Service Desk en maakt onderdeel uit van het dienstverleningspakket. De voorgenomen oprichting van een International Students Club in Maastricht – onder kartrekkerschap van het SSC en de Gemeente - is een andere belangrijke ontwikkeling die eveneens aan dit strategische doel bijdraagt.

In 2015 zijn de voorbereidingen voor de tweede conferentie over de UM International Classroom die in april 2016 zal plaatsvinden onder de vlag van de jaarlijkse WUN conferentie. Nadat de eerste conferentie van oktober 2014 gericht was op een intern publiek, staat deze tweede editie nadrukkelijk open voor internationale sprekers en deelnemers, met bijdragen van onder andere Darla Deardorff, een internationale coryfee op het gebied van interculturele competenties in het onderwijs.

Summer School

De Maastricht Summer School (MSS) biedt zomercursussen aan voor Nederlandse en buitenlandse studenten. Het doel is om het onderwijs in Maastricht onder de aandacht te brengen van potentiële studenten en het aanbieden van korte programma's aan internationale studenten. MSS is een samenwerkingsverband tussen de Universiteit Maastricht, Maastricht School of Management en de Hogeschool Zuyd. Na de start in 2012 is de MSS continu gegroeid qua aantallen deelnemers en cursusaanbod. In 2015 verwelkomde MSS 320 deelnemers verspreid over 65 nationaliteiten. Het doel voor 2016 is 350 deelnemers.

In 2015 is de samenwerking met de partneruniversiteiten Universiteit Carlos III in Madrid en de Central European University in Boedapest verder uitgewerkt zodat in 2016 het nieuwe "A European Triangle"-programma met deze partners kan beginnen. In deze samenwerking wordt een 6-weeks programma over Europa aangeboden. Studenten zullen telkens 2 weken verblijven in Madrid, Maastricht en Boedapest.

Center for European Studies

Het Center for European Studies (CES) organiseert study abroad programma's in Maastricht voor studenten van partneruniversiteiten en individuele studenten. De meeste studenten komen van buiten Europa en met name uit de Verenigde Staten, Australië en Japan voor een periode variërend van een week tot twee semesters. 2015 was een erg goed jaar voor het CES met 532 studenten in 24 programma's die deelnemen aan het bestaande Engelstalige onderwijs binnen UM en in door het CES specifiek voor deze doelgroep georganiseerde cursussen.

In 2015 waren AIM Overseas, Baylor University, the University of California (all campuses), Pennsylvania State University, Muhlenberg College, Kelley School of Business at Indiana University en Olin Business School at Washington University in St. Louis de grootste partners van het CES qua studentenaantallen. Christopher Newport University, the University of Colorado-Boulder, Clark University en the University of Southern California, USC Dana and David Dornsife College of Letters, Arts and Sciences zijn nieuwe CES-partners per 2015.

Uitwisseling van studenten

Exchange-programma's hebben aan UM een grote omvang, soms ook omdat een buitenlandverblijf verplicht is in enkele opleidingen. Uitwisselingen dragen mede bij aan verdere diversificatie van de aanwezige studentenpopulatie en helpen studenten hun interculturele ervaring te vergroten.

	Inkomende uitwisselingsstudenten	Uitgaande uitwisselingsstudenten
2013-2014	1.393	2.579
2014-2015	1.535	2.586

Netwerken en partnerschappen

Worldwide Universities Network (WUN)

UM is sinds 2012 lid van het WUN, een internationaal netwerk sterk gericht op onderzoekssamenwerking. Een van de belangrijkste bouwstenen van het netwerk is het Research Development Fund (RDF) waar elk jaar subsidieaanvragen ingediend kunnen worden.

UM is sinds 2014 projectleider van één van de RDF-projecten: 'Recommender Systems in Academia', geleid door dr. Evgueni Smirnov van Kennistechnologie (DKE). In het kader van dit project heeft in 2015 onder andere een conferentie bij DKE plaatsgevonden met deelnemers van de Universiteiten van Sydney (Australië) en Alberta (Canada). In de RDF-ronde 2015 is nog een ander projectvoorstel van UM goedgekeurd: 'COLA' (Communities of Learning Africa), geleid door dr. Mindel van de Laar (Maastricht Graduate School of Governance / UNU-Merit). Daarnaast neemt UM als partner deel aan talloze andere WUN-onderzoeksprojecten, waarbij bijna alle faculteiten vertegenwoordigd zijn.

Verder heeft prof. Tom van Veen (SBE) de 'Steering Groups Economics' opgericht binnen WUN. De achterliggende gedachte is dat Economie dwars door alle onderzoekspilaren (zoals klimaatverandering) van WUN loopt ('cross-cutting theme'). De groep, bestaande uit vertegenwoordigers van alle 18 ledenuniversiteiten, zal gedurende de jaarlijkse WUN Conferentie, die in april 2016 in Maastricht plaatsvindt, bijeenkomen om de toekomstige koers en mogelijke gezamenlijke onderzoeksprojecten nader te bespreken.

In 2015 zijn de voorbereidingen voor de jaarlijkse WUN Conferentie (april 2016) in Maastricht begonnen. Zo wordt bijvoorbeeld door FL een symposium over migratie georganiseerd en presenteert FHML zich met een workshop over Global Health. Met dit grootschalige event, waar ca. 400 internationale bestuurders en onderzoekers aanwezig zijn, kan UM zich binnen het netwerk nog sterker profileren en de samenwerking met de andere ledenuniversiteiten verder intensiveren.

Young European Research Universities Network (YERUN)

Sinds eind 2014 is UM lid van een nieuw netwerk van Europese universiteiten (YERUN) die een goede positie in de 'jonge' rankings ('Top 100 under 50' en 'Top 50 under 100') hebben weten te verwerven. In 2015 zijn de governance-structuur en de statuten van het netwerk verder ontwikkeld onder andere met input van UM. Het Management Team van UM is in oktober 2015 op bezoek geweest bij twee van de vier Spaanse 'founding' universiteiten van YERUN, Autonoma Madrid en Carlos III. Dit bezoek heeft geresulteerd in het uitwisselen van best practices en een aantal nieuwe samenwerkingsideeën in onderzoek en onderwijs op het niveau van de faculteiten.

Internationale rankings

UM is gestegen in de top 100 van de Times Higher Education World University Rankings 2015-2016, met een stijging van de 101e naar de 88e plaats. UM scoort voornamelijk hoog op internationale uitstraling (onder andere percentage buitenlandse staf en studenten), onderzoekscitatie en kennistransfer (opdrachten uit het bedrijfsleven). Minder hoog, maar nog steeds bovengemiddeld, zijn de scores op onderzoek en onderwijs.

Gebaseerd op de internationaliseringsindicator van de THE World University Ranking 2015 is er een top 100 van de meest internationale universiteiten uitgebracht. UM neemt op deze ranking de 14e plaats in, als meest internationale universiteit van Nederland. In de QS World University ranking staat Maastricht op een 169e plek. QS paste dit jaar de methodologie aan voor het beoordelen van de wetenschappelijke output van universiteiten – ten nadele van universiteiten met grote medische faculteiten. Mede daardoor daalde UM van plaats 118 naar 169.

In twee belangrijke internationale rankings die een overzicht bieden van de beste universiteiten jonger dan vijftig jaar scoort UM zeer hoog. In de Times Higher Education 100 under 50 behoudt UM in 2015 de zesde plaats en in de QS top 50 under 50 is UM op een achtste plaats geëindigd. Daarmee is UM volgens QS de op één na beste jonge Europese universiteit. Voor informatie over de Nederlandse rankings, zie paragraaf 4.1 Onderwijs.

Capacity building met partners buiten Europa

UM assisteert een aantal partneruniversiteiten in ontwikkelingslanden bij het opbouwen van kennis- en onderwijscapaciteit via samenwerkingsprojecten. Deze projecten worden binnen UM georganiseerd door het Maastricht University Centre for International Cooperation in Academic Development (MUNDO) of, voor zover het de expertise van de FHML betreft, door de unit SHE Collaborates van de School of Health Professions Education. In 2015 werd op deze wijze samengewerkt met partnerinstellingen in onder andere Mozambique, Ghana, Benin, Yemen, Saoedi Arabië en Indonesië.

Projecten behelzen onder meer het versterken van de capaciteit van watermanagement en opleidingen voor de gezondheidszorg in Ghana, de versterking van de discipline Internationaal Recht binnen de Padjadjaran Universiteit in Indonesië, en de ondersteuning van

de Universiteit van Parakou in Benin op diverse terreinen. Eind 2015 werd externe bekostiging verkregen voor een nieuw project in Ethiopië ter ondersteuning van de ontwikkeling van medisch onderwijs. Bij de uitvoering van de projecten wordt expertise uit UM faculteiten betrokken. Projecten worden onder andere gefinancierd uit het NICHE programma van de Nederlandse overheid. Door deelname in 10 NICHE projecten is UM landelijk een van de grotere spelers op dit terrein.

Het Netherlands Fellowships Programme (NFP), waardoor beurzen worden verstrekt aan talentvolle studenten en jonge professionals uit ontwikkelingslanden, heeft in 2015 5 PhD beurzen toegewezen aan kandidaten voor het uitvoeren van een promotieonderzoek aan UM. Het Erasmus+ programma biedt in haar nieuwe opzet ook een subsidiefaciliteit aan voor projecten met universiteiten buiten Europa met als primair doel de ondersteuning van deze partnerinstellingen. In dat kader werden in 2015 vanuit UM twee projectvoorstellen voorbereid en ingediend.

4.5 Studenten en alumni

UM biedt een brede dienstverlening aan haar studenten, zowel in de oriënterende fase (bijvoorbeeld voorlichtingsdagen, experience days, en matching) als na de inschrijving. Vanaf het moment dat een student wordt toegelaten, kan de student gebruik maken van de universitaire voorzieningen. Huisvesting, sport en studentbegeleiding zijn enkele voorbeelden van deze voorzieningen. Bij het aanbieden van haar studentdiensten probeert UM rekening te houden met de persoonlijke leefwereld van de student met het op de juiste plaats, op het juiste moment en het precies op maat aanbieden van individuele diensten aan de student. In de dienstverlening naar stu-

denten toe wordt volop gebruik gemaakt van studentmedewerkers. De ervaring leert dat het helpen van studenten door studenten een dynamiek geeft die studenten aanspreekt.

Toelating en inschrijving

Een student wordt zo snel, efficiënt en accuraat mogelijk door het aanmeld- en inschrijfproces (be)geleid door het Bureau Toelating en Inschrijving van het SSC en de faculteiten, zodat de student is ingeschreven bij de universiteit en tijdig kan starten met het onderwijs. Het bureau regelt ook de praktische zaken zoals de UM-kaart, het bewijs van inschrijving en de inschrijving bij de gemeente. Internationale studenten worden geassisteerd bij het aanvragen van een visa en een verblijfsvergunning indien nodig. Het aantal activiteiten en diensten voor internationale studenten is verder uitgebreid en zoveel mogelijk gebundeld. Voorbeelden van International Services zijn services op het gebied van huisvesting, vliegveld-ophaalservice, beurzen, regelen van een bankrekening en verzekeringen, en inschrijving in de Gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP).

Inschrijfseizoen 2015-2016 – opmerkelijkheden:

Het aantal eerstejaars UM-studenten, voor het eerst aan UM studierend, is gestegen. In totaal is er een groei van 6,1%. Er zijn dit jaar 5.017 nieuwe studenten aan UM geregistreerd. Het aandeel Nederlandse studenten van de groep eerstejaars studenten is dit jaar gedaald. Twee mogelijke verklaringen hiervoor zijn de invoering van het sociaal leenstelsel (studenten blijven eerder in de regio) en de start van de Engelstalige bachelor Psychologie. Van alle studenten die voor het eerst aan UM komen studeren, heeft 36,2% de Nederlandse nationaliteit.

Aantallen inschrijvingen 2015-2016

Inschrijving	Programma type	2015	2014
Eerstejaars	Bachelor	3.908	3.758
	Master	2.602	2.739
	tuL Master	101	103
	Totaal	6.611	6.600
Herinschrijvingen	Bachelor	6.846	6.581
	Master	3.163	2.853
	tuL Master	140	130
	Totaal	10.150	9.521
Totaal inschrijvingen		16.761	16.121

Dienstverlening aan studenten

Introductie

De werkgroep INKOM, bestaande uit een jaarlijks nieuwe groep van ouderejaars studenten van de universiteit en Zuyd Hogeschool, organiseert ieder jaar de algemene introductieweek voor nieuwe studenten. De studenten krijgen een introductie van de stad Maastricht en de regio, maken kennis met de universiteit en de hogeschool, krijgen informatie over sporten in Maastricht en over het studentenleven. In 2015 namen 2.351 eerstejaars studenten deel aan de INKOM.

Advisering over serviceaangelegenheden door studenten

Het Student Project Team (SPT) fungeert als brug tussen UM-studenten en het bestuur. Het SPT werkt operationeel en implementeert nieuwe projecten door en voor studenten bij UM en voorziet het centrale management van UM van feedback en ideeën van studenten. De missie van het SPT is om studenten actiever bij de UM-organisatie te betrekken en daarmee bij te dragen aan een student-georiënteerde universiteit.

Op dit moment werkt het SPT aan de onderstaande projecten:

- **Studenten Portaal:** in de loop van het academisch jaar 2015-2016 zullen studenten via één portaal bij al hun essentiële gegevens en informatie kunnen;
- **Student Initiative Helpdesk:** de helpdesk ondersteunt UM-studenten met ideeën en initiatieven om meer betrokken in Maastricht en in het bijzonder bij de universiteit te worden;
- **Inzetbaarheid studenten:** dit project is ingesteld om de overgang van studeren naar het werkveld te verkleinen;
- **Student Monitor Enquête:** het SPT wil meer studenten hiervoor enthousiast maken, enerzijds door de zichtbaarheid van het onderzoek te vergroten en anderzijds door de vragen van de enquête aantrekkelijker voor studenten te maken;
- **Het verbeteren van roosters:** onderzoeken van het roosterproces bij de faculteiten en andere universiteiten;
- **Pilot Web Room Booking:** via deze service kan de UM-student ongebruikte onderwijsruimtes reserveren.

Verbetering studiefaciliteiten

Sinds november 2015 is de organisatiebrede Taskforce Studiefaciliteiten operationeel. Deze Taskforce heeft tot doel om enerzijds de verschillende werkgroepen en initiatieven bijeen te brengen die betrokken zijn bij het diverse pakket aan studiefaciliteiten en anderzijds om hun slagkracht te vergroten en te versnellen. Onderwerpen waar de Taskforce onder andere haar blik op richt zijn toetslogistiek, informatie bij/over afstuderen, onderwijs- en toetsplanning, bezetting en faciliteiten van onderwijsruimtes, carrière mogelijkheden van studenten/alumni, leerplekken, catering, student portal, talenonderwijs, videoregistraties en Eleum.

Huisvesting

Maastricht Housing is de officiële studentenhuisvestingsbemiddelaar van UM, Zuyd Hogeschool en de Jan van Eyck Academie. Samen met de drie Maastrichtse woningcorporaties Maasvallei, Servatius en Woonpunt vormen de hoger onderwijsinstellingen in Maastricht het bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting Maastricht (SSHM). Deze stichting stelt zich tot doel om de studentenhuisves-

ting in Maastricht en omstreken te bevorderen, zowel in kwantiteit als in kwaliteit. Via de website van Maastricht Housing wordt woonruimte aangeboden van de drie officiële woningcorporaties in Maastricht (ruim 3.000 eenheden), 80% van het particuliere aanbod (ruim 4.000 eenheden), de gemeubileerde kamers van het Maastricht University Guesthouse (ruim 680 eenheden) en van verschillende commerciële bemiddelaars (naar schatting ongeveer 1.000 eenheden).

In 2015 hebben zich 3.949 studenten (2014: 3.647) ingeschreven bij Maastricht Housing. Behalve studenten behoort ook de internationale staf tot de doelgroep van Maastricht Housing evenals de deelnemers aan de Maastricht Summer School. Het Guesthouse richt zich hoofdzakelijk op verblijf van korte duur (minder dan 1 jaar) en typische doelgroepen zijn uitwisselingsstudenten, internationale bachelor- en masterstudenten en internationale staf. In 2015 heeft het Guesthouse 1.970 gasten verwelkomd (2014: 1.500).

Sporten aan UM

Binnen de instelling is de afdeling UM SPORT verantwoordelijk voor het opzetten van een duidelijk sportbeleid en sportprogramma voor zowel studenten als medewerkers. Bevorderen van de gezondheid en het stimuleren van socialisatie en integratie zijn doelen die UM SPORT nastreeft. In het najaar van 2014 is gestart met de bouw van het nieuwe universitair sportcentrum. Dit universitair sportcentrum zal vanaf begin 2016 volledig operationeel zijn; in 2015 is een gedeelte van dit sportcentrum vervroegd opgeleverd. Naast sporten is het universitair sportcentrum ook ingericht om te studeren in de Learning Spaces (175 plekken) en biedt het studenten de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten / te verblijven in sportcafé Time Out. Dit is een unieke combinatie onder de Nederlandse universiteiten.

Studentbegeleiding

Studenten van de universiteit worden bij faculteit overstijgende kwesties ondersteund door een team van studentbegeleiders werkzaam bij het SSC; zijnde studentendecanen, carrière adviseurs en studentenpsychologen. In 2015 is een groot beroep gedaan op de ondersteuning en advisering van deze studentbegeleiders. Naast de reguliere taken heeft UM Career Services in 2015 ook het ICARD project ontwikkeld: een Erasmus+ subsidie project om online career modules te ontwikkelen voor Europese studenten. Daarnaast is het UM Vacancy Board gelanceerd: een vernieuwde vacatureportal voor studenten en alumni. Tevens heeft UM Career Services een bijdrage geleverd aan het excellentieprogramma PREMIUM door voor 112 studenten een uitgebreid 'career package' te verzorgen (in 2014: 135 studenten). De studentendecanen informeren en adviseren over een breed scala aan onderwerpen die te maken hebben met de rechtspositie van de student. Daarnaast valt het Steunpunt Disability en het Complaints Service Point (CSP) onder de verantwoordelijkheid van het studentendecanaat alsmede het secretariaat van de Geschillenadviescommissie voor studentaangelegenheden (bezwaarschriften gericht aan het College van Bestuur). In 2015 heeft het studentendecanaat uitvoering gegeven aan een groot aantal veranderingen in wet- en regelgeving (onder andere effecten van de Wet Modern Migratiebeleid, invoering van het sociaal leenstelsel, en de afschaffing van de loting).

Naast de begeleiding van studenten door studentendecanen, carrière adviseurs en studentenpsychologen, is er ook een vertrouwenspersoon ter beschikking. Er is, gezien de omvang van de totale studentenpopulatie, een relatief kleine groep die een beroep doet op de vertrouwenspersoon (30 in 2015, 28 in 2014). Het feit dat maar een relatief kleine groep studenten een beroep doet op de vertrouwenspersoon voor studenten kan te maken hebben met het niet op de hoogte zijn van het bestaan van de vertrouwenspersoon voor studenten (dit blijkt ook uit het flycatcher onderzoek, studentenmonitor 2015). Hiertoe is in 2015 actie ondernomen door het contact met studieadviseurs te verbeteren zodat er bij signalen van ongewenst gedrag eerder doorverwezen kan worden naar de vertrouwenspersoon. Dit blijft tevens een aandachtspunt voor 2016. Verder wordt informatie over de vertrouwenspersoon voor studenten nu ook enkele malen per jaar vermeld in de facultaire nieuwsbrieven.

Studentenpastoraat

The InnBetween, het oecumenische studentenpastoraat, is een ontmoetingsplek voor alle studenten. Het gebouw met een huiskamer en keuken biedt ruimte voor verschillende bijeenkomsten, ontmoeting met vrienden, sociale activiteiten of rust en bezinning. The InnBetween biedt het hele jaar door een gevarieerd programma aan: discussieavonden over politieke, ethische of levensbeschouwelijke onderwerpen, wandelingen, gezamenlijk eten, culturele trips, creatieve workshops, Taizéversers, internationale studentenvieringen en interculturele ontmoetingen. De pastores bieden persoonlijke ondersteuning en een luisterend oor of het nu gaat om een vertrouwelijk gesprek of om meer praktische zaken.

Financiële ondersteuning van studenten (Profileringfonds)

Studenten kunnen in specifieke gevallen beroep doen op het profileringsfonds. Dit wettelijk fonds bepaalt dat voorzieningen worden getroffen voor de financiële ondersteuning van studenten wanneer zij studievertraging hebben opgelopen als gevolg van bijzondere omstandigheden. Als bijzondere omstandigheden van de student worden aangemerkt:

- het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, een opleidingscommissie, het opleidingsbestuur, het faculteitsbestuur, de faculteitsraad, de universiteitsraad;
- bepaalde activiteiten op bestuurlijk of maatschappelijk gebied;
- ziekte of zwangerschap en bevalling;
- een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis;
- bijzondere familieomstandigheden;
- studievertraging die het gevolg is van de wijze waarop de instelling de opleiding feitelijk verzorgt;
- het beoefenen van topsport;
- andere bijzondere gevallen.

Daarnaast biedt deze wet de mogelijkheid talentvolle niet-EER-studenten te ondersteunen.

In samenspraak met de medezeggenschap stelt UM ieder jaar de regeling voor het profileringsfonds, inclusief het budget, vast. De directeur van het Studenten Service Centrum neemt het besluit ten aanzien van de toekenning van de middelen aan studenten, hierin geadviseerd door de studentendecanen (per casus) en de commissie ten aanzien van de verdeling van de bestuursmaanden, bestaande uit leden van de universiteitsraad.

Het aantal aanvragen voor financiële ondersteuning uit het profileringsfonds van UM vanwege bijzondere omstandigheden bedroeg:

Aanvragen profileringsfonds	2015	2014
Bijzondere omstandigheden	102	86
Topsport	13	4
Bestuursmaanden	1.579	1.529

Van de aanvragen (bijzondere omstandigheden en topsport) zijn er in 2015 53 toegekend (46%).

Financiële ondersteuning	2015	2014
EER-studenten	442	408
Niet-EER-studenten	3	9

De omvang van de uitgaven samenhangend met het UM-profileringsfonds bedroeg in 2015 € 570.440,- waar de omvang van het fonds voor 2015 was bepaald op € 611.204,-. De omvang van het fonds wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld en wordt periodiek geëvalueerd. De omvang is niet direct gekoppeld aan de omvang van de eerste geldstroom. Eventuele tekorten of overschotten in enig jaar worden ten laste of ten gunste van een reserve gebracht.

Studium Generale (SG)

SG organiseert activiteiten op het gebied van brede wetenschappelijke, maatschappelijke en culturele vorming. Voor studenten is het SG van belang voor hun academische vorming, voor medewerkers om up-to-date te blijven en zich verder te ontwikkelen en voor alle andere belangstellenden uit de stad en regio om kennis te maken met de wetenschap en de universiteit.

Programma Studium Generale	2015	2014
Lezingen en debatten	62	65
Collegereeksen	22	22
Filmvertoningen	28	24
Concerten	3	9
Cabaretvoorstellingen	3	8

Vanaf het seizoen 2015-2016 is SG gestopt met het programmeren van concerten en cabaretvoorstellingen in verband met het wegvalen van subsidies.

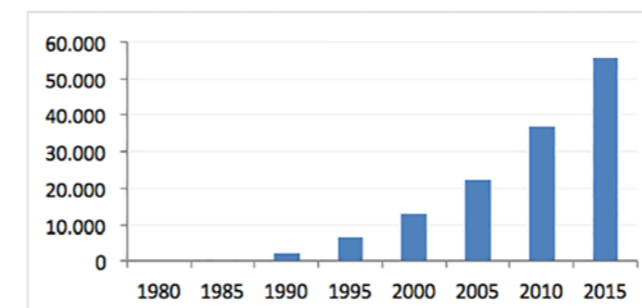
Het PAS (Parcours of Art and Science) werd in september 2015 voor de tweede keer georganiseerd door SG. Met dit festival zette UM wederom de deuren open voor een breed publiek van zeker 2.500 (2014: 1.500) geïnteresseerden. Op bijzondere plekken op elf locaties in de binnenstad kreeg men gratis een programma aangeboden van meer dan 80 activiteiten bestaande uit korte lezingen, experimenten, klassieke en populaire muziek, theater, dans, tentoonstellingen en kunst- en erfgoed rondleidingen.

Activiteit	2015	2014
Aantal studentmedewerkers bij faculteiten	802	462
Aantal studentmedewerkers bij servicecentra	227	286
Aantal studentleden faculteitsbesturen	7	7
Aantal studentleden faculteitsraden	36	36
Aantal studentleden universiteitsraad	9	9
Aantal studentleden opleidingscommissies	90	80
Aantal studentleden besturen grote studie-/studentenverenigingen	201	96

Studentenbetrokkenheid in 2015

Alumni

In het verslagjaar 2015 heeft het Alumni Office 3.907 nieuwe afgestudeerden kunnen verwelkomen tot de internationale community van UM Alumni. Eind december 2015 stonden 55.748 alumni geregistreerd (zie onderstaande grafiek).

Aantal alumni

Deze sterk groeiende community is zowel voor UM als voor de alumni van groot wederzijds belang. Het Alumni Office bouwt, samen met betrokken alumni, aan de versterking van dit netwerk. UM wil dat haar alumni zich blijvend verbonden voelen met hun universiteit, hun opleiders, mede-alumni, studenten en de stad Maastricht. Het Alumni Office faciliteert mogelijkheden voor persoonlijke ontmoetingen tussen alumni onderling en tussen alumni, studenten en vertegenwoordigers van UM. Deze ontmoetingen zijn, naast de diverse digitale contacten, van bijzondere waarde en worden door het Alumni Office actief ondersteund.

UM alumni op de arbeidsmarkt

De afgelopen jaren leidde de economische crisis onder afgestudeerden in toenemende mate tot problemen bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt. In 2013 veroorzaakte dit een werkloosheid onder pas afgestudeerden (gemiddeld 1,5 jaar na afstuderen) van 13,8%. Sindsdien is het tij gekeerd. In 2014 zakte de werkloosheid onder UM alumni naar 9,2% en in het verslagjaar is deze werkloosheid verder gedaald tot 7,7% (bron: WO Monitors 2013, 2014 en Nationale Alumni Enquête 2015). (Het betreft zowel Nederlandse als buitenlandse alumni van UM en de arbeidsmarkt is niet beperkt tot de Nederlandse arbeidsmarkt).

Verder wordt elk jaar door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) een studie uitgevoerd naar de arbeidsmarktpositie van alle UM-afgestudeerden, vijf respectievelijk tien jaar na afstuderen. Uit de laatste uitgevoerde studie blijkt dat slechts 2% (tien jaar na afstuderen) tot 3% (vijf jaar na afstuderen) van de afgestudeerden onvrijwillig werkloos is. Werkloosheid is voor beide cohorten dan ook geen relevant thema voor UM.

Van de afgestudeerden is 84% na vijf jaar werkzaam in het eigen of aanverwant werkveld. Dit percentage neemt wel iets af naarmate men langer afgestudeerd is, na tien jaar is nog 80% werkzaam in het eigen of aanverwant veld. Dit cijfer varieert wel per faculteit, 71% van de alumni van FASoS werkt na vijf jaar in het eigen of aanverwant werkveld, bij FHML is dit 90% tien jaar na afstuderen. Ook de zogenaamde verticale match is hoog: vijf jaar na afstuderen werkt 85% van de alumni op academisch niveau, tien jaar na afstuderen is dit zelfs 93%. FASoS vormt hier een uitzondering op een verder homogeen beeld: 66% van de alumni van deze faculteit is vijf jaar na afstuderen werkzaam op academisch niveau.

Het aandeel van de alumni dat in het buitenland werkzaam is, verschilt wel aanzienlijk per faculteit. Voor UM ligt dit aandeel op 34%, maar FASoS (65%), FHS (64%) en SBE (47%) leveren duidelijk meer alumni af die in ieder geval een deel van hun werkzame leven in het buitenland doorbrengen.

Ten slotte geeft rond driekwart van de studenten aan opnieuw dezelfde studie in Maastricht te volgen, als de keuze opnieuw gemaakt zou moeten worden. Dit percentage is vrijwel constant voor beide cohorten en voor alle faculteiten. Alleen het cohort van psychologie alumni van vijf jaar geleden scoort hier lager.

Alumni ontmoetingen

In 2015 zijn met hulp van enthousiaste alumni nieuwe initiatieven ontplooid in Dublin, Milaan en Hamburg. Buiten Nederland zijn 53 bijeenkomsten georganiseerd, in Nederland 19. In totaal mocht UM meer dan 1.900 alumni verwelkomen bij deze bijeenkomsten. Een groei ten opzichte van 2014 met 28%. Vooral de evenementen georganiseerd door alumnikringen in Duitsland zijn populair; evenementen in Berlijn, Frankfurt en Düsseldorf zijn het afgelopen jaar het meest bezocht.

The 2015 Spring Break event of the Maastricht University Alumni Circle Berlin was the biggest event that 'Berlin' ever hosted and a huge success, more than 90 alumni of our University showed up in order to meet fellow alumni! Within a very relaxed atmosphere alumni from all different ages had the chance to get to know each other and exchange their experiences from Maastricht. It was the perfect event for networking. Many new alumni came and already announced to come to the next get together. One highlight was the birthday celebration for one of our alumni, which showed that the Alumni Circle Berlin is becoming more and more one big family.

Verslag door comité Alumnikring Berlijn

De groei van het aantal evenementen wordt mede verklaard door de UM Star Lectures. In januari 2015 heeft in 12 steden in Nederland en daar buiten de eerste editie van deze reeks lezingen plaatsgevonden. Dit nieuwe initiatief, met een inhoudelijke lezing door een van onze hoogleraren afgesloten met een informele netwerkborrel, brengt de universiteit terug bij haar alumni. De keuze van de 12 steden in 2015 was gebaseerd op de locaties waar veel UM Alumni wonen en werken en waar ook al regelmatig activiteiten worden georganiseerd door het betreffende alumnikringcomité (bestaande uit alumni die zich vrijwillig inzetten). De UM Star Lectures zullen de komende jaren steeds op hetzelfde moment plaatsvinden op een datum die dicht gelegen is bij de Diesviering van de Alma Mater. De UM Star Lectures worden mogelijk gemaakt met behulp van de alumnikringcomités en de deelname van onze hoogleraren.

“Such a great idea. I came to the lecture mainly because I wanted to support this great initiative. And I left the lecture feeling, once again, so proud that I am a UM alumna. Very interesting topic, explained that well, that I had no problems following, although I have never studied psychology. Also very nice, that he showed us some facts about recent developments in Maastricht. Great job!!!”

Bezoeker UM Star Lecture door Rainer Goebel, 'New Insights from Functional Brain Imaging', 2015 Berlijn

Alumni en de regio

In het bestuursverslag 2014 is voor het eerst melding gemaakt van de percentages alumni die in de regio blijven wonen. Onderstaand overzicht toont inzicht in de cijfers van het huidige verslagjaar en laat een lichte stijging zien in de percentages alumni die in de Euregio woonachtig zijn. Dit aantal zou zich kunnen laten duiden door een toename van het aantal afgestudeerden met de Duitse nationaliteit.

Regio	2015	2014
Zuid-Limburg	26%	27%
Limburg	31%	32%
Euregio	38%	34%

4.6 Personeelsbeleid

HR-beleid

UM wil zich de komende jaren verder profileren als goed werkgever om zo talent aan te trekken en te binden. Ze wil die reputatie ook intern waarmaken. Enerzijds omdat ze zich als grote, maatschappelijk verantwoorde werkgever verplicht voelt om voor een goede werkomgeving voor haar medewerkers te zorgen. Anderzijds omdat ze onderkent dat gemotiveerde en gezonde medewerkers de belangrijkste bouwstenen zijn voor duurzame kwaliteit van onderwijs en onderzoek.

Veranderingen binnen en buiten de instelling geven aanleiding tot een gerichte aanvulling en bijstelling van het loopbaanbeleid. Bij het uitwerken van dit beleid hanteert UM drie centrale uitgangspunten:

- Iedere medewerker heeft een duidelijk loopbaanperspectief en ontwikkelingsmogelijkheden die daarop aansluiten.
- De medewerker neemt de regie over de eigen ontwikkeling; de leidinggevende en de werkgever faciliteren de ontwikkeling van de medewerker.
- UM faciliteert niet alleen de ontwikkeling van vaardigheden en competenties, maar ook een gezonde leefstijl en een goede balans tussen inspanning en ontspanning.

Een breed samengestelde werkgroep heeft uitgangspunten geformuleerd voor een bijstelling van het HR-beleid van UM. De ingrediënten van het nieuwe beleid zijn in diverse consultatieronden uitgewerkt en aangescherpt.

Er is overeenstemming bereikt over substantiële wijzigingen, zoals vaste dienstverbanden als de omstandigheden het toelaten, uniforme 6-jarige tenure tracks met helder geformuleerde criteria, meer dienstverbanden als universitair docent in plaats van als docent of als onderzoeker en gerichte ontwikkelingsmogelijkheden voor tijdelijke docenten en onderzoekers.

De voorgestelde wijzigingen zijn vervat in de notitie 'Create (y) our future'. Op basis van deze notitie worden in de eerste helft van 2016 concrete beleidskaders en invoeringsplannen opgesteld. Voor het zomerreces worden onder andere concrete resultaten verwacht op het gebied van tenure track, hooglerarenbenoeming, werving en diversiteit, mobiliteit voor ondersteunend personeel en gezondheidsmanagement.

Bij de voorbereiding van het nieuwe beleid is aandacht gevraagd voor het belang van ondersteuning van management en leidinggevendend door de HR-afdeling voor een succesvolle invoering van de voorgestelde wijzigingen. Om de uitwerking en invoering van het nieuwe beleid in goede banen te geleiden, wordt gestart met een ontwikkeltraject voor de HR-kolom van de universiteit. Onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur start een werkgroep die de eisen in kaart brengt die gesteld worden aan de afdeling HRM en kijkt in hoeverre de afdeling daadwerkelijk aan die verwachtingen voldoet. Indien nodig start de afdeling een ontwikkel- of veranderingstraject voor een betere afstemming van de dienstverlening op de vraag van de instelling.

Collectieve Arbeidsovereenkomst (cao)

In 2015 is een akkoord bereikt over een nieuwe cao. Deze bracht voor het personeel een loonsverhoging, en was verder in het bijzonder gericht op het inperken van de inhuur van personeel en het gebruik van tijdelijke aanstellingen. Wijzigingen in de ketenbepaling beperken het aangaan van verlengingen en opeenvolgende tijdelijke dienstverbanden. De universiteit heeft gebruik gemaakt van de overgangsbepalingen in de cao om een negatieve impact op individuele loopbaanafspraken, die afhankelijk waren van verlenging van het dienstverband, zoveel mogelijk te beperken.

Gendersamenstelling in relatie tot functie en beloning

Man/vrouw verhouding personeel	2015		2014		2013	
Wetenschappelijk personeel (fte)	1.922		1.815		1.831	
Man	984	51%	927	51%	938	51%
Vrouw	938	49%	888	49%	893	49%
Onderwijsondersteunend en overig personeel (fte)	1.401		1.387		1.380	
Man	582	42%	575	41%	572	41%
Vrouw	819	58%	812	59%	808	59%
Totaal UM (fte)	3.323		3.202		3.211	
Man	1.566	47%	1.501	47%	1.511	47%
Vrouw	1.757	53%	1.701	53%	1.700	53%

Beloning onderwijsondersteunend en overig personeel	2015		2014		2013	
	Man (fte)	Vrouw (fte)	Man (fte)	Vrouw (fte)	Man (fte)	Vrouw (fte)
Schaal 1 - 5	18	29	22	30	24	35
Schaal 6 - 9	282	575	272	580	278	575
Schaal 10-12	231	189	230	181	216	178
Schaal 13-14	34	19	35	17	37	17
Schaal 15-16	15	5	14	3	14	3
Overig en onbekend	2	1	2	1	3	0
	582	819	575	812	572	808

UFO profiel wetenschappelijk personeel	2015		2014		2013	
	Man (fte)	Vrouw (fte)	Man (fte)	Vrouw (fte)	Man (fte)	Vrouw (fte)
Hoogleraar	120	25	122	21	117	26
Universitair hoofddocent	133	66	123	62	121	55
Universitair docent	190	143	189	134	186	123
Onderzoeker	134	161	124	154	128	157
Docent	113	136	98	128	95	115
Promovendus en overig	295	405	270	390	288	420
	984	938	925	890	935	896

Loopbaan, mobiliteit en Van-Werk-naar-Werk begeleiding

Het Loopbaancentrum van UM faciliteert medewerkers bij hun persoonlijke loopbaan en ontwikkeling. Daarnaast adviseert en ondersteunt het Loopbaancentrum medewerkers bij het benaderen van de in- of externe arbeidsmarkt. Het begeleiden van promovendi en het coachen van medewerkers is een kerntaak van het Loopbaancentrum, evenals het van werk-naar-werk begeleiden van ex-medewerkers met een werkloosheidsuitkering. De begeleiding is maatwerk en wordt afhankelijk van de vraag van de medewerker vorm gegeven.

In 2015 heeft het Loopbaancentrum gewerkt aan verdere professionalisering. Dit heeft onder andere geresulteerd in de aanschaf van de NOA-online testen, een digitaal self-assessment instrument waarmee bijvoorbeeld vaardigheden en competenties van de medewerker in kaart kunnen worden gebracht. De testen worden onder andere ingezet bij verdere verdieping van individuele loopbaanadviestrajecten. De uitkomsten van dit assessment worden altijd besproken met een van de loopbaanadviseurs.

Het Loopbaancentrum participeert in diverse netwerkorganisaties zoals universitaire, gemeentelijke en regionale netwerken. Praktijkvoorbeelden, casuïstiek en ervaringen worden hierin uitgewisseld. In 2015 heeft de samenwerking van deze netwerkorganisaties geresulteerd in een fusie tussen LIFT en Empower Limburg. Deze nieuwe netwerkorganisatie werkt nu verder onder de naam Stichting Baandomein.

Aantal	Omschrijving
13	herplaatsings-/re-integratietrajecten
135	loopbaantrajecten
206	WW-trajecten
32	voortuitlopend op WW
16	externen (partners van (buitenlandse) UM-medewerkers)
1	WIA-traject/ex-medewerker die WIA-uitkering ontvangt
403	trajecten

Aantal trajecten Loopbaancentrum

Ontwikkeling en professionalisering van medewerkers

UM hecht grote waarde aan de employability van haar medewerkers. Het Staff Development Center ondersteunt en begeleidt medewerkers bij het nemen van stappen gericht op de ontwikkeling van generieke competenties om de employability te vergroten. In 2015 namen bijvoorbeeld 176 mensen deel aan het Academic Leadership Programme Maastricht University. Daarnaast is er de Young Researchers Academy, waar trainingen voor talentvolle jonge onderzoekers worden aangeboden.

Duurzame inzetbaarheid

Sinds 2009 is de pensioengerechtigde leeftijd verhoogd en zijn 'ontziemaatregelen' voor oudere medewerkers in de cao NU afgeschaft. Om langer door te kunnen werken op eigen kracht, is het van belang dat medewerkers niet alleen hun talent blijven ontwikkelen, maar ook oog hebben voor het bevorderen van hun gezondheid en het handhaven van een goede balans tussen inspanning en ontspanning. Het beleid voor duurzame inzetbaarheid richt zich hierop. In 2015 is een pilot uitgevoerd gericht op de bevordering van vitaliteit van medewerkers boven de 55. De eerste ervaringen leren dat het programma voorziet in een vraag. Tegelijkertijd is het beseft gegroeid dat de behoefte om te werken aan een betere gezondheid en balans niet beperkt is tot oudere medewerkers.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor de hele organisatie is 3,31%, waarvan 2,34% langdurig verzuim betreft. Het totale percentage laat een lichte toename zien ten opzichte van het voorgaande jaar (3,05%). Het verzuim bij vrouwen is in 2015 hoger dan bij mannen, respectievelijk 4,1% en 2,35%.

Participatiewet

Iedereen moet de kans krijgen om deel te nemen aan het arbeidsproces, zo luidt de doelstelling van de Participatiewet die per 1 januari 2015 in werking is getreden en waarin drie wetten zijn samengevoegd: Bijstandswet (WWB), Wet Sociale Werkvoorziening en een deel van de Wajong. In het sociaal akkoord van 2013 is afgesproken dat er 125.000 extra banen moeten komen voor mensen met een arbeidsbeperking (de Wet Baanafspraken): 100.000 in de marktsector en 25.000 bij de overheid. De eerste jaren, tot 2018, zijn die banen vooral bedoeld voor Wajongers en mensen die op de wachtlijst voor een sociale werkvoorziening staan.

UM biedt deze doelgroep een kans. Voor het realiseren hiervan is afgelopen jaar een Coördinator Participatiewet aangesteld bij HR MUO. UM financiert vanuit een centraal budget deze additionele banen. Er is geen sprake van verdringingseffect. Bij UM moeten er jaarlijks 12 additionele werkplekken gerealiseerd worden, uitgaande dat een werkplek een gemiddelde werktijd heeft van 25,5 uur per week. Mocht blijken dat er te weinig banen worden gecreëerd dan zal de quotumplicht worden ingevoerd hetgeen betekent dat er per niet-ingevulde baan een boete betaald moet worden.

In samenwerking met het UWV wordt gestart met de methodiek "Inclusief Herontwerp Werkprocessen", ontwikkeld met de vakgroep Work & Social Psychology van UM (professor Nijhuis/Zijlstra), om te onderzoeken welke elementaire taken geschikt zijn voor de doelgroep. Als de doelgroep probleemloos in het arbeidsproces zou passen was er geen extra inspanning nodig. Echter de doelgroep plaatsen vergt een beetje passen en meten. Het vraagt doorgaans meer inwerk- en begeleidingstijd, maar er zijn voldoende instrumenten beschikbaar om een goede plaatsing te realiseren met bepaalde aanpassingen in het bestaande beleid. Op deze wijze kan UM maatschappelijk verantwoord ondernemen.

In 2015 waren aan UM in het kader van de Participatiewet 2 medewerkers geplaatst.

Vertrouwenspersoon Ongewenste Omgangsvormen

De vertrouwenspersoon opereert onafhankelijk en valt rechtstreeks onder het College van Bestuur. De vertrouwenspersoon staat naast de melder, doet niet aan waarheidsvinding en onderneemt geen enkele actie zonder de nadrukkelijke toestemming van de melder. In 2015 heeft het Bureau vertrouwenspersoon (zowel studenten als medewerkers) 126 zaken behandeld. Hiervan zijn 95 afkomstig van medewerkers, 30 van studenten en 1 melding van een persoon van buiten de universiteit. In totaal lopen 21 zaken door naar 2016.

Het aantal nieuwe meldingen van de totale groep medewerkers en studenten fluctueert door de jaren heen, maar neemt geleidelijk aan toe. In 2015 lijkt er sprake te zijn van een stabilisering.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal meldingen van medewerkers vanaf 2013.

Verslagjaar	2015	2014	2013
Caseload			
Doorlopend uit vorig verslagjaar	19	14	11
Nieuwe meldingen	76	86	66
Totale caseload	95	100	77

Totale caseload vertrouwenspersoon medewerkers

Internationalisering

In 2015 zijn 543 nieuwe buitenlandse medewerkers (betaald/onbetaald/beurs) aangetrokken door UM, waarvan 16% onderzoekers en 26,5% promovendi. Het totaal aantal nieuwe internationale staf is 20% meer dan in 2014, toen er 452 medewerkers werden aangetrokken. Van de nieuw aangestelde buitenlandse medewerkers in 2015 komt 38% uit een niet-EU/EER land. De 543 internationale medewerkers aan UM tellen 68 verschillende nationaliteiten: 26 EU/EER, 42 niet-EU/EER. Nieuwe buitenlandse medewerkers worden ondersteund door het Knowledge Centre for International Staff (KCIS).

HR Excellence in Research

Het aantrekken van talentvolle onderzoekers uit binnen- en buitenland staat hoog op de agenda van UM. UM stimuleert deze onderzoekers dan ook in de ontwikkeling van hun wetenschappelijke carrière en streeft ernaar haar HR-beleid hier voortdurend op aan te passen.

Om het bovenstaande te ondersteunen onderschrijft UM de principes die zijn opgenomen in de 'European Charter for Researchers and a Code of Conduct for their recruitment (Charter & Code)'. Dit handvest werd ontwikkeld door de Europese Commissie om de openheid en transparantie van de arbeidsmarkt voor onderzoekers te bevorderen. Zij wil een carrière in de wetenschap aantrekkelijker maken en ondersteunt hiermee haar strategie de economie en werkgelegenheid binnen de EU te bevorderen.

UM neemt actief deel aan het project 'HR Strategy for Researchers' (HRS4R) met als doel te voldoen aan de 40 principes die zijn opgenomen in de Charter & Code. Als onderdeel van het HRS4R-project voerde UM een interne analyse van haar HR-beleid voor onderzoekers uit en ontwikkelde op basis hiervan het HRS4R action plan. In augustus 2015 erkende de Europese Commissie UM op basis van dit action plan als een organisatie met een excellent HR-beleid voor onderzoekers en beloofde UM daarom met het 'HR Excellence in Research logo'. UM is hiermee de 6e universiteit in Nederland die het bijbehorende logo mag voeren.

Basiskwalificatie Onderwijs

Informatie over de basiskwalificatie is terug te vinden in paragraaf 3.3.4 Aspect Kwaliteit en Excellentie.

Medezeggenschap

De medezeggenschap van de universiteit bestond in 2015 uit de universiteitsraad, zes faculteitsraden en vijf dienststraden. De aandachtsgebieden van de raden zijn verdeeld en opgenomen in de betreffende reglementen (conform de WHW). Voor de dienststraat van het Maastricht University Office (MUO) waren bij de laatste verkiezingen geen kandidaten. Bijgevolg is er momenteel geen dienststraat voor MUO. In 2015 zijn verkiezingen georganiseerd voor de student- en medewerkersgeledingen van de faculteitsraden en de universiteitsraad. In onderstaande tabel is opgesomd het aantal kandidaten, het aantal bezette zetels en het opkomstpercentage. (Indien er minder kandidaten dan zetels zijn, wordt er geen verkiezing gehouden en blijven eventuele niet ingevulde zetels open).

Raad (geleding)	Aantal kandidaten	Aantal zetels	Opkomstpercentage
Faculteitsraad - FHML (studenten)	13	9	35%
Faculteitsraad - SBE (studenten)	10	5	28%
Faculteitsraad - FL (studenten)	14	6	33%
Faculteitsraad - FPN (studenten)	7	5	33%
Faculteitsraad - FASoS (studenten)	11	5	37%
Faculteitsraad - FHS (studenten)	19	6	31%
Universiteitsraad (studenten)	15	9	25%

Lokaal overleg

Het Lokaal Overleg (LO) is het centrale overleg tussen werkgever (het College van Bestuur) en werknemers. In het Lokaal Overleg, dat ongeveer tien maal per jaar bijeenkomt, zijn vertegenwoordigers aanwezig van de vier vakbonden (FNV Overheid, CNV Overheid, VAWO en Ambtenarencentrum) en het College van Bestuur. Vaste adviseurs zijn de directeur HRM, de adjunct directeur HRM en de beleidsmedewerker van de werknemerszijde. In de cao NU zijn veel zaken vastgelegd die voor alle werknemers gelden. Tal van onderwerpen worden echter per universiteit geregeld of nader uitgewerkt. Voorbeelden hiervan zijn arbeidsvoorwaarden, het sociaal plan bij reorganisaties en de rechtspositie van medewerkers. Over deze zaken overleggen de vakbonden met het College van Bestuur in het Lokaal Overleg.

In 2015 is in het Lokaal Overleg onder andere gesproken over de uitvoering van de nieuwe cao, de Wet Werk en Zekerheid en het decentrale arbeidsvoorwaardenbeleid. Verder zijn er afspraken gemaakt over onder andere een ruimere onkostenvergoeding voor promovendi en het houden van een opiniepeiling over het openbaar maken van gratificaties. Ook waren leden van het Lokaal Overleg in 2015 op persoonlijke titel betrokken bij de bijstelling van het HR-beleid.

Het College van Bestuur overlegt maandelijks met de Universiteitsraad. De Universiteitsraad bestaat uit de voorzitter, 9 personeelsleden (WP en OBP) en 9 studenten. Daarnaast zijn er commissievergaderingen per aandachtsgebied en is er een agendaberaad voorafgaand aan de vergaderingen waarbij in gezamenlijkheid de conceptagenda tot stand komt die door de Universiteitsraad wordt vastgesteld. De Universiteitsraad kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het CvB. Het CvB reageert op de adviezen en volgt tevens de regels zoals opgenomen in de WHW en vertaald in het Bestuurs- en Beheersreglement van UM en het reglement van de Universiteitsraad.

4.7 Faciliteiten

UM-Huisvesting

Facility Services heeft tot taak er zorg voor te dragen dat de gebouwen en facilitaire voorzieningen van UM duurzaam, veilig en efficiënt worden gebruikt. In dat kader heeft Facility Services in 2015 diverse onderhoudswerkzaamheden en projecten uitgevoerd aan de gebouwen en terreinen van UM.

Onderhoud en aanpassingen

Naast correctief- en storingsonderhoud aan gebouwen en installaties zijn in het kader van groot vervangend onderhoud onder andere diverse technische installaties vervangen waaronder CV-ketels, koelmachines en (nood)verlichting. Verder zijn diverse bouwkundige aanpassingen uitgevoerd die nodig waren als gevolg van gewijzigde wetgeving op het gebied van veiligheid, arbo en milieu. Ook is de monumentale pergola in de tuin van Boulionstraat 1 gerestaureerd, heeft de mensa in Universiteitssingel 40 een upgrade gehad en zijn in de collegezalen van Universiteitssingel 40 en Tongersestraat 53 het tapijt en meubilair vervangen. Tevens is de capaciteit van de zaal van de Tongersestraat 53 uitgebreid. Daarnaast stelt technologie in toenemende mate hogere eisen aan de faciliteiten. Hierin moet een ondersteunende organisatie als Facility Services meegroeien in de komende jaren.

Nieuw- en verbouwprojecten

UM-Sportcentrum: in mei 2015 is het eerste deel van het nieuwe UM-sportcentrum in gebruik genomen, waarna in december de volledig multifunctionele accommodatie is opgeleverd. Naast indoor-sportfaciliteiten zijn er leerplekken en 'Time-Out' (het Sports & Eventscafé) gerealiseerd.

LINK: in vervolg op de verbouwingen in 2014 zijn ook in 2015 in de Universiteitssingel 40 en 50 kantoren en laboratoria ingrijpend verbouwd en gemoderniseerd voor de huisvesting van M4I en MERLN.

Biomedisch Centrum: als onderdeel van de architectenselectie is een schetsontwerp opgesteld. Dit ontwerp wordt uitgewerkt tot een ontwerp voor een multifunctioneel laboratorium, dat volgens de nu voorliggende planning medio 2019 wordt opgeleverd. Het Biomedisch Centrum zal worden gesitueerd op de Maastricht Health Campus.

Tapijn: samen met de Provincie Limburg en de Gemeente Maastricht is een architect geselecteerd voor de herontwikkeling van het terrein en de gebouwen van de voormalige Tapijnkazerne. Vooruitlopend op de definitieve herbestemming van de gebouwen en het terrein is een gebouw ingericht voor een tijdelijk restaurant. Naast de twee door UM reeds in 2014 tijdelijk in gebruik genomen gebouwen voor DKE, Launch Base, EDLAB en SBE is een derde gebouw ingericht voor tijdelijk gebruik door de Universiteitsbibliotheek als experimentele leeromgeving.

Huisvestingsinitiatieven als onderdeel van Kennis-As Limburg projecten

In het kader van Kennis-As Limburg zijn huisvestingsinitiatieven in voorbereiding en uitvoering op de Brightlands Campussen in Maastricht, Chemelot, Venlo en Heerlen. Dit zijn initiatieven die in samenwerking met de provincie worden uitgevoerd in per locatie specifieke samenwerkingsconstructies met deelnemende partners.

- In Maastricht is samen met de gemeente Maastricht en het azM een ingenieursbureau gecontracteerd die in lijn met de Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus het voorlopig ontwerp uitwerkt tot een plan gereed voor aanbesteding voor de herinrichting van de campus in 2017. Het betreft een kwaliteitsimpuls in de infrastructuur waarbij een parkachtige omgeving wordt aangelegd om ontmoetingen, inspiratie, buitenactiviteiten en sport te stimuleren.
- Op de Brightlands Chemelot Campus wordt medio 2016 het Center Court opgeleverd. Dit is een bedrijfsverzamelgebouw waar UM per 1 september 2016 ruimtes huurt voor gebruik door het Maastricht Science Programme en de onderzoeksgroep Biobased Materials van de faculteit FHS. Tevens zijn op deze campus de voorbereidingen gestart voor de bouw van een nieuw laboratorium voor de 'wet spinning facility', een faciliteit voor AMIBM.
- In Venlo worden de voorbereidingen getroffen voor de realisatie van de Healthy Eating and Food Innovation (HEFI) laboratoria in Villa Flora (huursituatie) op het voormalige Floriadeterrein.
- In Heerlen wordt de Brightlands Smart Service Campus ontwikkeld. Onderdeel van deze ontwikkeling is de herinrichting van een kantoorgebouw van APG tot een campus met faciliteiten voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van Big Data, Internet of Things, en Smart Services in de Euregio. UM, Open Universiteit en Zuyd Hogeschool hebben samen het BISS-Instituut opgericht welk gehuisvest wordt in dit gebouw (via huurconstructie).

Heroriëntatie informatietechnologisch domein

ICT is steeds meer de levensader voor een goed werkende bedrijfsvoering en is constant onderhevig aan nieuwe ontwikkelingen. Onderwerpen zoals beveiliging, nieuwe wet- en regelgeving (bijvoorbeeld data-storage onderzoek en privacy), technologische ontwikkelingen, de opkomst van mobile devices, vergaande integratie van systemen, en beheer van infrastructuur, platforms en applicaties vergen een IT-organisatie die adequaat is toegerust op haar taken.

Informatietechnologie is echter geen exclusief domein van de ICT-afdeling, maar een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van de gehele instelling. Dit vereist een goede afstemming tussen de vraag- en aanbodzijde op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Het toekomstproof maken van de ICT vergt een nieuwe oriëntatie op het gehele domein, zowel op het gebied van architectuur en techniek, als de organisatiestructuur en de governance. Om deze reden is in 2015 besloten het gehele domein op alle onderdelen door te lichten en te werken aan een roadmap, waarin in een tijdshorizon van circa vier jaren zal worden toegewerkt naar een optimaal business model en een nieuwe IT-strategie. Een nauwe samenwerking c.q. integratie van systemen met het academisch ziekenhuis en de vier campussen ligt daarbij in de rede.

Twee belangrijke projecten in het IT-domein zijn in 2015 de ontwikkeling van de student portal en de vernieuwing van de UM-website geweest. Het nieuwe student portal wordt het leidende digitale communicatiekanaal van UM voor gepersonaliseerde informatie, waar de student met zijn eigen device op elk moment en overal de voor hem van belang zijnde gepersonaliseerde (afgeschermd) en algemene (publieke) informatie kan benaderen. Het doel van het vernieuwen van de UM-website is om voor de bezoeker de juiste informatie te ontsluiten, op het juiste moment, in de juiste taal en in het juiste formaat. Enkele uitgangspunten die daarbij gehanteerd worden: 'focus and simplicity', 'get relevant and get reputable', 'good keywords and links', 'cross channel writing'.

4.8 UM en duurzame samenleving

UM heeft onder regie van het Maastricht University Green Office (UMGO) – door studenten geïnitieerd - de ambitie geformuleerd om in 2030 een duurzame universiteit te zijn. Om haar doelstellingen voor 2030 te bereiken, beoogt UM de ecologische en sociale voetafdruk van haar bedrijfsvoering verder te beperken en duurzaamheid een plaats te geven in het onderwijs en onderzoek. Met het opnemen van duurzaamheidsdoelstellingen in het nieuwe strategische programma 2017-2021 wil UM de noodzakelijke transitie naar duurzaamheid borgen. Bij de jaarlijkse duurzaamheidsranking van het hoger onderwijs (De SustainaBul) door studentenorganisatie 'Morgen' behaalde UM in 2015 een Bronzen SustainaBul en werd UM vanwege de Kennis-As strategie genomineerd voor het meest iconische project.

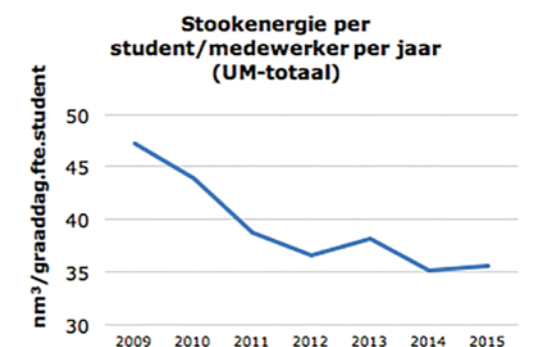
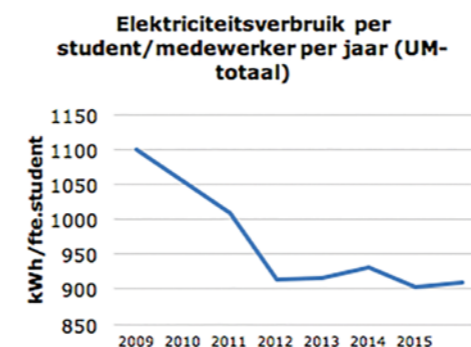
Onderwijs & onderzoek

UM biedt 18 bachelor-cursussen aan met de focus op duurzaamheid, en 13 bachelor-cursussen gerelateerd aan duurzaamheid. In de masterprogramma's hebben 10 cursussen duurzaamheid als focus en zijn 16 eraan gerelateerd. In 2015 had UM 45 (+1 ten opzichte van 2014) leerstoelen gerelateerd aan duurzaamheid, waarvan vier specifiek gericht op duurzaamheid. UM heeft twee onderzoekscentra specifiek gericht op duurzaamheid, namelijk het International Centre for Integrated assessment and Sustainable development (ICIS – FHS) en het European Centre for Corporate Engagement (ECCE – SBE) en acht onderzoekscentra met onderzoek op het gebied van duurzaamheid. In Kennis-As Limburg heeft duurzaamheid een prominente plaats in inhoudelijke cross-overs, zoals Biobased Economy, Healthy Living en Sustainability.

Community (omgeving)

UM vindt de inbreng van en samenwerking met studenten heel belangrijk. UMGO heeft daarom een grote rol in het prominenter op de agenda krijgen van duurzaamheid binnen UM en initieert en coördineert duurzaamheidsprojecten (in lijn met de duurzaamheidsvisie en afgeleide routekaart 2030) ten behoeve van studenten, medewerkers en de (directe) omgeving van UM in een stimulerende, verbindende, adviserende en monitorende rol. Dit student-georiënteerde en door medewerkers gesteunde concept maakt het mogelijk om 'out-of-the-box' te denken en met verrassende oplossingen te komen. UMGO werkt voor duurzaamheid in de bedrijfsvoering nauw samen met FS en bundelt voor onderwijs en onderzoek de krachten met onder andere International Centre for Integrated assessment and Sustainable development en EDLAB. In 2015 heeft UMGO haar eerste lustrum gevierd. Naast UMGO wordt ook samengewerkt met de universiteitsraad en verschillende studentenorganisaties. UMGO heeft contacten met landelijke organisaties voor duurzaamheid en andere (Europese) Green Offices en is lid van het studentennetwerk voor duurzaamheid 'Studenten voor Morgen'. Studenten worden ook in hun studie actief betrokken bij projecten op het gebied van duurzaamheid in de vorm van casussen of 'living labs' zoals ook bij het project 'UM Duurzaam onder Dak'.

Met betrekking tot duurzaamheid werkt UM samen met andere partijen in de regio in bijvoorbeeld het platform COOL-Maastricht en Maastricht-Bereikbaar. UM heeft in 2015 als een van de eerste grote instellingen in Maastricht het 'Maastrichts Energieakkoord' met de gemeente ondertekend, met de inspanning om in 2020 35% van haar elektriciteitsverbruik hernieuwbaar op te wekken op eigen terrein of in samenwerkingsprojecten met partners in de regio. Met

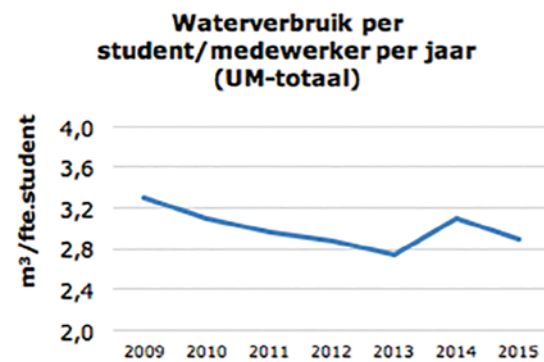
betrekking tot milieu en duurzaamheid werkt UM nauw samen met het azM en is actief in het netwerk van Nederlandse en buitenlandse universiteiten en MUMC's met kennisuitwisseling op dit gebied. Met Zuyd Hogeschool en bedrijfsleven wisselt UM kennis uit rondom de invoering van gescheiden afvalinzameling. Kennis-As Limburg wil verder een positieve stimulans geven voor de Provincie Limburg, waarbij duurzaamheid en een integrale benadering een zeer belangrijke rol spelen.

UM legt verantwoording af over milieurelevante zaken via het jaarverslag Academisch terrein Randwyck, het jaarverslag Biologische veiligheid, en het jaarverslag Stralingshygiëne.

Bedrijfsvoering

De zorg voor het milieu en daarmee de compliance aan milieu wet- en regelgeving voor de locaties in Maastricht heeft UM vastgelegd in een milieuzorgsysteem conform ISO14001. Voor de faculteiten op de Brightlands Health Campus Randwyck heeft UM samen met de partners op de campus een gezamenlijke omgevingsvergunning milieu en indirecte lozing. Voor de faculteiten in de binnenstad van Maastricht geldt enkel de algemene wet- en regelgeving. De UM-activiteiten op de Chemelot campus vallen onder de Campus-omgevingsvergunning en controles op de naleving van voorschriften vinden primair plaats vanuit die campusorganisatie. Facility Services ondersteunt UM-eenheden met advisering op milieugebied. De activiteiten in Venlo worden ook vanuit Facility Services ondersteund met milieuvadvis, maar zijn nog niet van dien aard dat daarop controle vanuit Facility Services is uitgevoerd. Primair is voor de milieucpliance de aandacht gericht op de activiteiten in Randwyck (inclusief BPCM-bedrijven) en het algemene onderhoud van milieurelevante installaties in de Maastrichtse locaties. De interne audits op het legionella- en asbestbeleid, het onderhoud van koelapparatuur, de controles van vet- en olieafscidders en het onderhoud en inspectie van zuurkasten en brandveiligheidskasten toonden in 2015 aan dat de naleving van wettelijke eisen grotendeels op orde is. De audits met betrekking tot gevaarlijke stoffen en het milieu- en energiebeleid in kantoren en laboratoria in Randwyck lieten in 2015 eveneens zien dat de naleving goed op orde is. In 2015 zijn bij UM geen externe milieu-inspecties gehouden. Het afvalwater in Randwyck voldeed aan de gestelde normen uit de wetgeving. Naar aanleiding van vijf koudemiddellekkages uit koelsystemen werd in 2015 een 'melding ongewoon voorval' gedaan bij de Gemeente Maastricht. In 2015 zijn geen klachten van externen op milieugebied ontvangen.

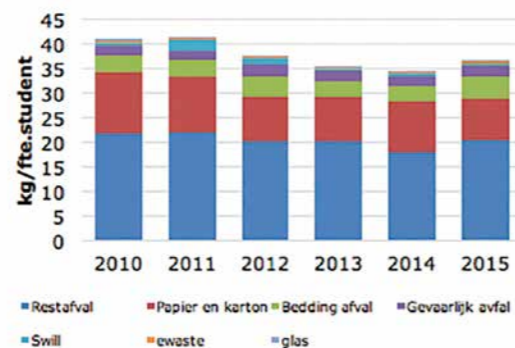
De dalende trend van het energieverbruik blijkt af te vlakken. Vooral het elektriciteitsverbruik van de locaties op de Brightlands Health Campus stijgt door energie-intensieve onderzoeksapparatuur. Ook met correctie voor graaddagen blijft het gasverbruik afhankelijk van het winterseizoen. Dankzij maatregelen uit eerdere jaren kan UM in 2015 voldoen aan de verplichtingen uit het Energie-efficiency plan (EEP) in het kader van de Meerjarenafpraak-3. In 2015 zijn bij de realisatie van het nieuwe universitaire sportcentrum zonnepanelen en zonneboilers toegepast en zijn ook op het monumentale pand Bonnefantenstraat 2 zonnepanelen geïnstalleerd. In 2016 voert UM de resterende maatregelen uit het EEP uit en schrijft UM een nieuw EEP voor 2017-2020 waarbij fundamentele keuzes noodzakelijk zijn voor de realisatie van de doelstellingen. Het elektriciteitsverbruik wordt verduurzaamd met certificaten van oorsprong (100% biomassa uit voedingsreststromen van Nederlandse oorsprong), terwijl het gas door de leverancier gecompenseerd is. Het verbruik van leidingwater is in 2015 per student/medewerker afgenomen.

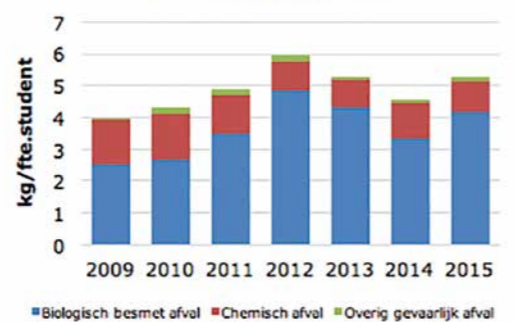
In 2015 is de hoeveelheid restafval toegenomen door een aantal renovaties van collegezalen (grof afval) en de invoering van disposables bij catering. De positieve trend van de afgelopen jaren zet hiermee niet door. De hoeveelheid gevaarlijk afval is in 2015 ook gestegen, maar deze afvalstromen zijn grotendeels afhankelijk van onderzoek en daarmee moeilijk te beïnvloeden. In 2015 is gescheiden afvalinzameling op twee locaties ingevoerd. UM werkt aan bredere implementatie van afvalscheiding en zoekt samen met interne en externe (kennis)partners naar mogelijkheden voor verdere verduurzaming.

De CO₂-footprint op basis van CO₂-equivalenten broeikasgas emissies bevat in scope I de emissie ten gevolge van de verbranding van aardgas, scope II de emissie ten gevolge van de ingekochte elektriciteit (in berekening vanaf 2013 gecorrigeerd voor aangekochte certificaten van oorsprong), en scope III het woon-werkverkeer van medewerkers (gebaseerd op gegevens van Maastricht-Bereikbaar) en de verbranding van het restafval. In totaal is de footprint ten opzichte van 2014 in 2015 toegenomen. De footprint gerelateerd aan studenten/medewerkers, vierkante meter of omzet laat hetzelfde beeld zien.

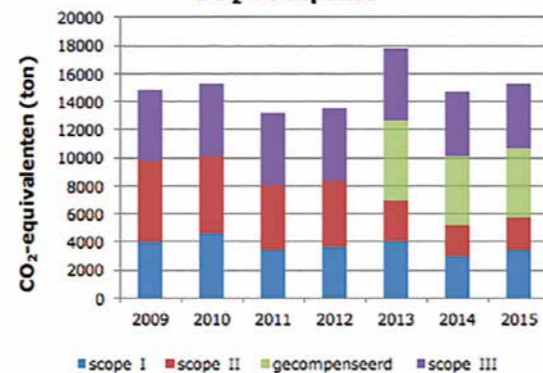
Totaal afval per medewerker/student

Gevaarlijk afval per medewerker/student

CO₂-footprint

4.9 UM en financieel resultaat

4.9.1 Beleid ten aanzien van Beleggen en Belenen

Het treasurybeleid van UM is in 2015 afgeleid van de Regeling Beleggen en Belenen (B&B 2010) van het ministerie van OCW. Zo werd rekening gehouden met de voorgeschreven ratingeisen, hoofdsomgaranties en het verbod om te speculeren met complexe financiële producten zoals derivaten. Om de financiële continuïteit van UM te verzekeren is het financieel beleid gericht op instandhouding van het eigen vermogen. Het streven is om nieuwe investeringen en/of uitbreidingen van activa grotendeels uit eigen middelen te financieren. Daarnaast is in het treasurystatuut bepaald dat de solvabiliteit niet beneden 40% mag dalen.

In deze paragraaf worden de resultaten toegelicht met betrekking tot de uitzettingen, beleningen en overige treasury gerelateerde onderwerpen zoals de liquiditeitspositie, solvabiliteitspositie, rente-positie en renterisico. De besproken resultaten hebben betrekking op de enkelvoudige jaarrekening van UM.

4.9.2 Kasstromen en liquiditeitspositie

Onderstaande tabel toont het totaal van de kasstromen van UM (enkelvoudig) evenals de ontwikkeling in liquide middelen voor de periode 2011-2015.

De liquide middelen zijn in het verslagjaar toegenomen met M€ 20,9 tot een bedrag van M€ 83,0. Deze toename was enerzijds een gevolg van de verkoopopbrengst van de obligatieportefeuille ad M€ 25,4 welke in 2014 nog verantwoord werd onder financiële vaste activa. Deze verkoopopbrengst is begrepen onder de kasstroom investeringsactiviteiten. Indien geen rekening zou worden gehouden met deze verkoopopbrengst, dan is sprake van een afname van de liquide middelen met M€ 4,5.

In de volgende tabel is een aantal kengetallen met betrekking tot de liquiditeitspositie opgenomen over een periode van vijf jaar. De cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekeningen van de desbetreffende jaren.

Totaal Kasstromen bedragen x € 1.000	Jaarverslag 2011	Jaarverslag 2012	Jaarverslag 2013	Jaarverslag 2014	Jaarverslag 2015
Kasstroom operationele activiteiten	25.873	48.425	27.708	35.661	31.414
Kasstroom investeringsactiviteiten	-31.708	-23.308	-42.409	-9.314	-9.965 *
Kasstroom financieringsactiviteiten	-840	-1.975	-741	-841	-539
Netto kasstroom	-6.675	23.142	-15.442	25.506	20.910
Liquide middelen ultimo	28.921	52.063	36.621	62.127	83.037

* Bestaande uit de investeringskasstroom materiële vaste activa (-/ M €33.009) en financiële vaste activa (M €23.044)

Kengetallen Liquiditeitspositie	2011	2012	2013	2014	2015
Liquideïteit 1 current (VA/VP)	0,61	0,71	0,68	0,88	1,11
Rentabiliteit (R/(TB + RB))	-1,09%	1,86%	4,65%	2,47%	2,43%
Werkkapitaal (VA- VP)	-49.161	-41.596	-43.082	-15.823	14.401
Kasstroom x € 1.000	-6.675	23.142	-15.442	25.506	20.910

Vastgesteld kan worden dat de current ratio bij UM in 2015 boven 1,0 uitkomt, wat voortvloeit uit de verkoop van de obligatieportefeuille. Ook het werkkapitaal is sinds lange tijd weer positief.

4.9.3 Uitzettingen, beleggingen en leningen

In het verslagjaar werden overtollige middelen enerzijds geplaatst op (internet)sparrekeningen bij vier Nederlandse banken teneinde voldoende spreiding te kunnen realiseren en anderzijds werd de in 2013 aangekochte obligatieportefeuille begin 2015 verkocht. Uitzettingen geschieden voor een periode korter dan drie maanden en zijn altijd direct opvraagbaar. De banken voldeden ten tijde van het uitzetten aan een minimale A-rating. Er werden door UM in het verslagjaar geen derivaten of waardepapieren aangehouden en er werden geen nieuwe onderpanden verstrekt.

Hoewel de rente in 2015 in Europa nog verder daalde is het UM gelukt om binnen de gestelde randvoorwaarden in B&B 2010, een rendement van 0,61% te realiseren met de uitzettingen bij banken. Onderstaande tabel toont het gemiddeld gerealiseerd rendement met uitzettingen en met verstrekte leningen aan verbonden en gelieerde partijen.

Leningen worden door UM uitsluitend verstrekt aan gelieerde rechtspersonen die nauw verbonden zijn aan de universiteit of een taak uitoefenen die geheel in het belang van de universiteit is (zoals studentenverenigingen, SLIM en Universiteit Maastricht Holding BV). Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar het debiteurenrisico en worden de belangen van UM zo veel mogelijk gewaarborgd via zekerheidstellingen en marktconforme voorwaarden. De verstrekte leningen vormen een onderdeel van de financiële vaste activa.

De in 2014 verstrekte poc en preseed leningen in het kader van het Valorisatieprogramma Zuid Limburg, waarvan UM penvoerder is, zijn ultimo 2015 ondergebracht in een specifiek daartoe opgerichte private rechtspersoon KTO Valorisation Funds BV (voorheen BiomedBooster BV).

Het bovenstaande overzicht geeft een gedetailleerd inzicht in de mutaties van verstrekte leningen welke in 2015 hebben plaatsgevonden. In het overzicht worden nominale waarden getoond en wordt het debiteurenrisico niet in ogenschouw genomen. De (her) waardering (positief of negatief) van leningen, zoals de in 2015 gedeeltelijke afwaardering van de leningen aan SLIM, wordt derhalve in de toelichting op de balans getoond en niet in onderstaande tabel (zie ook paragraaf 5.6.8 Overige instellingslasten).

De obligatieportefeuille is aangekocht in november 2013 en de samenstelling van de portefeuille voldeed aan de eisen van het UM-treasurystatuut en de Regeling B&B 2010 (hoofdsomgarantie en minimale AA-rating). De portefeuille was samengesteld uit een bedrag van M€ 23 nominale waarde aan obligaties plus een deposito van M€ 6. In 2014 werd het deposito afgelost en werd k€ 36 aan depositorente uitgekeerd. De portefeuille wordt gerekend tot de financiële vaste activa, waardoor de middelen geen deel uitmaken van de liquiditeiten en dus ook niet van invloed zijn op de liquiditeitsratio's.

Gemiddelde rendementen Bedragen x € 1.000	Rente	Gemiddeld uitstaand saldo	Gemiddeld rendement
Uitzettingen via bankrekeningen	609	99.669	0,61%
Leningen u/g	529	24.859	2,13%
Totaal	1.138	124.528	0,91%

Verstrekte leningen	Type lening	Looptijd	Hoofdsom	31-12-2014	31-12-2015	Aflossing	Rente
						2015	2015
Stichting SLIM BPCM 4,5%	Annuitair	01-07-33	5.500.000	4.263.282	4.094.837	168.445	142.343
Stichting SLIM BU 1 4,5%	Annuitair	30-12-21	526.000	445.609	390.041	55.568	20.052
Stichting SLIM BU 2 6,0%	Annuitair	30-12-26	2.881.000	2.754.506	2.591.227	163.279	165.270
Stichting SLIM BU 3 0,0%	Dividend	30-12-26	6.702.000	6.702.000	6.702.000	0	0
Stichting SLIM BU 4 0,0%	Dividend	30-12-26	2.000.000	2.000.000	2.000.000	0	0
Stichting SLIM BU 5 0,0%	Semi-annuitair	30-12-19	3.275.000	3.275.000	3.275.000	0	0
Stichting SLIM BU 6 6,0%	Annuitair	30-12-41	2.518.000	2.594.415	2.553.690	40.725	155.665
SV Koko 0,0%	Lineair	30-08-20	317.646	79.411	63.529	15.882	0
Stg. FKW I 1 4,0%	Annuitair	01-11-18	300.000	104.955	80.836	24.119	4.256
Stg. FKW I 2 0,0%	Lineair	01-11-33	454.000	454.000	454.000	0	0
Stg. Kazamat A 1 0,0%	Lineair	01-07-37	500.000	500.000	500.000	0	0
Stg. Kazamat A 2 4,0%	Annuitair	01-11-37	712.500	675.888	666.761	9.127	27.411
MSRV Saurus 0,0%	Lineair		50.000	33.333	31.666	1.667	0
Stg. Pteranodon 1 0,0%	Lineair		458.336	458.336	458.336	0	0
Stg. Pteranodon 2 4,0%	Annuitair		400.000	356.968	341.445	15.523	14.477
WBWM NV 0,0%	Achtergesteld/conv.	18-05-66	181.512	181.512	181.512	0	0
WBWM NV 0,0%	Achtergesteld/bullet	20-07-19	151.260	151.260	151.260	0	0
WBWM NV 0,0%	Achtergesteld/bullet	20-07-19	75.630	75.630	75.630	0	0
Totaal uitstaande leningen			27.002.884	25.106.105	24.611.770	494.335	529.474
Gemiddelde rente 2015							2,13%

Onderstaand overzicht toont het verloop van de obligatieportefeuille.

Verloop	2013	2014	2015	Totaal
Obligatieportefeuille				
Nominale waarde	29.080.000			
Agio	732.533			
Verkrijgingswaarde	29.812.533			
Meegekochte rente	183.764			
Totaal aankoop 6-11-2013	29.996.297			
Aflossing depot		-6.000.000		
Koersresultaat	-238.465	1.630.718	4.970	1.397.223
Waarde 31 december/verkoop	29.574.068	25.204.785	25.209.755	
Couponrente	68.361	527.000	31.764	627.126
Rente depot		35.830		35.830
Beheerfees	-10.713	-71.210	-3.874	-85.797
Beleggingsresultaat	-180.817	2.122.337	32.861	1.974.381
Rendement	-0,6%	7,1%	0,1%	6,6%

UM heeft er bewust voor gekozen om in 2015, met het oog op mogelijk toekomstige negatieve spaarrentes, geen nieuwe obligatieportefeuille aan te kopen ondanks haar ruime liquiditeitspositie. De reden hiervoor is tweeledig. Enerzijds verwacht de FED in 2016 een renteverhoging. Anderzijds hebben alleen obligatieportefeuilles met een hoge duration (zijnde de gewogen gemiddelde tijd van de uitkeringen zoals rente en aflossing welke kenmerkend is voor de rentegevoeligheid) een verwachte positieve couponrente. In 2015 of 2016 een obligatieportefeuille aankopen betekent voor meerdere jaren een beslag op liquiditeiten welke tussentijds alleen tegen hoge kosten kunnen worden vrijgemaakt.

Samenstelling financieringsstructuur	2011	2012	2013	2014	2015
Eigen vermogen	173.251	178.686	196.738	205.923	215.525
Voorzieningen	13.385	18.031	20.784	21.720	24.890
Vreemd vermogen lang	8.345	5.621	4.780	3.939	3.400
Vreemd vermogen kort	126.691	141.939	133.527	128.984	125.669
Totaal passiva	321.672	344.277	355.829	360.566	369.484

Kengetallen vermogenspositie	2011	2012	2013	2014	2015
Solvabiliteit 1 (EV/TV)	0,54	0,52	0,55	0,57	0,58
Solvabiliteit 2 (EV+VZ)/TV)	0,58	0,57	0,61	0,63	0,65

Opgenomen leningen	Type lening	Looptijd	Hoofdsom	31-12-2014	31-12-2015	Aflossing	Rente
						2015	2015
Nederlandse Waterschapsbank N.V. 4,6	Lineair	01-02-26	4.537.802	2.178.145	1.996.633	181.512	92.541
Nederlandse Waterschapsbank N.V. 4,2	Lineair	01-05-15	4.537.802	302.944	0	302.944	4.241
Nederlandse Waterschapsbank N.V. 4,4	Lineair	01-08-20	6.806.703	2.042.011	1.701.676	340.335	84.179
Nationaal Restauratiefonds 1,3%	Annuitair	01-01-29	498.704	256.805	239.962	16.843	3.339
Totaal langlopende leningen			16.381.011	4.779.905	3.938.271	841.634	184.300
Gemiddelde rente 2015							4,23%

In de jaarrekening wordt het eindsaldo op 31 december 2015 gesplitst in lang en kort vreemd vermogen.

4.9.4 Financieringsstructuur en vermogenspositie

Als gevolg van het in 2015 gerealiseerde exploitatieresultaat van M€ 9,6 steeg het eigen vermogen ultimo 2015 naar M€ 215,5 terwijl daarnaast de korte termijn schulden met M€ 6,7 werden teruggedrongen. In 2015 is sprake van een afname van het kort vreemd vermogen met 5% naar 33% van het balanstotaal en een toename van het eigen vermogen met 5% naar 59% van het balanstotaal. De financieringsstructuur van UM is opgenomen in onderstaande tabel (bedragen x 1.000).

Eigen vermogen en solvabiliteitsrisico

Het eigen vermogen heeft zowel een financierings- als een bufferfunctie. De financieringsfunctie is bedoeld om investeringen (deels) uit eigen middelen te kunnen financieren. De bufferfunctie dient ter dekking van onvoorziene omstandigheden en eventuele negatieve resultaten. UM is al jaren in staat gebleken om de gerealiseerde investeringen uit de operationele kasstroom te financieren.

In onderstaande tabel wordt het verloop van de solvabiliteit weergegeven en daaruit blijkt dat de solvabiliteit in 2015 is gestegen naar 58% en ruimschoots boven het vereiste minimumniveau van het treasurystatuut van 40% uitkomt.

Ontwikkeling lang vreemd vermogen

In 2000 is ten behoeve van grote investeringen in onroerend goed een aantal leningen aangetrokken waarop geen vervroegde aflossing mogelijk is. De hiermede samenhangende rentevoet bedraagt gemiddeld 4,23%. De volgende tabel toont de mutaties van 2015 met betrekking tot het lang vreemd vermogen.

4.9.5 Overige kengetallen

Tot slot wordt nog een aantal kengetallen verstrekt die enerzijds meer inzicht geeft in de ontwikkeling van de financiële positie en die anderzijds betrekking heeft op de samenstelling van de baten en/of lasten.

De eerste drie ratio's geven informatie over de wijze waarop de universiteit tegen de risico's aankijkt en welke buffers er zijn gevormd

om risico's en schommelingen in de jaarlijkse exploitatie op te vangen. Zowel het weerstandsvermogen alsook de algemene reserve, beide in verhouding tot de totale baten, laten een lichte daling zien. De liquiditeit 2 quick ratio is - vanwege het ontbreken van voorraden bij UM - gelijk aan de current ratio. Ook het werkkapitaal laat een toename zien vanwege de positieve operationele kasstroom.

Kengetallen overig	2011	2012	2013	2014	2015
Weerstandsvermogen (EV/Totale baten)	51,6%	52,1%	54,3%	55,7%	54,7%
Algemene reserve/(Totale baten+Rentebaten)	8,7%	12,9%	18,7%	16,8%	14,7%
Voorzieningen/(Totale baten+Rentebaten)	4,0%	5,2%	5,7%	5,8%	6,3%
Liquiditeit 2 quick (VA-voorraden)/VP	0,61	0,71	0,68	0,88	1,11
Werkkapitaal/(Totale baten+Rentebaten)	-14,6%	-12,1%	-11,8%	-4,3%	3,6%
Rijksbijdragen/(Totale baten+Rentebaten)	57,8%	56,0%	56,7%	58,0%	54,2%
Contractactiviteiten/(Totale baten+Rentebaten)	23,7%	23,9%	23,6%	22,4%	25,1%
Personele lasten/(Totale lasten+Rentelasten)	68,3%	68,1%	67,8%	66,5%	65,8%

De twee volgende kengetallen hebben betrekking op de samenstelling van de baten. Geconcludeerd kan worden dat in 2015 het aandeel contractactiviteiten licht is toegenomen waardoor het aandeel Rijksbijdragen daalde. Het verhoudingsgetal personele lasten versus totale lasten geeft informatie over de samenstelling van de totale lasten en in meerjarig perspectief is het een belangrijk signaal voor de bekostiging. Dit percentage is in 2015 wederom licht gedaald ten opzichte van 2014.

Rentabiliteitsontwikkeling

Hieronder wordt verstaan het exploitatiesaldo gedeeld door de totale baten. In de tabel Kengetallen Liquiditeitspositie, wordt ook de ontwikkeling van de rentabiliteit weergegeven.

Volgens de commissie Don moet de gemiddelde rentabiliteit zich over een periode van drie tot vijf jaar bevinden tussen 0% en 5%. UM realiseert, ondanks enkele uitschieters, een vijfjaargemiddelde van 2,3%. De rentabiliteit over 2015 bedraagt 2,43%.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van de opgenomen en uitgegeven leningen. Bij de leningen welke zijn verstrekt aan gelieerde organisaties is sprake van een vast rentepercentage over de hele looptijd. Daarnaast is slechts bij SLIM sprake van een gering renterisico omdat een deel van de rentebetalingen afhankelijk is van de resultaten van Brains Unlimited BV, de commerciële partner in het project. Bij de opgenomen leningen (Nederlandse Waterschapsbank en Restauratiefonds) is eveneens sprake van een vast rentepercentage gedurende de hele looptijd.

Valuta risico

Het beleid aangaande vreemde valuta posities van UM is als volgt:

- Het aangaan van financiële verplichtingen en vorderingen van UM vindt plaats in EUR.
- Ongedekte valuta posities mogen alleen aangehouden worden indien het doorstortgeld betreft (bij coördinatorprojecten en penvoerderschappen) en de verplichting in dezelfde valuta dient te gebeuren.
- Vreemde valuta ontvangsten, niet zijnde doorstortgelden, waarvan de valutarisico's niet zijn afgedekt, dienen in principe bij ontvangst direct geconverteerd te worden naar EUR om verdere valutarisico's uit te sluiten.
- Financiële verplichtingen en vorderingen die in een andere muntsoort luiden, niet zijnde doorstortgelden, en groter zijn dan de tegenwaarde van k 100 dienen uit hoofde van het valutarisico-beheer direct aangemeld te worden bij de treasurer. De treasurer doet vervolgens hierover direct een voorstel tot wel of niet afdekken van de valutarisico's aan de directeur Finance die vervolgens beslist of het valutarisico wordt afgedekt.

In 2015 is een positief valutaresultaat behaald van k€ 28,5 terwijl in 2014 nog een negatief valutaresultaat van k€ 16,0 werd gerealiseerd. Het huidige valutaresultaat is gelet op het aantal transacties zeer gering. UM maakte geen gebruik van bankrekeningen in vreemde valuta, omdat UM in dat geval voortdurend koersrisico zou lopen over de saldi. Indien zich grote transacties (k€ 100) en/of meerjarige transacties aandienen dan wordt gekeken of het valutarisico moet worden afgedekt. De externe en interne kosten van het aanhouden van vreemde valuta bankrekeningen en/of de afdekking van het valuta risico zijn relatief hoog.

4.10 UM en leveranciers- en ketenverantwoordelijkheid

Met de introductie van de nieuwe Aanbestedingswet 2012 (geïmplementeerd in april 2013) is er, nog meer dan daarvoor, toenemende aandacht ontstaan voor het aanbestedingsbeleid van (semi)overheidsorganisaties. Daar waar voorheen de aanbestedingsrichtlijnen vooral golden voor grotere investeringen met een contractwaarde vanaf k€ 207, richt de nieuwe wet zich ook veel sterker op de aanschaf beneden die drempelwaarde. In 2015 is een start gemaakt met het opstellen van het Inkoopbeleid 2016-2020 welke de verdere leidraad zal zijn voor een continue verbetering van de inkoopprofessionaliteit binnen UM. Na goedkeuring van het Inkoopbeleid zal vanaf 2016 conform dit Inkoopbeleid worden geacteerd. Binnen UM is er sprake van een toename van het aantal uitgevoerde aanbestedingen in de afgelopen jaren. Enerzijds komt dit door de verhoogde controle op naleving door de eigen organisatie in samenwerking met de externe accountant, subsidieverstrekken en marktpartijen. Anderzijds zijn de voordelen van (Europees) aanbesteden steeds duidelijker geworden. Door het optimaal benutten van de concurrentiekracht in de markt zijn er aantoonbaar betere contracten met leveranciers afgesloten, zowel in financiële als in kwalitatieve zin. In totaal werden in 2015 34 (Europese) inkooptrajecten afgerond met een totale waarde van ca. M€ 39 (gebaseerd op de maximale looptijd).

Duurzaam Inkoopbeleid en Integriteit

Duurzaamheid is een belangrijk aspect bij (Europese) aanbestedingen. Uitgangspunt is dat minimaal wordt voldaan aan de criteria voor duurzame inkoop zoals deze geformuleerd zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). UM heeft als doelstelling om 100% milieucriteria mee te nemen in haar aanbestedingen, en daar waar mogelijk ervaring op te doen met sociale criteria. Naast deze minimale eisen worden door samenwerking tussen Inkoop en Milieu & Duurzaamheid waar mogelijk en relevant aanvullende criteria op het gebied van milieu en duurzaamheid opgenomen. In alle 34 grotere aanbestedingen zijn duurzaamheidscriteria geëist cq. uitgevraagd. Binnen Facility Services zijn gedragsregels opgesteld en binnen de hele dienst besproken. Hierin zijn onder andere regels geformuleerd op het gebied van integriteit en duurzaamheid. Een goed inkoop- en aanbestedingsbeleid draagt bij aan het bevorderen van de integriteit. Door in te kopen op een professionele en transparante wijze wordt elke schijn van belangenverstremeling voorkomen.

Inkoopsamenwerking en synergie

UM werkt intensief samen met andere universiteiten via het Universitair Platform Inkoop en met andere externe partijen zoals azM en Provincie Limburg. Deze samenwerking kan bestaan uit het delen van expertise, maar ook uit het gezamenlijk aanbesteden, voor zover dit toegevoegde waarde heeft en wettelijk toegestaan is. Vanzelfsprekend wordt het bundelen van inkoopvolume binnen de diverse faculteiten en servicecentra zoveel als mogelijk gestimuleerd ook indien dit niet per definitie verplicht is door de aanbestedingswet.

Contract- en leveranciersmanagement

De contracteigenaar (of opdrachtgever) van een inkooppakket is eindverantwoordelijk voor het contract gedurende de gehele looptijd. De opdrachtgever is tevens verantwoordelijk voor het leveranciersmanagement: het monitoren van de performance van de gecontracteerde leverancier en het managen van de relatie. In 2015 is gestart met de implementatie van Planon als platform voor contractmanagement. Hiermee worden de belanghebbenden (opdrachtgever, leveranciersmanager, inkoper en contractmanager) beter ondersteund bij het managen van het contract.

4.11 UM en continuïteit & compliance

Continuïteitsparagraaf

Vanaf het verslagjaar 2013 maakt de continuïteitsparagraaf verplicht onderdeel uit van het jaarverslag. In deze continuïteitsparagraaf geeft UM inzicht in het voorgenomen beleid in de jaren volgend op het verslagjaar en de verwachte gevolgen van dit beleid voor de financiële positie van UM.

UM stelt elk jaar een meerjarenbegroting op waarmee de organisatie inzicht krijgt in de verwachte exploitatieresultaten en de ontwikkeling van de vermogenspositie in de komende jaren. De begroting maakt deel uit van de reguliere planning- & controlcyclus van UM. Gedurende 2015 heeft UM kwartaalrapportages opgesteld waarmee de voortgang ten opzichte van de begroting werd gemonitord. In december 2015 heeft de Raad van Toezicht de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2020 vastgesteld.

A GEGEVENSSET

De gegevensset is gebaseerd op de cijfers uit de enkelvoudige jaarrekening (balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht 2015), de vastgestelde begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2020. UM stelt geen geconsolideerde begroting en meerjarenraming op.

Bij het opstellen van de balans in de vastgestelde begroting en meerjarenraming, is uitgegaan van de verwachte balansposities ultimo 2015 en het verwachte resultaten- en kasstroomoverzicht over 2015. Inmiddels is verslaggevingsjaar 2015 afgesloten en is het mogelijk om op basis van werkelijke realisatiecijfers de balans ultimo 2016, 2017 en 2018 samen te stellen.

Kengetallenoverzicht

Kengetal	Verslagjaar 2015	Prognosejaar 2016	Prognosejaar 2017	Prognosejaar 2018
Personele bezetting (exclusief medisch specialisten) (fte)	3.323	3.465	3.490	3.485
- Management/directie (fte) ¹	9	9	9	9
- Personeel primair proces (fte) ²	1.915	2.033	2.058	2.053
- Ondersteunend personeel (fte) ³	1.399	1.423	1.423	1.423
Medisch specialisten (fte)	54	55	55	55
Aantal inschrijvingen bekostigde opleidingen	16.761	17.250	17.800	18.250
Aantal inschrijvingen post-initiële opleidingen	750 ⁴	780	800	820
Aantal inschrijvingen postdoctorale opleidingen	850 ⁴	860	870	880
Aantal inkomende exchange studenten	1.535	1.600	1.600	1.600
Aantal uitgaande exchange studenten	2.586	2.600	2.600	2.600

1 College van Bestuur en decanen (7 WP en 2 OBP)

2 Wetenschappelijk personeel (onderzoek en onderwijs)

3 Totaal OBP (overig en beheerspersoneel) plus overig

4 Verwacht aantal inschrijvingen; deze inschrijvingen worden veelal met terugwerkende kracht geregistreerd waarmee ten tijde van het opstellen van het jaarverslag de definitieve aantallen nog niet bekend waren.

als gevolg van de uitvoering van de Kennis-As activiteiten en de activiteiten gericht op de verbetering van de kwaliteit van onderwijs. Daarnaast wordt de groei veroorzaakt door het later dan in 2015 voorzien invullen van openstaande vacatures en door het naar verwachting minder inhuren van derden dan in 2015. Een punt van aandacht is de verhouding tussen het aantal fte en het aantal ingeschreven studenten.

Toelichting:

In 2016 zal de personele bezetting met plusminus 140 fte groeien. Waar in 2017 nog een beperkte groei wordt verwacht, zal het aantal fte's vanaf 2018 stabiliseren. De voorziene stijging in 2016 wordt veroorzaakt door de groei van het activiteitsniveau van UM, mede

Faculteiten verwachten, mede als gevolg van nieuwe opleidingen en investeringen in de kwaliteit van het onderwijs, een groei in het aantal inschrijvingen. UM zal ook in 2016 de ontwikkeling van de personele bezetting en het aantal studentinschrijvingen nauwgezet volgen teneinde een gezonde groei te verwezenlijken.

Staat van baten en lasten (enkelvoudig)

Hieronder is het verkorte resultatenoverzicht opgenomen voor verslagjaar 2015 en begrotingsjaren 2016-2018.

Bedragen x € 1.000	Verslagjaar 2015	Prognosejaar 2016	Prognosejaar 2017	Prognosejaar 2018
BATEN				
Rijksbijdrage inclusief overige overheidsbijdragen en subsidies	214.245	216.423	220.176	217.355
College- en examengelden	35.505	35.399	36.538	37.891
Baten in opdracht van derden	99.049	96.338	98.794	100.997
Overige baten	44.958	37.059	36.546	35.865
TOTAAL BATEN	393.757	385.219	392.054	392.108
LASTEN				
Personeelslasten	251.705	252.889	258.018	259.646
Afschrijvingen	22.901	25.366	25.444	24.858
Huisvestingslasten	21.778	23.159	23.581	23.785
Overige lasten	86.270	85.885	87.871	88.541
TOTAAL LASTEN	382.654	387.299	394.914	396.830
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	11.103	-2.080	-2.860	-4.722
Saldo baten en lasten uit financiële bedrijfsvoering	-1.501	180	161	422
Saldo buitengewone baten & lasten	-	-	-	-
TOTAAL RESULTAAT	9.602	-1.900	-2.700	-4.300

Toelichting:

De kaders voor de begroting en meerjarenraming worden voortgaand aan het begrotingsproces vastgesteld en afgestemd met alle begrotingseenheden. De begroting wordt vervolgens bottom-up opgesteld.

In de hierboven geschetste ontwikkeling van de Rijksbijdrage is zover mogelijk rekening gehouden met wijzigingen in het macrokader Wetenschappelijk Onderwijs. Daarnaast is onder andere een voorschot genomen op voorgenomen begrotingswijzigingen 2015 met doorwerking naar latere jaren, de bijstelling in het prestatiebeeld van UM in relatie tot landelijke ontwikkelingen (met name promoties) en het verkrijgen van additionele middelen vanwege de Wet Studievoorschot vanaf 2018.

De college- en examengelden stijgen als gevolg van de verwachte hogere studentaantallen.

De baten in opdracht van derden laten in het meerjarenperspectief een groei zien die nagenoeg geheel valt toe te schrijven aan de toename binnen de derde geldstroombaten. Deze laatste ontwikkeling valt voor een groot deel te verklaren door de opname van de Kennis-

As projecten in de facultaire begrotingen. De daling van de baten in opdracht van derden tussen de realisatiecijfers 2015 en de vastgestelde begrotingscijfers 2016 houdt verband met de herziening omzetverantwoording van onderzoekscontracten. Deze herziening is wel meegenomen in de realisatiecijfers 2015 maar nog niet in de vastgestelde begrotingscijfers 2016 en verder.

De overige baten laten in het meerjarenperspectief een lichte daling zien. In de overige baten is de financiering van de versterking van de natuurwetenschappen (Sciences) verantwoord. Deze projectfinanciering loopt meerjarig gezien af.

De lasten, en dan met name de personeelskosten, zullen de komende jaren toenemen als gevolg van de verwachte stijging van het activiteitsniveau en hieraan gerelateerde groei van de personele bezetting. Hiermee verband houdend, en doordat studentaantallen gaan toenemen, zullen ook de huisvestingslasten stijgen. In het meerjarenperspectief worden de afschrijvingslasten vooral beïnvloed door de investeringen in het kader van de Kennis-As projecten (met name afschrijvingskosten op laboratorium apparatuur), de ontwikkelingen rondom Sciences, de Campus Venlo en Tapijn.

Balans (enkelvoudig)

Stand per 31 december (bedragen x € 1.000)	Verslagjaar 2015	Prognosejaar 2016	Prognosejaar 2017	Prognosejaar 2018
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Immateriële VA	-	-	-	-
Materiële VA	198.794	200.928	193.284	194.926
Financiële VA	30.620	32.812	34.786	35.186
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	57.033	57.033	57.032	57.032
Liquide middelen	83.037	75.805	77.616	70.058
TOTAAL ACTIVA	369.484	366.578	362.718	357.202
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Kapitaal	93.169	93.169	93.169	93.169
Algemene reserve	58.104	67.830	76.133	81.724
Bestemmingsreserve	64.252	52.626	41.622	31.731
VOORZIENINGEN	24.890	24.423	23.803	23.126
LANGLOPENDE SCHULDEN	3.400	2.861	2.322	1.783
KORTLOPENDE SCHULDEN	125.669	125.669	125.669	125.669
TOTAAL PASSIVA	369.484	366.578	362.718	357.202

Toelichting:

De balans is in de prognosejaren 2016-2018 gebaseerd op de meerjarenramingen uit de vastgestelde begroting 2016, waarbij als basis de werkelijke balansposities eind 2015 dienen.

Voor 2016 verwacht UM dat voor M€ 33,3 geïnvesteerd zal worden in materiele vaste activa. De belangrijkste investeringen in 2016 betreffen:

Investering	Omschrijving	Bedrag
Tapijnkazerne	Ontwikkeling van en Definitief Ontwerp ten behoeve van Tapijn-gebied	MC 2,2
Academiagebouw Chemelot	Afronding inrichting Academiagebouw Chemelot	MC 1,3
Sportaccommodatie	Afronding en finale oplevering	MC 1,0
Campus Maastricht	Gebiedsontwikkeling	MC 2,8
	Bijdrage Energiecentrale	MC 2,7
	Skillslab	MC 4,6
	Overig	MC 2,1
Campus Sittard-Geleen	Afronding inrichting ruimte ten behoeve van Spinner AMIBM Chemelot	MC 1,5
Campus Heerlen	Afronding inrichting SSC Heerlen	MC 0,5
Campus Venlo	Afronding inrichting Villa Flora Venlo	MC 1,4
Binnenstad Maastricht	Herontwikkeling voorgebouw Grote Gracht/Stercollege	MC 1,2
Huisvesting regulier	Groot Vervangend Onderhoud (GVO) en overige onderhoudsactiviteiten	MC 4,5
Apparatuur LINK	Aanschaf van (laboratorium) apparatuur in het kader van LINK	MC 2,5
Apparatuur algemeen	Aanschaf van (laboratorium) apparatuur	MC 5,0
		MC 33,3

Overigens dient te worden opgemerkt dat de verwachte investeringen in Skillslab en in de herontwikkeling voorgebouw Grote Gracht/Stercollege pas bekend zijn geworden nadat de begroting 2016 is opgesteld. In bovenstaande overzichten van de staat van baten en lasten en de balans zijn deze investeringen derhalve nog niet meegenomen. Genoemde investeringen in Skillslab en Grote Gracht hebben geen effect op het algemene huisvestingstarief wegens uitbreiding m2 verhuurbaar vloer oppervlak.

Financieringsstructuur:

Financiering van de voorgenomen investeringen zal helemaal geschieden met eigen middelen (liquiditeiten).

In de begrotingscijfers van de Financiële Vaste Activa is nog geen rekening gehouden met de in 2015 verantwoorde gedeeltelijke afwaardering van de leningen aan SLIM (M€ 4).

In 2015 laat met name de bestemde reserve een aanzienlijke stijging zien. Deze stijging betreft enerzijds de reservering voor toekomstige projectkosten (herziening omzetverantwoording onderzoeksprojecten) en anderzijds de vorming van bestedingsplannen vanwege ABR-posities die boven de bandbreedte uitkomen. Meerjarig wordt deze bestemde reserve ingezet en gemonitord.

Meerjarig worden geen bijzondere mutaties ten aanzien van de voorzieningen verwacht.

B OVERIGE RAPPORTAGES

B1.1 Aanwezigheid van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Kwaliteits- en risicomanagement vormen een integraal onderdeel van de reguliere planning- en controlcyclus van UM. Dit betekent dat kwaliteits- en risicomanagement de primaire verantwoordelijkheid is van het centrale en decentrale bestuur en management (CvB, bestuur en management van de faculteiten en het management van de ondersteunende eenheden). Kwaliteitszorg en risicobeheersing is onderdeel van het dagelijks werk.

Daarnaast is het nodig om bij planning en evaluatie (Plan-Do-Check-Act-cyclus) expliciet aandacht te besteden aan de werking van kwaliteitssystemen en de identificatie, analyse en beheersing van risico's. Van belang is hierop scherp te blijven door periodiek hierover te rapporteren en de dialoog hierover te organiseren. De voorjaar- en najaarsgesprekken zijn hierin belangrijke momenten.

De Quality & Risk Board (Q&R Board) heeft als taak het kwaliteits- en risicomanagement vorm te geven en de aandacht hiervoor te stimuleren. De Q&R Board signaleert risico's op UM niveau, mede op basis van de rapportages van de beheerseenheden voor de voorjaars- en najaarsgesprekken. De Q&R board monitort de beheersingsmaatregelen, de werking daarvan en de zogenaamde restrisico's. Evenzo signaleert en evalueert de Q&R Board eventuele incidenten en de afhandeling daarvan. Hieruit volgen speerpunten waarover de Q&R Board aan de RvT adviezen verstrekt.

In de Q&R Board hebben zitting: de voorzitter CvB, de vicevoorzitter CvB, de vicerector Onderwijs, een decaan, een hoogleraar deskundig op het gebied van risicomanagement en auditing, de directeur HR, de directeur Finance en Internal Audit. Bij het kwaliteits- en risicomanagement maakt UM gebruik van een risicoregister, met daarin een 16-tal risicocategorieën. In de opzet van dit risicoregister is ook de relatie tussen kwaliteitsmanagement en risicomanagement benoemd. In het risicoregister wordt een drietal hoofdstukken onderscheiden:

A. Quality assurance

Dit betreft de primaire processen van de universiteit zijnde onderwijs en onderzoek, valorisatie en mensen (studenten en medewerkers). Dit kan worden aangeduid als het strategisch niveau. Oriëntatie: het beste wat mogelijk is; concessies aan kwaliteit zijn risico's.

B. (Risk)Management on resources and conditions

Dit betreft de middelen en de voorwaarden waaronder de middelen worden verworven en ingezet. Dit kan worden aangeduid als het tactisch-operationeel niveau. Oriëntatie: goed is goed genoeg. Maar minder dan dat is een risico voor het bereiken van de doelen.

C. Compliance

Dit betreft de kaders van wetten, codes en (eigen) regelingen. Een risico is het niet voldoen aan de formele kaders en geformuleerde uitgangspunten.

B1.2 De werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Voor 2015 is een drietal risicogebieden als speerpunt voor het risicomanagement aangewezen. Aan de eenheden is gevraagd om binnen deze risicogebieden de voorkomende risico's te signaleren en eventuele maatregelen te beschrijven.

De volgende risicogebieden zijn volgens de nieuwste inzichten als speerpunt benoemd:

1. *Kwaliteit van onderwijs, inclusief toelating, uitval en accreditaties*
Gedacht kan worden aan de kansen en risico's ten aanzien van de unieke positie van aanbieder van kleinschalig onderwijs, maar ook het gevolg van de snelle onderwijsvernieuwing binnen andere instellingen. Getalsmatig wordt zowel naar de instroom- als naar de uitvalcijfers gekeken. Wat zijn kansen en risico's in de rankings? Wat zijn de bekende kritische punten bij accreditaties?

2. *Kwaliteit van onderzoek, inclusief wervend vermogen en publiek-private samenwerkingen (PPS)*

Het werven van middelen voor onderzoek kan zowel kansen als risico's met zich meebrengen. De universiteit participeert steeds meer in PPS-constructies, bijvoorbeeld ten aanzien van Kennis-As en campussen. Denk aan kansen en risico's ten aanzien van samenwerking en synergie en/of afhankelijkheid van meerdere partijen, beheersings- en verantwoordingsproblemen, (onderzoeks) resultaat, financiële risico's, btw, compliance, publieke versus private middelen.

3. Integriteit in relatie tot onderwijs en onderzoek

De maatschappelijke druk op integer handelen van instellingen en personen is toegenomen. Denk aan risico's ten aanzien van: publicaties van onderzoek, beveiliging onderzoekdata en persoonsgegevens, beveiliging van toetsvragen en toetsresultaten, compliance, aanbestedingen, geheimhouding, fraude, code Goed Bestuur. Zijn betrokkenen zich voldoende bewust van de risico's? Hoe reageert het bestuur/management op een (vermoeden van een) incident?

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicomanagement Kennis-As projecten

Over het kwaliteits- en risicomanagement van de Kennis-As projecten zijn aanvullende afspraken gemaakt. Het CvB heeft verschillende maatregelen genomen om de risico's binnen de Kennis-As projecten te detecteren en te monitoren. Deze maatregelen vallen uiteen in zogenaamde 'hard controls' en 'soft controls'.

Hard controls

Op het projectniveau zijn diverse overeenkomsten gesloten die inzicht geven in de rechten en verplichtingen van de penvoerders, de project partners en de Provincie Limburg:

- Subsidiebeschikking van de provincie Limburg waarin de resultaat- en inspanningsverplichtingen alsmede de rapportageverplichtingen staan beschreven;
- Algemene uitgangspunten Governance plus de hierop gebaseerde project specifieke governance afspraken;
- Consortium agreements tussen de projectpartners;
- Verder zullen, op basis van de Intellectual Property raamovereenkomst, per project Intellectual Property afspraken worden vastgelegd in een Intellectual Property contract tussen de provincie Limburg en de Kennis-As partners.

De projectleiding dient twee maal per jaar te rapporteren aan Gedeputeerde Staten en het CvB. Aanlevering van de stukken dient via de verantwoordelijke decaan te geschieden. De twee aan te leveren rapportages betreffen:

- Een Voortgangsrapportage, aan te leveren voor 1 mei bij de provincie. Hierin wordt zowel inhoudelijk als financieel verslag gelegd over het project over het afgelopen boekjaar. Specifieke aandacht wordt gegeven aan bereikte resultaten met betrekking tot de resultaat- en inspanningsverplichtingen;
- Een Jaarplan, aan te leveren voor 1 november bij de provincie. Hierin worden zowel de inhoudelijke als financiële plannen voor het komende boekjaar toegelicht. Ook hier wordt weer specifieke aandacht gegeven aan de resultaat- en inspanningsverplichtingen.

In beide rapportages is een risicoparagraaf opgenomen waarin de projectleiders de belangrijkste risico's van hun project dienen te benoemen.

Soft controls

A. Bestuurlijk niveau

1. De Voortgangsrapportages en Jaarplannen worden besproken door het CvB met de verantwoordelijke Gedeputeerden in aanwezigheid van de projectleider(s), zoals beschreven in de Algemene uitgangspunten Governance.

B. Projectniveau

1. In de Governance afspraken is vastgelegd dat ieder project een Raad van Advies dient te hebben. De Raad van Advies dient een oordeel te geven over de Voortgangsrapportages en Jaarplannen (waarin onder andere ook een risicoparagraaf is opgenomen). Het oordeel van de Raad van Advies dient door de decaan samen met de rapportage aangeleverd te worden aan het CvB;

2. Het CvB bespreekt aangeleverde risicoanalyses met de projectleiders, om een beter inzicht te krijgen in de achtergrond en overwegingen bij het benoemen van deze risico's.

Algemeen

Over de hoofdlijnen van het kwaliteits- en risicomanagement wordt periodiek gerapporteerd aan de Raad van Toezicht. Zo nodig wordt ad hoc gerapporteerd over actuele risico's of incidenten. Daarnaast is kwaliteits- en risicomanagement minimaal één keer per jaar onderwerp van bespreking met de Universiteitsraad.

4.12 UM en helderheidsaspecten

In deze paragraaf wordt beschreven hoe binnen UM wordt omgegaan met de thema's die zijn opgenomen in de notitie 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs', uitgevaardigd door het ministerie van OCW op 29 augustus 2003 en 27 augustus 2004 aangevuld door de brief van de staatssecretaris van OCW van 20 juli 2005.

• Uitbesteding (delen van) CROHO-geregistreerde opleidingen (Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs)

UM besteedde in 2015 geen (delen van) CROHO-geregistreerde opleidingen uit aan niet door de overheid bekostigde private organisaties.

• Investeren van publieke middelen in private activiteiten

UM heeft in 2015 geen Rijksbijdrage aangewend voor de uitvoering van private activiteiten die geen directe of indirecte relatie hebben met de kernactiviteiten onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht.

• Het verlenen van vrijstellingen

Het verlenen van vrijstellingen is binnen UM alleen mogelijk op verzoek van de individuele student. Vrijstellingen kunnen worden verleend door de examencommissie; de gronden waarop zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. Documentatie is opgenomen in het studentdossier. UM legt zich niet toe op het werven van groepen studenten, die zonder enige inspanning van de kant van UM een getuigschrift uitgereikt kunnen krijgen ter verhoging van de rijksbijdrage.

• Bekostiging van buitenlandse studenten

Binnen UM worden buitenlandse studenten alleen ingeschreven als student als zij volledig voldoen aan de inschrijfvoorwaarden. Ingeschreven studenten worden alleen voor bekostiging in aanmerking genomen als zij volledig voldoen aan de voorwaarden van de wet- en regelgeving. UM heeft buitenlandse studenten die in het kader van Europese programma's (bidiplomering) een deel van de opleiding in Nederland volgen en bij het behalen van het getuigschrift in aanmerking komen voor bekostiging. Er worden geen studenten bekostigd die het hoge instellings tarief betalen. Uitwisselingsstudenten en buitenlandse studenten die slechts een gedeelte van een opleiding bij UM volgen worden ingeschreven als niet-reguliere studenten en worden niet aan DUO doorgegeven.

• Collegegeld niet betaald door student zelf

De inschrijfprocedures binnen UM zijn conform wet- en regelgeving rondom dit thema. Door UM wordt geen Rijksbijdrage besteed aan het op enige manier compenseren van het door studenten betaalde collegegeld, met uitzondering van uitkeringen in het kader van de regeling "Financiële ondersteuning van studenten" (zie paragraaf 4.5 Studenten en alumni). Indien het collegegeld namens een student door derden wordt betaald staat dit aangegeven op de door de student afgegeven machtiging.

• Deelname eigen personeel aan opleidingen

In 2015 waren in totaal 213 medewerkers ingeschreven als student bij een opleiding van UM. Op zes medewerkers na, welke een beurs hebben ontvangen, hebben alle betrokkenen zelf aan hun collegegeldverplichting voldaan.

• Studenten volgen modules van opleidingen

Studenten die slecht een gedeelte van een opleidingsprogramma bij UM volgen worden ingeschreven als niet-reguliere studenten en worden niet aan DUO doorgegeven. Zij betalen een commercieel tarief voor de module(s) die ze volgen.

• De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Studenten geven via Studielink zelf aan voor welke opleiding(en) ze zich aanmelden en inschrijven zonder tussenkomst van UM. UM schrijft studenten niet in voor andere opleidingen dan waarvoor studenten zich hebben ingeschreven.

• Bekostiging van maatwerktrajecten

UM ontwikkelt geen door derden gefinancierde maatwerktrajecten voor opleidingen die in het CROHO geregistreerd staan. Maatwerk kan wel in de vorm van post-initiële cursussen en seminars worden geleverd.

5 Jaarrekening

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de enkelvoudige en de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten integraal gepresenteerd en toegelicht. In een oogopslag zijn de verschillen zichtbaar in geconsolideerde cijfers versus enkelvoudige cijfers.

De toelichting op de balans concentreert zich op de geconsolideerde cijfers 2015. Alleen daar waar nodig worden ook enkelvoudige balansposities toegelicht. De toelichting op de staat van baten en lasten concentreert zich daarentegen met name op de enkelvoudige begrotingscijfers 2015 in relatie tot de enkelvoudige realisatiecijfers 2015. Daar waar noodzakelijk worden ook de geconsolideerde cijfers toegelicht.

Grondslagen voor de waardering van de balans en de resultaatbepaling

Algemene toelichting

Stelselwijzigingen

In 2015 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2015 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van de instelling opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Gegevens van rechtspersonen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is, zijn niet opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Als zodanig zijn de volgende verbonden partijen in de consolidatie betrokken:

- Stichting Limburg Institute for Business and Economic Research (LIBER)
- Stichting Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology (MERIT)
- Universiteit Maastricht Holding BV
- Univenture BV

Voor een totaaloverzicht van alle verbonden partijen wordt verwezen naar de overige gegevens in paragraaf 5.6.11 Overzicht verbonden partijen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Onder geldmiddelen wordt verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten.

De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividend zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verworven financiële belangen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de organisatie omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

In de jaarrekening zijn de bedragen vermeld in duizenden euro's (tenzij anders aangegeven).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs minus gelijkmatig over de verwachte gebruiksduur gespreide afschrijvingen. De afschrijving vangt aan in het jaar na aanschaf voor wat de investeringen in gebouwen en terreinen betreft. De af-

schrijving van de overige activa vangt aan in de maand na aanschaf. De aan terreinen toegerekende waarde tot en met 2002 is bepaald op basis van een onafhankelijke taxatie naar de situatie op het moment van verkrijging, voor het eerst op 1 januari 1995; de waarde van de ondergrond van gebouwen verworven in 1999 is gebaseerd op een onafhankelijke taxatie, met als prijspeil 1 januari 2000. Hierop wordt niet afgeschreven.

Ten aanzien van de verwachte gebruiksduur wordt van de volgende termijnen uitgegaan:

• Casco	60 jaar
• Afbouw	30 jaar
• Inbouwpakket	15 jaar
• Technische installaties	10 jaar
• Investerings in huurpanden	10 jaar of kortere huurperiode
• Terreinvoorzieningen	30 jaar
• Software en concerninformatiesystemen	3 jaar
• Servers, mainframes en netwerken	3 jaar
• Werkstations en overige ICT apparatuur	3 jaar
• Medische- en laboratoriumapparatuur, dierverblijven	5 jaar
• Audiovisuele middelen en transportmiddelen	5 jaar
• Kantoorinrichting	10 jaar
• Overige inrichting	3 jaar

Onder 'gebouwen gereed' worden alle panden begrepen die door UM in gebruik zijn genomen en waarvan bij nieuwbouw of verbouw formeel de oplevering heeft plaatsgevonden. Indien de formele oplevering van nieuwbouw of verbouw nog niet heeft plaatsgevonden, worden de investeringen in dergelijke panden gerubriceerd onder 'gebouwen in aanbouw'. De activeringsgrens in roerende goederen bedraagt k€ 2,5. Lagere bedragen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

Niet-geconsolideerde deelnemingen waar geen invloed van betekenis is, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Niet-geconsolideerde deelnemingen met invloed van betekenis worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde. Geconsolideerde deelnemingen worden op de enkelvoudige balans gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Geconsolideerde stichtingen worden niet in de enkelvoudige balans opgenomen. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Rentedragende leningen en deposito's worden opgenomen tegen de reële waarde, tenzij anders vermeld. De effecten worden tegen de verkrijgingsprijs of de lagere beurswaarde opgenomen, resultaten worden genomen bij mutaties in de portefeuille.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door UM wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de directe opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden initieel opgenomen tegen de reële waarde met een vervolgwaardering tegen geamortiseerde kostprijs, danwel tegen geamortiseerde waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. Beide bepaald op basis van een beoordeling van de individuele posten. Het saldo van projecten uit hoofde van contract onderzoek leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Zij worden opgenomen tegen nominale waarde; bedragen in vreemde valuta worden daarbij omgerekend in euro's tegen de koers per balansdatum. De liquide middelen staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden het kapitaal de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Een deel van de Rijksbijdrage is bestemd voor het uitvoeren van onderzoek. Eventuele tekorten op het werk in opdracht van derden dienen dan ook opgevangen te worden uit deze middelen. Hiervoor wordt aanspraak gemaakt op de reserve. Dat deel van de reserve dat hiervoor ingezet dient te worden, is afgezonderd in een bestemmingsreserve.

Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

UM heeft geen eigen vermogen aangemerkt als privaat eigen vermogen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde waarde van de uitgaven die naar

verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen, voorziening verlieslatende contracten en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de geamortiseerde waarde.

Mutaties gedurende het jaar zijn tegen nominale waarde. Het totaal effect van het contant maken van de voorziening is zichtbaar als een rentelast dan wel als rentebate.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking tegen geamortiseerde waarde bepaald op basis van een beoordeling van de individuele posten. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoordeelde bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstrekte periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding. Het saldo van projecten uit hoofde van contract onderzoek leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald.

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gegenereerd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Collegegelden

De collegegelden worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Contractbaten en lasten

Contractbaten zijn de contractueel overeengekomen baten, baten conform vastgelegde subsidievoorwaarden en baten uit hoofde van meer- en minderwerk en vergoedingen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat deze worden gerealiseerd. Contractlasten zijn de direct tot het contract betrekking hebbende lasten, die lasten die in het algemeen aan contractactiviteiten worden toegerekend en toegewezen kunnen worden aan het contract en andere lasten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Indien het waarschijnlijk is dat de jaarlasten de baten voor dat jaar overschrijden, dan worden deze verliezen onmiddellijk in de staat van baten en lasten verwerkt. Deze methodiek is in 2015 verder verfijnd.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten verhuur, verkopen, detacheringen, dienstverlening, bijdragen van derden en overige baten.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middellood als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds (marktwaarde van de activa uitgedrukt in % van de technische voorziening op basis van de rekenregels van DNB) zijn opgenomen op de website van Stichting Pensioenfonds ABP.

Financiële baten en lasten

Leningen en voorzieningen worden tegen contante waarde opgenomen in de balans. Dit contant maken zorgt voor een waardemutatie. Deze waardemutatie wordt onder de financiële baten en lasten verantwoord.

Resultaat deelnemingen

De Universiteit Maastricht Holding BV neemt, evenals Univenture BV, deel in diverse BV's en maakt derhalve ook een geconsolideerde staat van baten en lasten. Voor 100% deelnemingen worden onderlinge resultaten volledig geëlimineerd.

Daarnaast heeft zowel de Universiteit Maastricht Holding BV als de Univenture BV een minderheidsbelang in diverse ondernemingen. De resultaten van deze deelnemingen zijn vermeld in paragraaf 5.6.9 Financiële baten en lasten en Resultaat deelnemingen.

Rente en kasstroomrisico

Tijdelijk overtollige liquiditeiten worden gedurende het jaar uitgezet bij drie Nederlandse Banken. Uitzettingen vinden plaats voor

een periode korter dan drie maanden en zijn altijd direct opvraagbaar. De banken voldoen aan een minimale A-rating.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd. Wel is in samenwerking met een vermogensbeheerder een obligatieportefeuille aangekocht met een gemiddelde duration van 5 jaar. De portefeuille voldoet aan de gestelde regels van B&B en kent een minimale AA-rating met hoofdsomgarantie. In januari 2015 is deze obligatieportefeuille verkocht.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Voor het beoordelen van de liquiditeitspositie (verhouding tussen op korte termijn beschikbare middelen en op korte termijn opeisbare schulden) wordt de current ratio (liquiditeit 1) gehanteerd. De commissie Don heeft voor universiteiten aangegeven dat deze ratio zich tussen de 0,5 en 1,5 moet bevinden en dat is voor UM al sinds 2007 het geval.

5.2 Enkelvoudige en geconsolideerde balans

De balans geeft een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van UM. Aan de activazijde van de balans staan de bezittingen, in de vorm van goederen, verstrekte leningen,

vorderingen en liquide middelen. Aan de passivazijde van de balans staat hoe die activa gefinancierd zijn, met eigen vermogen of met vreemd vermogen.

ACTIVA	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Vaste activa				
Materiële vaste activa	199.183	189.156	198.794	188.687
Financiële vaste activa	27.547	55.924	30.620	58.718
Totaal vaste activa	226.730	245.080	229.414	247.405
Vlottende activa				
Vorderingen	59.507	54.867	57.033	51.034
Liquide Middelen	95.371	72.820	83.037	62.127
Totaal vlottende activa	154.878	127.687	140.070	113.161
Totaal activa	381.608	372.767	369.484	360.566

PASSIVA	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Eigen vermogen				
Kapitaal	93.169	93.169	93.169	93.169
Algemene reserve	70.693	75.007	58.104	62.553
Bestemde reserves	64.252	50.201	64.252	50.201
Aandeel derden	-134	106	0	0
Totaal eigen vermogen	227.980	218.483	215.525	205.923
Voorzieningen	24.990	22.049	24.890	21.720
Langlopende schulden	4.243	3.939	3.400	3.939
Kortlopende schulden	124.395	128.296	125.669	128.984
Totaal passiva	381.608	372.767	369.484	360.566

5.3 Enkelvoudige en geconsolideerde staat van baten en lasten

	Geconsolideerd		Enkelvoudig		
	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten					
Rijksbijdragen	214.245	215.505	214.245	209.896	215.505
College- en examengelden	35.505	32.308	35.505	31.908	32.308
Contractbaten	108.136	88.820	99.049	94.549	83.397
Overige baten	45.541	41.381	44.958	38.777	41.484
	403.427	378.014	393.757	375.130	372.694
Lasten					
Personele lasten	253.325	238.906	251.705	253.659	242.435
Afschrijvingen	23.060	25.678	22.901	24.559	25.509
Huisvestingslasten	23.158	21.624	21.778	21.570	20.251
Overige instellingslasten	92.095	81.781	86.270	79.846	75.377
	391.638	367.989	382.654	379.634	363.572
Saldo baten en lasten	11.789	10.025	11.103	-4.504	9.122
Saldo financiële baten en lasten	-794	3.310	-918	662	2.146
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	10.995	13.335	10.185	-3.842	11.268
Resultaat deelnemingen	-1.256	-3.004	-583	-435	-2.083
	9.739	10.331	9.602	-4.277	9.185
Aandeel derden	-2	342	0	0	0
Exploitatieresultaat	9.737	10.673	9.602	-4.277	9.185

Het geconsolideerd resultaat van het boekjaar 2015 bedraagt k€ 9.737 positief. Dit bedrag bestaat uit het enkelvoudige resultaat van k€ 9.602 (waarin reeds de resultaten van UM Holding B.V. van k€ 3.352 positief en van Univenture B.V. van k€ 381 negatief zijn begrepen) en de resultaten van de geconsolideerde stichtingen waarin een overwegende zeggenschap bestaat, te weten het resultaat van de Stichting LIBER voor een bedrag van k€ 27 en van de Stichting MERIT voor een bedrag van k€ 107.

Het aandeel derden bedraagt k€ 2 negatief. Dit is het aandeel dat door derden is ingebracht en dit aandeel is dus niet in handen van UM Holding B.V. Met de consolidatie van deze 100% deelneming, komt dit minderheidsbelang ook tot uiting in de jaarrekening van UM.

5.4 Geconsolideerd en enkelvoudig kasstroomoverzicht

	Geconsolideerd		
	2015	2014	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat boekjaar	9.737	10.382	
Resultaat aandeel derden	2	-51	
Saldo	9.739	10.331	10.331
Lasten die geen uitgaven vergden:			
- Afschrijvingen	23.060	25.678	
- Afschrijvingen ivm desinvesteringen	-	2.109	
	23.060	27.787	27.787
Eliminatie bijzondere posten:			
- Waardemutatie deelneming	2.309	1.025	
- Herwaardering overige leningen	4.498	-394	
	6.807	631	631
Mutaties in voorzieningen	2.941		282
	42.547		39.031
Mutaties in werkkapitaal:			
- Voorraden	-	-	-
- Vorderingen	-4.640	4.996	
- Kortlopende Schulden	-3.901	-4.544	
	-8.541	452	452
	34.006		39.483
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Materiële vaste activa	-33.087	-17.391	
Financiële vaste activa	21.570	1.596	
	-11.517	-15.795	-15.795
	22.489		23.688
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Overige financiering/mutaties eigen vermogen	-242		63
Langlopende schulden	304		-841
Mutatie liquide middelen	22.551		22.910
Liquide middelen			
Beginstand liquide middelen	72.820		49.910
Eindstand liquide middelen	95.371		72.820
Mutatie liquide middelen	22.551		22.910

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	Enkelvoudig		
	2015	2014	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat boekjaar	9.602	9.185	
Resultaat aandeel derden	-	-	
Saldo	9.602	9.185	9.185
Lasten die geen uitgaven vergden:			
- Afschrijvingen	22.902	25.509	
- Afschrijvingen ivm desinvesteringen	-	2.109	
	22.902	27.618	27.618
Eliminatie bijzondere posten:			
- Waardemutatie deelneming	583	113	
- Herwaardering overige leningen	4.471	-438	
	5.054	-325	-325
Mutaties in voorzieningen	3.170		936
	40.728		37.414
Mutaties in werkkapitaal:			
- Voorraden	-	-	-
- Vorderingen	-5.999	2.790	
- Kortlopende Schulden	-3.315	-4.543	
	-9.314	-1.753	-1.753
	31.414		35.661
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Materiële vaste activa	-33.009	-17.351	
Financiële vaste activa	23.044	8.037	
	-9.965	-9.314	-9.314
	21.449		26.347
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Overige financiering/mutaties eigen vermogen	-	-	-
Langlopende schulden	-539		-841
Mutatie liquide middelen	20.910		25.506
Liquide middelen			
Beginstand liquide middelen	62.127		36.621
Eindstand liquide middelen	83.037		62.127
Mutatie liquide middelen	20.910		25.506

Enkelvoudig kasstroomoverzicht

5.5 Toelichting op de balans

5.5.1 Materiële vaste activa

In onderstaande tabel staat een toelichting op de geconsolideerde materiële vaste activa cijfers.

	Geconsolideerd		Enkelvoudig			
	2015	2014	2015	2014		
Terreinen	20.283	20.531	20.283	20.531		
Gebouwen	157.188	150.200	157.188	150.200		
Inventaris en apparatuur	19.588	16.301	19.199	15.832		
Bijzondere bibliotheekcollecties	2.124	2.124	2.124	2.124		
Totaal	199.183	189.156	198.794	188.687		

		Terreinen en terrein voorz	Gebouwen Gereed	Activa in aanbouw	Inventaris	Bibliotheek collecties	Totaal
Aanschafwaarde	1-jan	21.815	297.344	5.805	50.728	2.124	377.816
Afschrijvingen	1-jan	1.284	152.949	-	34.427	-	188.660
Boekwaarde totaal	1-jan	20.531	144.395	5.805	16.301	2.124	189.156
Verloop gedurende boekjaar							
Investeringen	(+)	9	7.814	14.532	10.732	-	33.087
Gerealiseerd	(+)	-	3.826	-3.826	-	-	-
Correctie	(+)	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	(-)	257	15.358	-	7.445	-	23.060
Correctie in verband met desinvesteringen	(-)	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen in verband met desinvesteringen	(-)	-	-	-	-	-	-
Afboeking afgeschreven activa	(-)	8	2.601	-	18.395	-	21.004
Afschrijvingen op afgeboekte activa	(+)	8	2.601	-	18.395	-	21.004
Som mutaties		-248	-3.718	10.706	3.287	-	10.027
Aanschafwaarde	31-dec	21.816	306.383	16.511	43.065	2.124	389.899
Afschrijvingen	31-dec	1.533	165.706	-	23.477	-	190.716
Boekwaarde totaal	31-dec	20.283	140.677	16.511	19.588	2.124	199.183

De verzekerde waarde van de gebouwen bedraagt M€ 372 volgens de verzekeringspolis per 1 januari 2013 en de uitbreiding met de Tapijnkazerne in 2014 en het universitair sportcentrum in 2015. Het betreft hier alleen de gebouwen van UM. De consolidatiepartijen hebben geen gebouwen als vast actief.

Activa die al langere tijd volledig zijn afgeschreven, maar wel nog op de balans stonden met een aanschafwaarde en een zelfde afschrijving, zijn in 2015 opgeschoond voor een totaal van M€ 21,0.

Op de volgende pagina is het enkelvoudig overzicht opgenomen. Het overzicht laat zien dat consolidatiepartijen slechts M€ 0,4 aan de waarde van de inventaris toevoegen en dat zij geen terreinen en gebouwen bezitten.

Het gebouwenbestand van UM in de huidige omvang is als gevolg van de groei in aantal studenten, medewerkers en researchfaciliteiten onvoldoende geëquipeerd voor toekomstige ontwikkelingen. Met de komst van drie nieuwe onderzoeksgroepen is de huisvesting op de locatie Randwijck niet voldoende gebleken, daarvoor is begin 2016 een extra gebouw op die locatie aangekocht, waarin de

skillslab's zullen worden ondergebracht. Verdere ontwikkelingen vinden plaats op de diverse Campussen, de Tapijnkazerne en binnen Randwyck. Momenteel vindt hierover de eerste planvorming plaats en op middellange termijn leidt dit tot een hernieuwde huisvestingsstrategie. Op dit moment kent UM geen leegstand in haar panden en voorziet dat ook niet op korte termijn.

		Terreinen en terrein voorz	Gebouwen Gereed	Activa in aanbouw	Inventaris	Bibliotheek collecties	Totaal
Aanschafwaarde	1-jan	21.815	297.344	5.805	48.709	2.124	375.797
Afschrijvingen	1-jan	1.284	152.949	-	32.877	-	187.110
Boekwaarde	1-jan	20.531	144.395	5.805	15.832	2.124	188.687
Mutaties in verslagjaar							
Investeringen	(+)	9	7.814	14.532	10.654	-	33.009
Gerealiseerd	(+)	-	3.826	-3.826	-	-	-
Correctie	(+)	-	-	-	-	-	0
Afschrijv. tlv exploitatie	(-)	257	15.358	-	7.287	-	22.902
Afschrijv. ivm desinvest.	(-)	-	-	-	-	-	-
Afboeking afgeschr activa	(-)	8	2.601	-	17.547	-	20.156
Afschr. op afgeb activa	(+)	8	2.601	-	17.547	-	20.156
Mutaties verslagjaar	31-dec	-248	-3.718	10.706	3.367	-	10.107
Aanschafwaarde	31-dec	21.816	306.383	16.511	41.816	2.124	388.650
Afschrijvingen	31-dec	1.533	165.706	-	22.617	-	189.856
Boekwaarde	31-dec	20.283	140.677	16.511	19.199	2.124	198.794

5.5.2 Financiële vaste activa

	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Deelnemingen	5.131	4.799	13.926	13.246
Leningen aan verbonden partijen	14.788	19.712	14.788	19.712
Overige verstrekte leningen	1.911	1.974	1.906	1.947
Obligaties en effecten	5.717	29.439	-	23.813
Totaal	27.547	55.924	30.620	58.718

De positie deelnemingen in de *enkelvoudige* balans ziet er als volgt uit.

	Boekwaarde 1-1-2015	Investerings	Desinvesteringen	Herwaardering/resultaat	Boekwaarde 31-12-2015	Deelnemingspercentage
UM Holding B.V.	5.537	380	300	3.031	8.648	100%
Univenture B.V.	5.781	0	143	-381	5.257	100%
MUMC Holding B.V.	1.907	1.326	0	-3.233	0	50%
Wonen Boven Winkels Maastricht N.V.	11	0	0	0	11	33,33%
Merc plc	0	0	0	0	0	99%
St. IGV NOVAVITAL B.V.	0	0	0	0	0	20%
Know house	10	0	0	0	10	20%
Totaal	13.246	1.706	443	-583	13.926	

Transacties MUMC Holding B.V.

UM en azM hebben in 2014 besloten dat zij hun gezamenlijke holding niet langer continueren en de participaties van MUMC Holding B.V. verdelen over UM (bij Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V.) en azM. Hiertoe heeft UM in haar jaarrekening 2014 de deelneming in MUMC Holding B.V. met M€ 2 afgewaardeerd naar de verwachte verkoopwaarde (op basis van op dat moment beschikbare informatie). In 2015 is een koepelovereenkomst getekend door alle betrokken partijen. Eind 2015 is de 50% deelneming in MUMC Holding B.V. door UM overgedragen aan azM in ruil voor een aantal strategische en commerciële deelnemingen die door MUMC Holding B.V. zijn overgedragen aan respectievelijk Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V. Nog niet alle transacties zijn in 2015 geëffectueerd, zodat in 2016 nog een aantal deelnemingen wordt overgedragen. Xilloc Medical B.V. blijft achter in MUMC Holding B.V., maar er is vastgelegd dat Univenture B.V. 50% van de opbrengsten van de beoogde exit zal ontvangen.

UM heeft in ruil voor deze ontmanteling een aantal participaties verkregen, die ze inbrengt in UM Holding B.V. en in Univenture B.V. Bij beide ondernemingen leidt dit tot een extra boekwinst van in totaal M€ 2,6 waarmee het verlies van de ontmanteling voor UM effectief M€ 0,6 bedraagt.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de transacties zoals in de koepelovereenkomst bepaald is. Alle transacties hebben plaatsgevonden in 2015 met uitzondering van Enabling Technologies B.V. De overdracht van deze aandelen vindt plaats in januari 2016.

De verkregen deelnemingen waarbij een overheersende invloed op het financieel en zakelijk beleid kan worden uitgeoefend zijn gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde per 31 december 2015 (en indien deze niet bekend is, de netto vermogenswaarde per 31 december 2014). De overige verkregen deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs uit de overdrachtsakte; zijnde € 1.

Deelneming	van	%	naar	%	naar	%
			UMH/UV		azM/MUMCH	
MUMC Holding B.V.	UM	50,0%			azM	50,0%
Maastricht Health Campus B.V.	MUMCH	66,7%	UMH	33,3%	azM	33,3%
BioPartner Center Maastricht B.V.	MUMCH	60,0%	UMH	30,0%	azM	30,0%
Enabling Technologies B.V.	MUMCH	33,3%	UMH	16,7%	azM	16,7%
BioMedbooster B.V.	MUMCH	100,0%	UMH	50,0%	azM	50,0%
Maastricht Instruments B.V.	MUMCH	100,0%	Univenture	100,0%		
Qorium B.V.	MUMCH	20,0%	Univenture	20,0%		
Device Company B.V.	MUMCH	50,0%	Univenture	50,0%		
ACS Biomarker B.V.	MUMCH	2,0%	Univenture	2,0%		
Mirnext B.V.	MUMCH	5,6%	Univenture	5,6%		
FABPulous B.V.	MUMCH	2,6%	Univenture	2,6%		
Vision2Health B.V.	MUMCH	15,0%	Univenture	15,0%		
Clinical Trial Center Maastricht B.V.	MUMCH	100,0%			azM	100,0%
Xilloc Medical B.V.	MUMCH	100,0%			MUMCH	100,0%

Onderstaande tabel geeft een toelichting op de geconsolideerde financiële vaste activa gegevens. Op de geconsolideerde balans zijn Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V. niet zichtbaar als deelneming van UM, aangezien deze zijn geconsolideerd. Dit betekent dat in het overzicht van deelnemingen op de geconsolideerde balans in plaats van Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V. zelf, de deelnemingen van Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V. zichtbaar zijn.

Om toegang te krijgen tot de studentenmarkt in India is de onderneming Merc plc opgestart. De Indiase wetgeving bepaalt dat een eventuele verkoop van de onderneming niet tot een kasstroom buiten India kan leiden. Vandaar dat deze deelneming direct voor het geïnvesteerde bedrag wordt afgewaardeerd. Vanaf 2013 wordt niet meer in deze plc geïnvesteerd.

De St. IGV NOVAVITAL B.V. heeft een nominale waarde van k€ 20, maar is in 2008 afgewaardeerd tot 0.

De investering in BioMedbooster B.V. betreft de agiostorting in verband met de overdracht van de leningen van het pre-seed en proof-of-conceptfonds (zie toelichting bij 'verstrekke leningen aan verbonden partijen').

Universiteit Maastricht Holding B.V. houdt de aandelen in Chemelot Campus B.V. en Chemelot Campus C.V. Chemelot Campus B.V. is de behorend vennoot van Chemelot Campus C.V. en Universiteit Maastricht Holding B.V. is commanditaire vennoot. In 2015 heeft UM M€ 1,4 geïnvesteerd in Chemelot Campus C.V. Dit bedrag is middels een exploitatiebijdrage aan Universiteit Maastricht Holding B.V. overgemaakt, die dit bedrag vervolgens integraal heeft doorgestort aan Chemelot Campus C.V. Deze transactie heeft geen resultaat-impact voor Universiteit Maastricht Holding B.V., noch een invloed op de waardering van Chemelot Campus C.V. De Smart Services Campus Heerlen B.V. is in 2015 opgericht. De deelneming Enabling Technologies B.V. wordt effectief in 2016 overgedragen van MUMC Holding B.V. naar Universiteit Maastricht Holding B.V. De deelneming is gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde daar er sprake is van invloed van betekenis op het financieel en zakelijk beleid.

	Boekwaarde 1-1-2015	Inves- teringen	Desinves- teringen	Herwaar- dering/ resultaat	Boekwaarde 31-12-2015	Deelnemings percentage
MUMC Holding B.V.	1.907	1.326	-	-3.233	0	50%
Wonen Boven Winkels Maastricht N.V.	11	-	-	-	11	33,33%
Merc plc	-	-	-	-	-	99%
St. IGV NOVAVITAL B.V.	-	-	-	-	-	20%
Know house	10	-	-	-	10	20%
BioMedbooster B.V.	-	380	-	264	644	50%
BioPartner Center Maastricht B.V.	-	-	-	248	248	30%
Chemelot Campus B.V.	6	-	-	-	6	33%
Chemelot Campus C.V.	2.222	-	-	-	2.222	10%
Maastricht Health Campus B.V.	-	1	-	83	84	33%
Smart Services Campus Heerlen B.V.	-	710	-	-	710	33%
Chill B.V.	2	-	-	-	2	13%
BeterVee B.V.	-	-	-	-	-	33%
Cimaas B.V.	-	15	-	-15	-	50%
Maastricht Instruments B.V.	-	-	-	517	517	100%
ToxgenSolutions B.V.	-	7	-	-	7	67%
Mirabilis B.V.	-	2	-	-	2	48%
Device Company B.V.	-	50	-	-	50	33%
Studijob B.V.	6	-	-	-	6	26%
CO-eur B.V.	173	-	-	-173	-	8%
Eaglet Eye B.V.	1	-	-	-	1	5%
Fabpulous B.V.	-	-	-	-	-	3%
MateUM B.V.	12	-	-	-	12	24%
MERC plc	-	-	-	-	-	-
ACS Biomarker B.V.	-	-	-	-	-	-
Mirnext B.V.	-	-	-	-	-	-
Pharmacell B.V.	447	-	-	-	447	10%
Pharmatarget B.V.	2	-	-	-	2	10%
Qorium B.V.	-	-	-	-	-	-
Smart Materials Holding B.V.	-	150	-	-	150	18%
STAK G2	-	-	-	-	-	-
Vision to Health B.V.	-	-	-	-	-	15%
Totaal	4.799	2.641	-	-2.309	5.131	

	Boekwaarde 1-1-2015	Verstreekte leningen	Afgeleste leningen	Herwaar- dering/ correctie	Boekwaarde 31-12-2015	Rente	Resterende looptijd in jaren
Wonen Boven Winkels Maastricht N.V. Know house	268	-	-	8	276	-	53/6
BioPartner Center Maastricht B.V. SLIM	19.244	-	428	-4.304	14.512	4,5	25
CyTuVax B.V.	75	-	-	-75	-	6	7
Matisse Pharmaceuticals B.V.	65	-	-	-65	-	6	7
ToxgenSolutions	60	-	-	-60	-	6	7
Totaal	19.712	-	428	-4.496	14.788		

BeterVee B.V. is een 33,33% deelneming en is niet geconsolideerd. BeterVee B.V. is een joint venture met ELDC B.V. en is gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil.

De achtergestelde lening aan Wonen Boven Winkels Maastricht NV is, gezien het karakter hiervan, gewaardeerd tegen contante waarde. Deze waarde is berekend tegen 3,8% over de resterende looptijd.

Aan de Stichting Life Science Incubator (SLIM) is een zestal leningen (genummerd 1 tot en met 6) verstrekt. De leningen die bedoeld zijn ter ondersteuning van de onderzoekscomponent van de universiteit zijn renteloos. In 2011 was dit lening 5, maar in 2012 zijn hier de leningen 3 en 4 aan toegevoegd. Deze leningen dienen afgelost te worden, maar hebben een lagere prioritering dan de andere drie lening-onderdelen. Voorzichtigheidshalve worden deze dan ook tegen contante waarde gewaardeerd tegen een 3,8%.

In 2015 is lening deel 3 en 4 voor 2/3 deel afgewaardeerd. De leningen zijn afgegeven voor het realiseren van een MRI-scanner faciliteit die door Brains Unlimited B.V. (BU) wordt geëxploiteerd. De resultaten die deze BV genereert, worden onder andere aangewend om lening deel 3 en 4 terug te betalen. Aan de hand de liquiditeitsprognose van BU is een reële inschatting gemaakt van de mogelijkheid tot terugbetaling en de omvang van de terugbetaling. Op basis van die cijfers wordt reëel geacht dat deze leningen met een geamortiseerde waarde ultimo 2014 van €6,6 miljoen (nominaal € 8,7 miljoen) afgewaardeerd worden naar een waarde ultimo 2015 van € 2,1 miljoen.

Lening 1 heeft een looptijd tot 30 december 2021 (4,5% rente); lening 2 heeft een looptijd tot 30 december 2026 (6% rente); lening 3 en 4 hebben een looptijd tot 30 december 2026 (geen rente); lening 5 looptijd tot 30 december 2019 (geen rente); lening 6 heeft een looptijd tot 30 december 2041 (6% rente). De laatste drie leningen zijn uitgegeven aan BV's in oprichting ten behoeve van veelbelovende spin-offs.

Voor het volledige pakket van leningen aan SLIM geldt dat de condities waartegen deze zijn aangegaan en de verwevenheid met UM, ertoe leiden dat hiervoor de marktrente niet betrouwbaar is vast te stellen. De reële waarde op basis van marktwaardering is daarom niet opgenomen.

Als onderdeel van het subsidieprogramma Valorisatie Programma Zuid Limburg hebben UM en azM een pre-seed fonds en een proof-of-concept fonds opgezet, waarbij is afgesproken dat beide kennisinstellingen ieder de 1/3 van de financiering voor hun rekening zullen nemen. In 2014 en 2015 zijn de eerste leningen verstrekt met goedkeuring van de beoordelingscommissie, waarbij UM de leningen heeft voorgefinancierd in afwachting van de definitieve fondsenstructuur. Eind 2015 was er in totaal voor € 1.671.700 aan aanvragen goedgekeurd, waarvan UM € 760.200 aan tranches heeft uitgekeerd. Eind 2015 zijn de reeds verstrekte leningen overgedragen aan BiomedBooster B.V., zodat nu bij BioMedbooster B.V. het IP-fonds, het pre-seed fonds en het proof-of-concept fonds van UM en azM zijn ondergebracht. De overdracht van de leningen (€ 760.200) is voor de helft middels een agiostorting (via Universiteit Maastricht Holding B.V.) en voor de helft middels doorverdeelde subsidie gefinancierd (UM is penvoerder van het subsidieprogramma).

	Boekwaarde 1-1-2015	Verstreekte leningen	Afgeleste leningen	Herwaar- dering/ correctie	Boekwaarde 31-12-2015	Rente	Resterende looptijd in jaren
KoKo	79	-	16	-	63	-	6
Tragos	399	-	24	11	386	-/4	0,25
Circumflex	888	-	9	8	887	-/4	31/24
Newtricious	-	-	-	-	-	-/5,5	26
SSC-Saurus	581	-	17	6	570	-/4/-	32/17/21
Subtotaal enkelvoudig	1.947	-	66	25	1.906		
BioCon B.V.	-	2	-	-	2	-	-
Dentra B.V.	-	3	-	-	3	-	-
CO-eur BV	27	-	-	-27	0	-	-
Subtotaal	27	5	-	-27	5		
Totaal geconsolideerd	1.974	5	66	-2	1.911		

De lening aan studentenvereniging Koko is renteloos en wordt contant gemaakt tegen 3,8%. Als zekerheden gelden verpanding van alle huidige en toekomstige vorderingen en alle roerende zaken en voorraad, alsmede een door de beheersstichting afgegeven garantie van maximaal k€ 114.

Aan studentenverenigingen Circumflex en Tragos zijn aan ieder twee leningen verstrekt waarvan een renteloos is en een tegen 4%.

De lening aan de studentenvereniging Saurus bestaat uit een rentedragende lening, met een rentepercentage van 4%, en twee renteloze leningen.

De lening aan Newtricious wordt uitgegeven in de vorm van Research for Business (R4B) vouchers. De waarde daarvan bepaalt de hoogte van de lening, waarop een pandrecht ligt. Jaarlijks wordt 3% rente berekend. Indien Newtricious aan de onderzoekstargets

voldoet zal de lening, die maximaal kan oplopen tot k€ 820, worden kwijtgescholden. De verwachting is dat Newtricious aan deze eis voldoet en derhalve is de lening gewaardeerd naar nihil. Ultimo 2015 is dit bedrag opgelopen naar een totaal van k€ 637. De reële waarde op basis van marktwaardering kan voor deze leningen niet betrouwbaar geschat worden. Daarom is de reële waarde niet opgenomen. De renteloze leningen worden contant gemaakt tegen 3,8%.

De obligaties geconsolideerde partijen (k€ 5.717) worden aangehouden door stichting MERIT.

De obligatieportefeuille had een waarde van M€ 30 en is in 2014 voor een vijfde deel verzilverd. Vanwege de gestegen beurswaarde zijn de resterende onderdelen opgewaardeerd, doch niet hoger dan de verkrijgingsprijs. Begin 2015 is de gehele obligatieportefeuille verkocht voor M€ 25,2.

	Boekwaarde 1-1-2015	Verstreekte leningen	Afgeleste leningen	Herwaar- dering/ correctie	Boekwaarde 31-12-2015	Rente	Resterende looptijd in jaren
Obligaties	23.813	-	23.813	-	-	0	0
Subtotaal enkelvoudig	23.813	-	23.813	-	-	0	0
Obligaties geconsolideerde partijen	5.626	91	-	-	5.717	0	0
	5.626	91	-	-	5.717		
Totaal geconsolideerd	29.439	91	23.813	-	5.717		

5.5.3 Vlottende activa

	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Vorderingen	59.507	54.867	57.033	51.034
Liquide middelen	95.371	72.820	83.037	62.127
Totaal	154.878	127.687	140.070	113.161

Vorderingen:

Vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, met uitzondering van leningen aan studenten en verbonden partijen die een looptijd hebben van een tot vijf jaar.

De specificatie van de vorderingen luidt als volgt:

	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Nog te fact. bedragen inzake contractonderzoek	17.801	12.960	17.571	12.960
Vorderingen en overige dienstverlening	22.019	25.156	21.114	22.319
Collegegelden	11.002	10.410	11.002	10.410
Vooruit betaalde bedragen	5.358	3.287	5.350	3.228
Nog te ontvangen rentebaten	336	519	334	500
Verstreekte voorschotten	65	65	65	65
Vorderingen op verbonden partijen	503	1.187	723	749
Te vorderen BTW	468	784	468	784
Vordering rijksbijdrage lopend jaar	0	0	0	0
Overige vorderingen	1.955	499	406	19
Totaal	59.507	54.867	57.033	51.034

De post 'nog te factureren bedragen inzake contractonderzoek' stijgt grotendeels vanwege de verfijning van de omzetverantwoording zoals die in 2015 heeft plaatsgevonden. In paragraaf 5.6.3 Contractbaten wordt dit uitvoerig toegelicht.

De post 'vorderingen en overige dienstverlening' daalt met ruim M€ 1,2. Een onderdeel hiervan vormt de post 'debiteuren'. Deze laat een daling zien van ruim M€ 2, naar een niveau van M€ 16,3. Het andere deel van de daling zit in de post 'nog te factureren bedragen' voor een kleine M€ 2,5 naar een niveau van M€ 1,5. In 2014 was een post van M€ 0,9 opgenomen voor de uitbouw van de LINK groepen, deze is in 2015 ontvangen. Verder is M€ 0,9 ontvangen voor de samenwerking van FL met Hasselt. Het samenwerkingsverband met Cardiff University was al in 2014 afgerond, de financiële afwikkeling van M€ 0,8 heeft in 2015 plaatsgevonden. Al deze dalingen worden nagenoeg gecompenseerd door een bedrag dat nog te vorderen is van de Provincie Limburg inzake het opzetten van een nieuwe beheerseenheid 'Natuurwetenschappen', voor een bedrag van M€ 3,5.

Van de studenten die zich tot en met balansdatum hebben ingeschreven bij UM staat nog een bedrag van M€ 11 open. Dit bedrag zal in de loop van 2016 door middel van incasso's worden geïnd.

De post vooruitbetaalde bedragen stijgt met ruim M€ 2. Dit wordt veroorzaakt door de afkoop van verplichtingen inzake de UM Centre Court voor M€ 1,4 en vooruitbetalingen in het kader van de InScite samenwerking voor M€ 0,5.

Liquide middelen:

De specificatie luidt als volgt:

	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Kasgeld	88	88	88	87
Rekening-courant banken	68.570	55.327	57.949	47.040
Deposito's looptijd korter dan een jaar	26.713	17.405	25.000	15.000
Totaal	95.371	72.820	83.037	62.127

5.5.4 Eigen vermogen

	Stand per	Resultaat	Overige Mutaties	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige Mutaties	Stand per
	1-1-2015			31-12-2015	1-1-2015			31-12-2015
Kapitaal	93.169	-	-	93.169	93.169	0	0	93.169
Algemene reserve	75.007	9.737	-14.051	70.693	62.553	9.602	-14.051	58.104
Bestemmingsreserve	50.201	-	14.051	64.252	50.201	0	14.051	64.252
	218.377	9.737	-	228.114	205.923	9.602	0	215.525
Aandeel van derden	106	2	-242	-134	-	-	-	-
Totaal	218.483	9.739	-242	227.980	205.923	9.602	0	215.525

De richtlijnen schrijven ten aanzien van het eigen vermogen een onderscheid voor naar het oorspronkelijke *kapitaal*, de algemene reserve en bestemmingsreserves. Het kapitaal betreft de waarde van het om niet verkregen vastgoed medio jaren '90.

De *algemene reserve* bestaat uit de reserves die vrij ter beschikking staan. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

De algemene reservepositie zal worden aangewend voor een drietal doeleinden:

- De financiering van investeringen in vaste activa
- De dekking van onvoorziene omstandigheden en eventuele negatieve resultaten.

De *bestemmingsreserves* zijn door de universiteit afgezonderd en bedragen ultimo 2015 M€ 64,3. De bestemmingen betreffen enerzijds uitgestelde kosten in verband met vertraging in de implementatie van nieuwe initiatieven. Anderzijds wordt het onderzoeksdeel van het werk in opdracht van derden dat voor eigen rekening van de universiteit komt, verantwoord als bestemmingsreserve.

Scheiding publiek/privaat vermogen

UM richt zich uitsluitend op haar kerntaken onderwijs, onderzoek en kennisvalorisatie. De middelen die hiertoe worden aangewend, hebben zowel een publieke- als een private herkomst. Omdat deze scheiding veelal niet eenduidig is te maken, is ervoor gekozen geen onderscheid te maken tussen publiek vermogen en privaat vermogen. Het gehele vermogen wordt hierdoor als publiek aangemerkt.

Verklaring verschil enkelvoudig versus geconsolideerd eigen vermogen

Enkelvoudige eigen vermogen	215.525
Aandeel van derden	-134
Eigen Vermogen Stichting Liber	5.123
Eigen Vermogen Stichting Merit	7.466
Geconsolideerd eigen vermogen	227.980

De UM Holding BV heeft een deelneming waarbij zij een minderheidsbelang heeft. Dat wil zeggen dat een deel van het eigen vermogen dat in dat belang zit, geen onderdeel van de UM Holding vormt. Dat deel betreft het 'aandeel van derden' en bedraagt k€ 134 negatief.

Opmerking enkelvoudig eigen vermogen:

Over 2015 wordt het exploitatieresultaat ad M€ 9,6 toegevoegd aan de algemene reserve. Een deel van dit bedrag (M€ 14,1) wordt aan de bestemde reserves toegevoegd. De mutatie in de bestemde reserves is het gevolg van de voortgang in de projecten waarvoor de bestemde reserves zijn gevormd, of betreft de vorming van nieuwe bestemde reserves voor nieuwe projecten en facultaire bestedingsplannen.

5.5.5 Voorzieningen

	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
Sociaal beleid	125	627	125	627
Sabbatical leave	2.669	2.602	2.669	2.602
Verlofsparen	4.935	3.085	4.935	3.085
Eigen risico WGA	2.309	1.981	2.309	1.981
Ambtsjubilea	4.118	2.741	4.118	2.741
Wachtgeld	8.719	8.033	8.719	8.033
Verlieslatende contracten	2.115	2.720	2.015	2.391
Milieu	0	260	-	260
Totaal	24.990	22.049	24.890	21.720

	Stand per	Dot.	Onttr.	Vrijval	Rente mut.	Stand per	Kort	Lang
	1-1-2015	2015	2015	2015	bij CW	31-12-2015	< 1 jr	> 1 jr
Sociaal beleid	627	0	-416	-121	35	125	0	0
Sabbatical leave	2.602	245	-121	-57	0	2.669	0	0
Verlofsparen	3.085	654	-337	0	1.533	4.935	0	0
Eigen risico WGA	1.981	467	-411	0	272	2.309	0	0
Ambtsjubilea	2.741	786	-199	-311	1.101	4.118	0	0
Wachtgeld	8.033	2.575	-2.268	0	379	8.719	0	0
Verlieslatende contracten	2.720	159	-40	-917	193	2.115	0	229
Milieu	260	0	-260	0	0	0	0	0
Totaal	22.049	4.886	-4.052	-1.406	3.513	24.990	0	229

Specifieke voorzieningen

De specifieke voorzieningen hebben betrekking op bedragen die voor geen ander doel aangewend mogen worden dan waarvoor zij in het verleden of in dit boekjaar beschikbaar gesteld zijn. De voorzieningen zijn contant gemaakt tegen 1,4%, tenzij anders vermeld.

De verdisconteringsvoet is in 2015 aangepast naar 1,4%. Deze was tot en met 2014 tussen 3,5% en 4,0%, het effect is M€ 3,7. Het percentage wordt bepaald aan de hand van de rendementcijfers op de eerste handelsdag van het nieuwe jaar, voor de staatsobligaties met een resterende looptijd van meer dan 10 jaar. Het gemiddelde daarvan bepaalt de hoogte van de verdisconteringsvoet, waarbij een afwijking van meer dan 0,5% leidt tot een aanpassing.

De *voorziening sociaal beleid* is getroffen ter dekking van op persoonsniveau aangegane verplichtingen in het kader van reorganisaties die hebben plaatsgevonden bij Unigraphic en bij de FHML en de FL. De onttrekking aan de voorziening sociaal beleid komt bijna volledig voor rekening van FHML, waaruit nog betalingen plaatsvinden voor medewerkers die in verband met een eerdere reorganisatie uit dienst zijn gegaan.

De *voorziening sabbatical leave* is gevormd om in de toekomst de kosten te kunnen dekken voor het verlof dat door bestuurders wordt genoten na hun bestuursperiode. Het verlof dient om het kennis- en vaardigheidsniveau weer op peil te brengen. Deze voorziening is nominaal.

De *voorziening verlofsparen* is gevormd om in de toekomst de kosten te kunnen dekken indien medewerkers hun gespaarde verlofdagen opnemen, die zijn opgebouwd in het kader van de regeling verlofsparen.

De voorziening *eigen risico WGA* is gevormd om de kosten van langdurig ziekte verzuim, mogelijk gevolgd door gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, te kunnen dekken voor de periode waarvoor het eigen risico geldt. UM is vanaf 1 juli 2004 eigenrisicodragers.

De voorziening *ambtsjubilea* is gevormd ter dekking van de kosten van toekomstige uitkeringen ten behoeve van het 25-jarig dan wel het 40-jarig ambtsjubileum. Bij de berekening is uitgegaan van de totale verplichting per individuele werknemer. In de berekening is een kans in acht genomen dat in de toekomst geen aanspraak meer wordt uitgeoefend door betrokkene. Deze kans is afhankelijk gesteld van de leeftijd. Basis is het salarisniveau ultimo boekjaar.

De voorziening *wachtgeld* is gevormd om de kosten te kunnen dekken voor medewerkers die onvrijwillig met ontslag zijn gegaan en die aanspraak kunnen maken op deze regeling. Bij de berekening is uitgegaan van de totale wachtgeldverplichting per individuele ex-werknemer. In de berekening is een kans in acht genomen dat in de toekomst geen wachtgeldaanspraak meer wordt uitgeoefend door betrokkene. Deze kans is afhankelijk gesteld van de leeftijd.

Met de oprichting van Brains Unlimited BV is een MRI scan faciliteit gerealiseerd. Om er zeker van te zijn dat de scanfaciliteit ook volledig benut zou worden, zijn aan de BV afname garanties afgegeven. Een deel van de te realiseren scanuren moet worden bestreden uit te verwerven contractonderzoek. Het aantal contracten blijft achter bij de prognose. Voor het tekort is een voorziening *verlieslatende contracten* getroffen.

De *milieuvoorziening* is opgenomen om de kosten te bestrijden die in de loop van 2015 gemaakt zullen worden voor het verwijderen van asbest uit de Tapijnkazerne. De asbestverwijdering is gerealiseerd.

5.5.6 Langlopende schulden

	Geconsolideerd		Enkelvoudig	
	2015	2014	2015	2014
UM	4.243	3.939	3.400	3.939
Totaal	4.243	3.939	3.400	3.939

	Stand per 1-1-2015	Aangegane leningen 2015	Aflossingen leningen 2015	Rente mut. stelselwijz.	Stand per 31-dec-2015	Looptijd < 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
UM	3.939	0	539	0	3.400	2.158	1.242	3,9%
SLIM	0	843	0	0	843	0	843	0,0%
Totaal	3.939	843	539	0	4.243	2.158	2.085	

De gemiddelde interestvoet bedraagt 3,9% per jaar. De langlopende schulden UM betreffen volledig leningen betrokken van de Waterschapsbank en het Restauratiefonds. De aflossing verloopt via de kortlopende schulden en wordt daar gepresenteerd.

De schuld aan SLIM betreft een door Brains Unlimited B.V. toegezegd bedrag als bijdrage in de onderhoudskosten. Deze toezegging loopt eind 2017 af en bevat geen rente.

5.5.7 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. De specificatie is als volgt:

	2015	2014	2015	2014
Vooruitontv. bedragen contractonderzoek	35.940	41.450	35.339	41.093
Overige vooruit ontvangen bedragen	6.959	13.191	6.173	11.514
Doelsubsidies OCW	146	774	146	774
Leveranciers en declaranten	15.904	13.027	15.497	12.810
Te bet. vakantie-uitkering en eindejaarsuitkering	7.461	6.986	7.461	6.986
Af te dragen BTW	15	71	-	-
Af te dragen loonheffing	12.328	10.269	11.838	9.642
Af te dragen pensioenpremie ABP-USZO	2.514	2.862	2.514	2.862
Schulden aan verbonden partijen	479	345	4.963	4.034
Waarborgsommen en vooruit ontvangen huren	645	610	645	610
Aanspraak verlof	16.065	14.069	15.154	14.069
Aflossing langlopende schulden	539	841	539	841
Te betalen rentelasten	124	161	124	161
Collegegelden UM	25.229	23.495	25.229	23.495
Overige kortlopende schulden	47	145	47	93
Totaal	124.395	128.296	125.669	128.984

De post 'vooruitontvangen bedragen contract onderzoek' en 'overige vooruitontvangen bedragen' daalt grotendeels vanwege de verfijning van de omzetverantwoording zoals die in 2015 heeft plaatsgevonden. In paragraaf 5.6.3 Contractbaten wordt dit uitvoerig toegelicht.

en deels nog loopt in 2016. Het tweede onderwijsdeel dat geheel in 2016 zal plaatsvinden, wordt ook pas in 2016 gefactureerd. Het vooruitontvangen lesgeld is daarmee aanzienlijk lager, namelijk slechts M€ 0,8 (daling van M€ 3,2).

In 2014 is voor ruim M€ 4 aan studenten uit Saoedi Arabië als vooruitontvangen lesgelden verantwoord onder de post 'overige vooruit ontvangen bedragen' voor twee lesdelen. Eind 2015 is slechts het lesgeld gefactureerd voor het eerste onderwijs deel dat start in 2015

De aanspraak verlof is in 2015 wederom gestegen. Volgens de huidige cao is het nu mogelijk om maximaal 360 uur mee over te nemen. In 2014 was dit gemiddeld 123 uur, in 2015 is dit gemiddeld 127 uur per fte.

5.5.8 Overzicht geormerkte doelsubsidies

2015

G2A Aflopend ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen tm 2015	Totale kosten	Te verrekenen
Orion	HO.100947/SS	22-4-2010	200	200	168	32
Eindtotaal			200	200	168	32

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Saldo 1-1-2015	Ontvangen tm 2015	Lasten in 2015	Totale kosten 31-12-2015	Saldo nog te besteden 31-12-2015
PLG 2013 01	590598-1	2-12-2013	200	100	150	36	36	114
Eindtotaal			200	100	150	36	36	114

Naast de reguliere Rijksbijdrage ontvangt UM ook specifieke doelsubsidies. Anders dan bij de Rijksbijdrage dienen de niet aangevande bedragen op de balans verantwoord te worden. In dit geval is van de reeds ontvangen bedragen, k€ 114 als vooruit ontvangen onder de kortlopende schulden opgenomen.

De doelsubsidie is verstrekt voor het project "Begeleiding startende leraren/Professionele leergemeenschappen".

5.5.9 Niet in de balans opgenomen regelingen

Per 31 december 2015 heeft UM de navolgende openstaande regelingen:

- In 1994 is een rentedragende geldleenovereenkomst gesloten met Wonen Boven Winkels Maastricht NV voor de som van k€ 726 met een looptijd van 30 jaar en direct opvraagbaar. Dit bedrag stond per 31 december nog in depot bij UM.
- Aan Teikyo Europe BV is een bankgarantie afgegeven ter grootte van k€ 136 als waarborg voor de juiste nakoming van verplichtingen uit hoofde van een huurovereenkomst.
- UM staat garant voor een lening van de Provincie Limburg aan Stichting SLIM ad k€ 3.491.
- UM voert chemicaliën en op alcohol gebaseerde stoffen in. Aan de douane is een garantstelling verstrekt voor k€ 6.

- UM heeft een kredietfaciliteit bij haar huisbank van M€ 2,0.
- De aangegane huurverplichtingen waarvan de opzegtermijn korter dan een jaar is, bedragen k€ 3.794; langer dan 1 jaar maar korter dan 5 jaar is de huurverplichting k€ 66.
- Gedurende 2015 zijn garanties aan Brains Unlimited B.V. afgegeven, waarbij UM zich verplicht tot een minimale afname van scanfaciliteiten. Voor de jaren 2016 en 2017 bedraagt deze garantie ruim M€ 4,3. Hiervan is de helft voorzien.
- Voor de opstart en ontwikkeling van de Chemelot Campus algemeen en meer in het bijzonder voor Chemelot InScite, heeft UM toegezegd hierin bij te dragen tot een maximum van M€ 10. Tot en met 2015 is reeds M€ 1,4 gerealiseerd.
- Voor de opstart en ontwikkeling van Smart Services Campus in Heerlen is aan de Campus Heerlen Management & Development B.V. een maximale agiostorting van M€ 3 toegezegd. De aandelen zijn in handen van UM Holding B.V. Per 31 december kan nog M€ 2,3 afgeroepen worden.
- UM heeft toegezegd ruim M€ 1 bij te dragen door middel van agiostortingen via UM Holding B.V. naar BioMedBooster B.V. waar de uitvoering en het beheer ligt van het poc- en preseed fondsen programma, als onderdeel van het Valorisatie Programma Zuid Limburg. Per 31 december is hiervan k€ 380 voldaan.

5.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

De toelichting bij de tabellen heeft betrekking op de enkelvoudige cijfers.

5.6.1 Rijksbijdrage

De Rijksbijdrage is in 2015 M€ 4,3 hoger dan geraamd. Dit wordt voor -/- M€ 0,2 veroorzaakt door het niet op correcte wijze begroten van de valorisatiemiddelen en voor M€ 2,2 door de begrote bijdrage aan de Stichting MSM. Bij het opstellen van de begroting was er in voorzien

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Rijksbijdragen					
Toewijzing volgens model PBM	214.209	215.078	214.209	209.896	215.078
Subtotaal	214.209	215.078	214.209	209.896	215.078
Doelsubsidies:					
Sirius 2	0	427	0	0	427
Grensoverschrijdende wetgeving	0	0	0	0	0
Opbrengst gericht werken	36	0	36	0	0
Sirius	0	0	0	0	0
Orion	0	0	0	0	0
Totaal Doelsubsidies	36	427	36	0	427
Overige subsidies OCW					
Rijksbijdrage academisch ziekenhuis Maastricht	61.898	63.048	61.898	62.105	63.048
Totaal overige subsidies OCW	61.898	63.048	61.898	62.105	63.048
Af: inkomensoverdrachten	-61.898	-63.048	-61.898	-62.105	-63.048
Rijksbijdrage als baten verantwoord	214.245	215.505	214.245	209.896	215.505

dat de bijdrage aan de stichting MSM via de Rijksbijdrage aan MSM zou worden doorgezet. In de realisatie is deze bijdrage echter via de kostencategorie bijdragen subsidies/lidmaatschappen onverwijld doorverdeeld.

De Rijksbijdrage wordt door de minister van OCW door middel van begrotingsbrieven (OFB = Overzicht Financiële Beschikkingen) toegekend. UM heeft in 2015 M€ 2,3 meer aan rijksbijdrage ontvangen dan begroot. De belangrijkste wijzigingen in de Rijksbijdrage UM betreffen:

- 1e OFB: correctie toewijzing Oman, loon-/prijsbijstelling 2014 en aanpassingen in de toewijzing van het Begrotingsakkoord. Totaaleffect: -/- M€ 1,4;
- 2e OFB: effect referentieraming 2015 en amendement Harbers-Koolmees (groen onderwijs). Totaaleffect: +/- M€ 1,6;
- 3e OFB: loon-/prijsbijstelling 2015 en het effect van het bovensectoraal loonakkoord 2015. Totaaleffect: +/- M€ 2,1.

Naast de reguliere Rijksbijdrage heeft UM in 2015 een doelsubsidie verantwoord van OCW van k€ 36 ten behoeve van het project 'Begeleiding startende leraren/Professionele leergemeenschappen 2015'.

De middelen die in 2015 beschikbaar zijn gekomen op titel referentieraming (studentenvolume) hebben een structureel karakter, maar nemen snel in omvang af en leiden vanaf 2017 tot een negatieve bijstelling. OCW heeft in dit kader rekening gehouden met verwachte gedragseffecten van studenten als gevolg van de invoering van de Wet Studievoorschot.

In het kader van specifieke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg kent het ministerie van OCW jaarlijks een rijksbijdrage ten behoeve van de werkplaatsfunctie toe aan de academische ziekenhuizen. UM ontvangt deze rijksbijdrage voor de werkplaatsfunctie en stelt deze onverwijld - als inkomensoverdracht - aan het azM beschikbaar. De rijksbijdrage ten behoeve van azM in 2015 bedraagt M€ 61,9.

5.6.2 Examen- en collegegelden

De gerealiseerde collegegelden zijn M€ 3,6 hoger dan begroot. Er is gebleken dat bij het opstellen van de begroting het aantal studenten en de gemiddelde hoogte van de collegegelden te laag zijn geraamd. De moeilijkheid ten aanzien van de inschatting van de instroom en het bekostigingsniveau van de studenten zijn hier mede debet aan.

FPN kende een veel hogere instroom binnen de in 2015 gestarte Engelstalige bachelor en FHS-Sciences binnen de bachelor Sciences. Bij FHML, FL en SBE is sprake van een hoger dan verwachte groei in de instroom.

	Geconsolideerd		Enkelvoudig		Realisatie 2014
	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	
College- en examengelden studiejaar 14 / 15	22.642	20.277	22.642	20.348	20.277
College- en examengelden studiejaar 15 / 16	12.863	12.031	12.863	11.560	12.031
Totaal college- en examengelden	35.505	32.308	35.505	31.908	32.308

5.6.3 Contractbaten

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten contractonderwijs	21.576	19.747	21.576	20.788	19.747
Baten contractonderzoek - NWO/KNAW (2e geldstroom)					
* NWO	18.746	18.078	18.746	17.572	18.078
* KNAW	199	86	199	150	86
	18.945	18.164	18.945	17.722	18.164
- Onderzoek overig (3e geldstroom)					
* Nationale overheid	12.579	11.325	12.579	14.563	11.325
* Internationale overheid					
- EU-kaderprogramma	12.871	8.238	12.871	11.162	8.238
- ERC-grants	2.763	2.148	2.763	2.217	2.148
- Internat. overheid overig	328	642	328	258	642
* Nationale non-profit	12.705	9.722	12.705	8.573	9.722
* Internationale non-profit	4.111	2.129	4.111	2.333	2.129
* Collectebusfondsen	6.047	5.801	6.047	6.728	5.801
* Bedrijven	16.197	10.175	7.124	6.881	5.388
* Overig	0	93	0	3.324	93
	67.601	50.273	58.528	56.039	45.486
* Dotatie verlieslatende contracten	14	636	0	0	0
Contractbaten	108.136	88.820	99.049	94.549	83.397

Onder de contractbaten worden alle baten begrepen die zijn behaald uit voor derden verricht contractonderwijs en -onderzoek.

Baten contractonderwijs

De baten contractonderwijs zijn M€ 0,8 hoger dan begroot. Binnen de beheerseenheden laat de ontwikkeling van de baten contractonderwijs een gedifferentieerd beeld zien. FHML kent een aanzienlijke stijging die met name wordt veroorzaakt door een hoger aantal deelnemers binnen de programma's van SHE en een hoger dan begroot aantal studenten binnen het KAS-programma. Daarnaast heeft FHML twee onderwijsservice contracten in 2015 gerealiseerd, samen ruim k€ 800.

SBE, FL en FHS-UCM kennen lager dan begrote baten contractonderwijs. Binnen SBE betreft dit het Post Graduate Education programma en bij het UCM het PreMed en Foundation program in verband met lagere instroom.

Baten contractonderzoek

In 2015 is een drietal factoren van grote invloed geweest op de ontwikkeling van de baten contractonderzoek ten opzichte van zowel de begroting 2015 als de realisatie 2014. Dit betreft ten eerste de verfijning van de omzetverantwoording van onderzoekscontracten, ten tweede de uitvoering van de Kennis-As projecten en ten derde de uitgesproken ambitie ten aanzien van de omvang van het contractonderzoek. Deze drie factoren worden hieronder toegelicht.

Verfijning omzetverantwoording van onderzoekscontracten

In 2015 hebben alle beheerseenheden de financiële administratie van hun 2e en 3e geldstroom-contracten omgezet naar een verfijnde waarderingsmethodiek, waarbij meer wordt aangesloten bij de tarieven en opslagen zoals die in de subsidievoorwaarden of contracten zijn vastgelegd. Dit betekent tevens dat de financiële administratie en waardering van deze contracten nu voor de gehele UM uniform is. Door deze geüniformeerde administratie verbetert het inzicht in projectkosten en worden projectleiders beter ondersteund. Afdelingsvoorzitters en decanen krijgen door de vernieuwde methodiek op dezelfde wijze inzicht in matching op facultair niveau. Prestaties worden daardoor meer transparant en inzichtelijk voor de eigen organisatie en de buitenwereld en projectrisico's kunnen beter worden beheerst.

Deze verfijning heeft impact op de wijze van het toerekenen van de contract baten. Wat de exacte impact is, is niet te bepalen aangezien dan alle projecten op zowel de oude als de nieuwe systematiek afgesloten zouden moeten worden. Dit is gezien de aard van de wijziging en de hoeveelheid werk die dit met zich mee zou brengen niet opportuun om te bepalen.

UM realiseert zich dat met de aangepaste werkwijze rekening te houden is met een effect op de begroting versus de realisatie over 2016 doordat de begroting 2016 is opgesteld conform de 2014-systematiek.

Kennis-As projecten

Bij het opstellen van de begroting 2015 is rekening gehouden met de uitvoering van de Kennis-As projecten. De realisatiecijfers van 2015 laten zien dat de opstart van de Kennis-As projecten in afwachting van de totstandkoming van gedragen subsidiebeschikkingen minder snel is verlopen dan voorzien. Dit vertaalt zich in lagere lasten en daarmee ook lagere baten contractonderzoek. Deze lagere baten contractonderzoek worden enerzijds veroorzaakt door een lagere opbrengstverantwoording van provinciale subsidies. Anderzijds zorgt de vertraagde start van de activiteiten en de hieraan gerelateerde opbouw van de (onderzoeks)faciliteiten tot een minder snelle ontwikkeling van het wervend vermogen.

Ambitie ten aanzien van het wervend vermogen

De faculteiten hebben bij het opstellen van de begroting de ambitie uitgesproken dat de omvang van de totale 2e en 3e geldstroom-opbrengsten in 2015 zou toenemen. Deze ambitie hangt deels samen met de hierboven genoemde ontwikkeling van de Kennis-As activiteiten.

De faculteiten signaleren een afname van de extern beschikbare middelen voor zowel de 2e als de 3e geldstroom (gecorrigeerd voor de herziening omzetverantwoording), wat leidt tot een terugloop van het aantal gehonoreerde subsidieprojecten en een daling van de contractomvang. De toegenomen concurrentie binnen het contractonderzoek leidt daarnaast tot een stijging van het aantal subsidieaanvragen. Samen met de toegenomen complexiteit van de subsidieaanvragen, heeft dit een grotere werkdruk voor het WP en OBP tot gevolg gehad. Dit dwingt de faculteiten tot het maken van keuzes en het aanbrengen van focus.

Daarnaast wordt deze ontwikkeling ook vanuit het CRC en de faculteiten nauw gevolgd en worden activiteiten ondernomen om WP-ers in het aanvraagproces nog beter te ondersteunen en slagingskansen te vergroten. Het op peil houden van de baten contractonderzoek zal voor 2016 en volgende jaren nauwlettend worden gemonitord.

5.6.4 Overige baten

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
- Inschrijfgelden symposia/congr./curs.	1.810	942	1.810	1.162	942
- Sponsoring & subsidies	9.980	6.810	9.891	7.775	6.673
- Verhuur goederen/faciliteiten/voorz.	4.980	4.905	4.980	5.065	4.905
- Verkoop producten & dienstverlening					
* Admin./ICT diensten v. derden	352	370	352	342	370
* Bibliothecaire diensten v. derden	2.173	2.186	2.173	2.233	2.186
* Externe detacheringen	3.780	3.359	6.656	5.589	6.300
* Baten medische en zorginstellingen	8.190	9.427	8.190	7.287	9.427
* Overige verkoop product/dienst.	14.276	13.382	10.906	9.324	10.681
- Diverse baten	0	0	0	0	0
	28.771	28.724	28.277	24.775	28.964
Totaal overige baten	45.541	41.381	44.958	38.777	41.484

Opmerking MERIT/LIBER

In 2015 is, in overleg met de accountant, de wijze waarop de detacheringen van MERIT/LIBER worden verantwoord, aangepast. Om de vergelijkbaarheid met de realisatie 2014 en de begroting 2015 te behouden zijn ook deze cijfers gecorrigeerd. Het betreft een resultaat neutrale wijziging waarbij zowel de salarissen als de baten detacheringen zijn opgehoogd.

De overige baten zijn in 2015 M€ 6,2 hoger dan begroot. Deze stijging betreft met name de posten Sponsoring en subsidies, Overige verkopen/producten/diensten, Externe detacheringen en Inschrijfgelden symposia/congressen/cursussen.

Sponsoring en subsidies

In 2015 heeft een niet begrote toekenning van subsidie uit de regeling Stimulering Europees Onderzoek (SEO) plaatsgevonden ter hoogte van M€ 1,4. Dit betreft een matchingsbijdrage voor Horizon 2020 aanvragen die in 2014 en 2015 zijn toegekend door de Europese Unie.

De vertraging in de uitvoering van de activiteiten in het kader van Sciences heeft in 2015 geleid tot een lager dan begrote afroep van de Provinciale subsidie voor Systems Biology en Biobased Materials (-/- M€ 1,5), maar in de realisatie is nog steeds een stijging zichtbaar van ruim k€ 300, met name door Maastricht Science Programme.

Onder deze post worden ook subsidies gerealiseerd verbonden aan de uitvoering contractactiviteiten. De stijging wordt hier deels verklaard door het effect van de herziening omzetverantwoording van langlopende onderzoekscontracten.

De omvang van de Beurzen is in 2015 aanzienlijk hoger dan begroot mede door de eindafrekening van de Erasmusbeurs 2013-2014 (M€ 1,9).

Verkoop producten en dienstverlening

In 2015 is verder sprake van een hoger niveau aan detacheringen, niet-begrote bijdragen vanuit de industrie, een hogere verkoop van sportkaarten en een niet-begrote verrekening van de inzet van stralingsdeskundigen met het azM. Daarnaast zijn in 2015 baten ontvangen vanuit het NKI die betrekking hebben op de activiteiten van LINK.

Inschrijfgelden symposia/congressen/cursussen

Met name de omzetstijging binnen het CES leidt in 2015 tot hoger dan verwachte inschrijfgelden.

5.6.5 Personele lasten

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Beloning voor arbeid					
Salarissen	161.389	151.427	159.862	164.133	150.321
Vakantiegelduitkering	12.014	11.535	11.893	13.205	11.220
Eindejaarsuitkering	11.070	10.413	10.945	11.319	10.268
Totaal beloning voor arbeid	184.473	173.375	182.700	188.657	171.809
Pensioenlasten	25.463	28.517	25.383	25.939	28.001
Sociale lasten	20.400	20.036	20.237	21.223	19.539
Loonkosten incl. pens. en soc. lasten	230.336	221.928	228.320	235.819	219.349
Overige personele lasten					
* Training en opleidingen	2.556	2.300	2.556	2.790	2.300
* Wervingkosten	63	31	63	145	31
* Personeelsvoorziening					
* Dotaties personeelsvoorzieningen	4.727	6.621	4.727	394	6.621
* Vrijval personeelsvoorzieningen	-4.241	-4.746	-4.241	0	-4.728
* Uitzendkrachten en declaranten	13.754	8.292	14.750	0	14.886
* Overige personele lasten	6.130	4.480	5.530	14.512	3.976
Totaal overige personele lasten	22.989	16.978	23.385	17.841	23.086
Totaal personele lasten	253.325	238.906	251.705	253.659	242.435

Opmerking MERIT/LIBER: In 2015 is, in overleg met de accountant, de wijze waarop de detacheringen van MERIT/LIBER worden verantwoord, aangepast. Om de vergelijkbaarheid met de realisatie 2014 en de begroting 2015 te behouden zijn ook deze cijfers gecorrigeerd. Het betreft een resultaat neutrale wijziging waarbij zowel de salarissen als de baten detacheringen zijn opgehoogd.

Bij het opstellen van de begroting 2015 was nog geen nieuwe cao was afgesloten, dus is uitgegaan van het salarispeil 2014. In 2015 is de cao-NU tot stand gekomen die geldt voor de periode 1 januari 2015 tot en met 1 juli 2016. Deze cao-NU is echter ten aanzien van de salarisontwikkeling overruled door het loonruimte akkoord, waarin onder andere is geregeld dat over de periode 2015-2016 de lonen met 5,05% worden verhoogd en dat ambtenaren bij rijksoverheid, politie, defensie, rechterlijke macht en onderwijs eenmalig € 500 ontvangen. Per 1 januari 2015 is als gevolg hiervan het primair loon met 2% gestegen, waarvan 0,8% uit het loonruimte akkoord, en heeft er een structurele loonsverhoging plaatsgevonden van 1,25% met ingang van 1 september 2015. Voorts is een eenmalig bedrag van € 500 uitgekeerd. De bekostiging van deze loonsverhoging wordt deels gefinancierd met het effect van een verlaging van de pensioenpremie voor werkgevers en werknemers en een gedeeltelijke compensatie via de Rijksbijdrage. De hierboven beschreven cao-ontwikkeling heeft tot een stijging van de loonkosten geleid.

Kijkend naar de fte-ontwikkeling in 2015, zoals weergegeven in het kengetallenoverzicht, is in 2015 nagenoeg conform begroting sprake van een stijging van 120 fte (excl. medisch specialisten). Hierbij is uitgegaan van fte-aantallen per 31 december van het betreffende jaar. Deze groei in fte's verklaart voor ongeveer 60% de stijging van de loonkosten ten opzichte van 2014. De cao-ontwikkeling verklaart de resterende toename van de loonkosten ten opzichte van 2014.

Op basis van de groei in fte's zou tevens een stijging van de loonkosten ten opzichte van de begroting 2015 worden verwacht. Echter de loonkosten zijn in 2015 niet alleen beïnvloed door de fte-omvang

maar ook door het moment waarop de vacatures zijn ingevuld en de feitelijke invulling binnen de verschillende functiecategorieën.

De totale loonkosten laten ten opzichte van de begroting een daling van M € 7,5 zien. Een deel van de openstaande vacatures is in 2015 met voornamelijk externe inhuur ingevuld, waardoor sprake is van lagere loonkosten en M€ 4,0 hogere kosten voor externe inhuur. Daarnaast is sprake van vertraging bij de uitvoering van een groot aantal nieuwe initiatieven als gevolg van het in afwachting zijn van de totstandkoming van gedragen subsidiebeschikkingen. Tevens blijft de ontwikkeling van het contractonderzoek achter bij de voor 2015 uitgesproken ambitie. Als gevolg hiervan zijn begrote vacatures niet of later dan begroot ingevuld. Daarnaast is een aantal vacatures ingevuld binnen lager ingeschaalde functiecategorieën dan begroot. Al deze ontwikkelingen hebben een daling van de loonkosten tot gevolg.

Binnen de post overige personele lasten zijn de effecten zichtbaar van het in 2014 gewijzigde activerings- en afschrijvingsbeleid waarbij de kosten voor projectmanagementuren bij verbouw van huisvesting niet meer geactiveerd worden maar direct ten laste van de exploitatie worden gebracht (M€ 0,6 in 2015). Deze wijziging heeft plaatsgevonden nadat de begroting voor 2015 al geformaliseerd was. Daarnaast leidt de aanpassing van de pensioenregeling, waarbij pensioenopbouw binnen de reguliere pensioenregeling bepaald is tot een bruto jaarsalaris van k€ 100, tot een stijging van de overige personele lasten. Tevens is een stijging zichtbaar van onder andere de vergoedingen voor verhuiskosten en NS-abonnementen van woon-werkverkeer.

5.6.6 Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn M€ 1,7 lager dan begroot. Eind 2014, na het opstellen van de begroting 2015, is het activerings- en afschrijvingsbeleid gewijzigd ten aanzien van de gehanteerde afschrijvingstermijnen en activeringsgrens. Met name bij gebouwen en installaties is het effect van het verkorten van afschrijvingstermijnen zichtbaar (+M€ 1,5). Daarentegen leidt het verhogen van de activeringsgrens binnen de eenheden met name tot een daling van

de afschrijvingslasten ten opzichte van de begroting. Daarnaast veroorzaakt de latere aanschaf van apparatuur in het kader van M4I en MERLN een daling van de afschrijvingslasten op apparatuur en laboratoria ten opzichte van de begroting. Tevens leidt het gewijzigde activerings- en afschrijvingsbeleid tot een verschuiving tussen kostencategorieën: lagere afschrijvingslasten maar hogere operationele en ICT-lasten als gevolg van het niet meer activeren van investeringen onder de k€ 2,5. Deze worden dus direct ten laste van de exploitatie gebracht.

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
- Afschrijving gebouwen en installaties	15.638	15.700	15.615	14.023	15.700
- Afschrijving apparatuur en laboratoria	3.656	4.436	3.635	5.960	4.274
- Afschrijving ICT	2.548	4.148	2.529	2.910	4.141
- Afschrijving kantoorinrichting	1.218	1.394	1.122	1.666	1.394
Totaal afschrijvingen	23.060	25.678	22.901	24.559	25.509

5.6.7 Huisvestingslasten

De gerealiseerde huisvestingslasten zijn in 2015 nagenoeg conform de begroting gerealiseerd.

In 2015 is onder andere de Tapijnkazerne in gebruik genomen en dat leidt tot meer kosten voor onderhoud en aanpassingen, maar ook voor schoonmaak. De stijging in de huurlasten is gerelateerd aan de ontwikkeling van de Chemelot Campus.

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
- Huren	7.078	6.377	6.422	6.812	5.976
- Kosten onderhoud/aanpassingen	4.279	3.623	4.278	4.172	3.623
- Schoonmaak en afval	4.129	3.368	4.124	3.635	3.360
- Beveiliging	1.533	1.534	1.533	1.404	1.534
- Energie lasten	3.937	4.159	3.919	3.909	4.109
- Wettelijke lasten	924	927	924	1.298	927
- Specifiek	1.003	1.308	357	0	394
- Overige huisvestingslasten	275	328	221	340	328
Totaal huisvestingslasten (excl. afschr)	23.158	21.624	21.778	21.570	20.251

5.6.8 Overige instellingslasten

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
- ICT lasten (excl. afschrijvingen)					
* Kosten licenties	4.076	3.814	4.076	3.564	3.814
* Kosten hardware	1.949	2.207	1.949	1.426	2.207
* Kosten telecommunicatie	1.781	1.110	1.781	1.149	1.110
* Kosten ICT consultancy	4.906	2.581	4.906	3.031	2.581
	12.712	9.712	12.712	9.170	9.712
- App./Inv./Transportmid. (excl afschr.)					
* Aanschaf app., inv., transportmid.	1.275	1.348	1.275	1.099	1.292
* Huur/lease app., inv., transportmid.	1.272	1.175	1.272	938	1.175
* Onderhoud app., inv., transportmid.	1.192	1.502	1.192	1.168	1.502
	3.739	4.025	3.739	3.205	3.969
- Operationele lasten					
* Kantoorkosten	1.084	1.507	1.007	1.522	1.191
* Abonnementen en collectievorming	5.432	4.896	5.414	4.985	4.895
* Grondstoffen, hulpmid., proefdieren	6.884	6.484	6.229	8.369	6.266
* Materialen en gereedschappen	2.794	1.073	1.159	2.256	1.073
* Org.kosten cursus/training/congres	1.328	1.389	1.314	1.079	1.389
* Reis- en verblijfkosten	7.732	7.028	7.481	7.599	6.709
* Kosten advisering	3.421	2.794	2.927	1.405	2.794
* Uitbesteed werk	8.817	13.435	9.967	8.132	8.165
* Bijdragen subsidies/lidmaatschappen	11.821	11.205	11.821	7.974	11.288
* Lasten extern onderwijs	8.177	8.046	8.177	9.042	8.046
* Representatiekosten	1.763	1.404	1.712	1.434	1.366
* Rente- en bankkosten	214	335	214	139	332
* Kosten catering	1.130	1.053	1.130	1.002	1.053
* Kopieer / drukkosten	2.281	2.089	2.281	2.461	2.083
* Verlies op debiteuren	59	-149	55	0	-149
* Overige algemene kosten	12.707	5.455	8.931	10.072	5.195
	75.644	68.044	69.819	67.471	61.696
Totale overige instellingslasten	92.095	81.781	86.270	79.846	75.377

Een aantal significante stijgingen en dalingen binnen de overige instellingslasten worden hieronder verklaard.

Binnen de ICT-lasten is bij de ICT-consultancykosten een stijging van M€ 1,9 zichtbaar ten opzichte van de begroting, en M€ 2,4 in de realisatie. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de uitvoering van een aantal organisatiebrede projecten, waaronder de studentportal en de vernieuwing van de UM-website.

De kosten voor apparatuur/inventaris en transportmiddelen laten ten opzichte van de begroting een geringe stijging zien, voornamelijk als gevolg van het in de eerste alinea genoemde effect.

De realisatie 'operationele lasten' 2015 is M€ 2,3 hoger dan begroot. De ervaring leert dat het voor de eenheden lastig is om op postenniveau een begroting af te geven, wat er toe leidt dat de operationele lasten binnen de overige algemene kosten als percentage wordt begroot. De realisatie van deze posten vindt wel op de individuele operationele lastensoorten plaats. Enkele opvallende ontwikkelingen worden in de volgende alinea kort toegelicht.

De afwijking binnen de categorie bijdragen subsidies/lidmaatschappen betreft het onverwijld doorverdelen van de bijdrage aan Stichting MSM en een bijdrage aan Campus Management Development BV. Een gelijkblijvend activiteitsniveau binnen het contractonderzoek leidt tot lagere bestedingen dan begroot, binnen de kostencategorieën grondstoffen, hulpmiddelen, proefdieren, materialen en gereedschappen. De omvang van het uitbesteed werk/kosten advisering wordt in 2015 mede beïnvloed door het afnemen van scanfaciliteiten in het kader van de contracten die met Brains Unlimited daarover zijn afgesloten en uitbesteding van onderzoekswerk.

Een belangrijk effect van M€ 4,5 in de overige algemene kosten betreft een bijzondere waardevermindering van de een tweetal leningen aan SLIM (zie ook paragraaf 5.5.2 Financiële vaste activa, onder 'verstrekke leningen aan verbonden partijen').

5.6.9 Financiële baten en lasten en Resultaat deelnemingen

	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Rentebaten	1.351	1.973	1.208	437	1.724
Koersresultaten	1.566	1.132	1.399	60	241
Herwaardering leningen en voorzieningen	-3.525	418	-3.322	99	418
Rentelasten	-186	-213	-203	66	-237
Totaal financiële baten en lasten	-794	3.310	-918	662	2.146
Resultaat deelnemingen	-1.256	-3.004	-583	-435	-2.083
Totaal resultaat deelnemingen	-1.256	-3.004	-583	-435	-2.083

Resultaat financiële baten en lasten

De in november 2013 aangeschafte obligatieportefeuille met een totale waarde van M€ 30 is in 2014 voor circa een vijfde deel verzilverd. In januari 2015 is het restant van de obligatieportefeuille geheel te gelde gemaakt. Hierbij is in een koerswinst ad. M€ 1,4 gerealiseerd, zijnde het verschil tussen de in de jaarrekening 2014 opgenomen boekwaarde en de verkoopopbrengst (exclusief couponrente) in 2015.

Verder is de verdisconteringsvoet, aan de hand waarvan de contante waarde van voorzieningen wordt berekend, verlaagd naar een marktconform niveau. Deze was tussen 3,5% en 4% en is verlaagd naar 1,4% (effect M€ 3,7 negatief).

Resultaat deelnemingen

Het negatieve resultaat deelnemingen komt vooral tot stand door de ontmanteling van de MUMC Holding B.V. UM heeft in ruil voor deze ontmanteling een aantal participaties verkregen, die ze inbrengt in UM Holding B.V. en in Univenture B.V.

De ontmanteling van MUMC Holding B.V. leidt tot een verlies k€ 3.233
In 2015 realiseert ook Univenture B.V., ondanks de inbreng van de participaties, een verlies k€ 381

Totaal negatief k€ 3.614

De UM Holding B.V. kent oa door de inbreng van de Participaties, een aanzienlijk positief resultaat k€ 3.034

Een deel van dit resultaat komt toe aan derden, -/- k€ 3

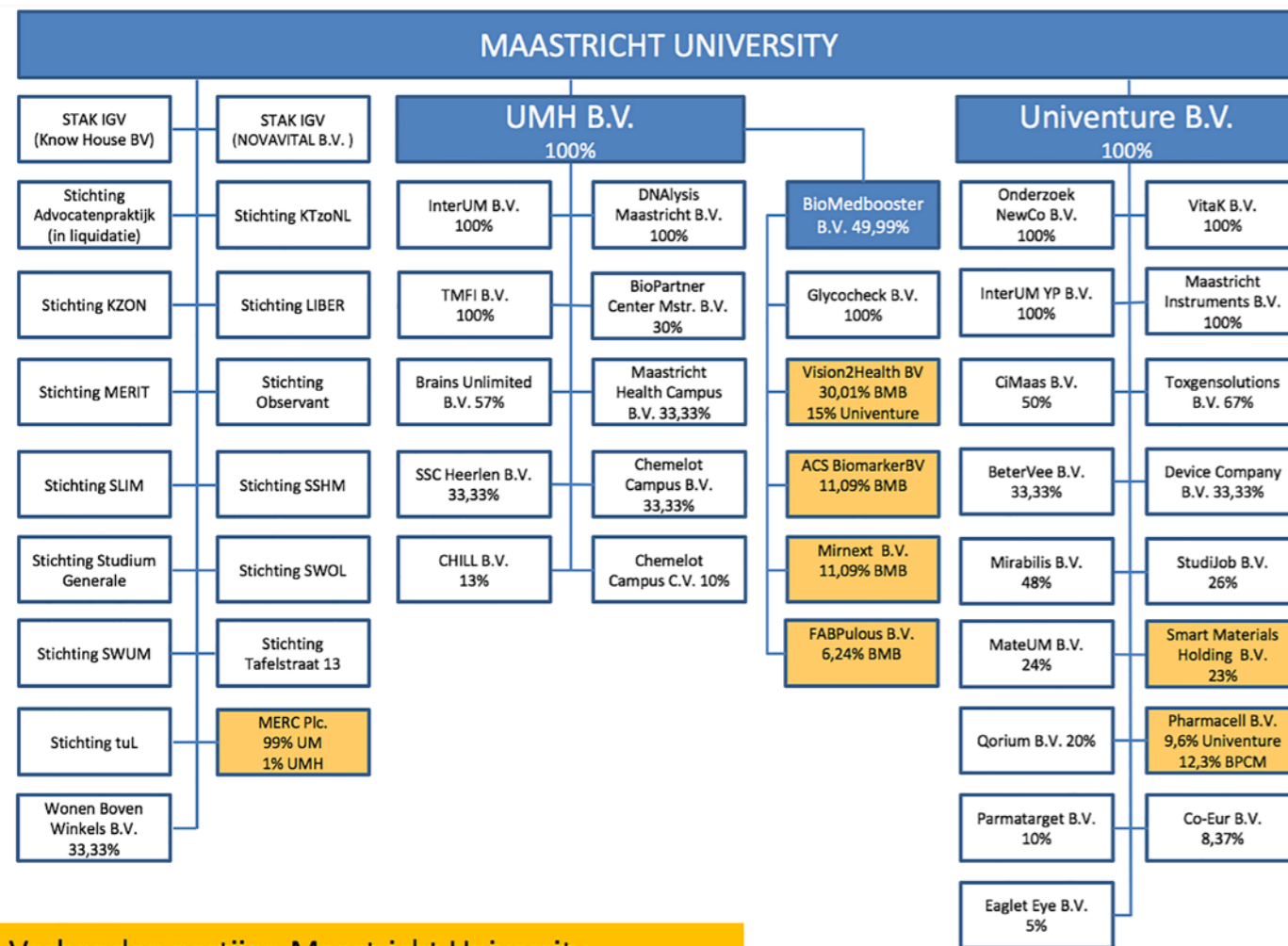
Totaal positief k€ 3.031

Daarmee komt het totaal negatief resultaat op deelnemingen op k€ 583.

5.6.10 Overzicht honorarium accountant

	PWC Accountants N.V. 2015	Overig PWC netwerk 2015	Totaal PWC 2015
Onderzoek van de jaarrekening	78.262		78.262
Andere controleopdrachten	61.388		61.388
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-		-
Andere niet controlediensten	-		-
	139.650	0	139.650
	PWC Accountants N.V. 2014	Overig PWC netwerk 2014	Totaal PWC 2014
Onderzoek van de jaarrekening	70.491		70.491
Andere controleopdrachten	55.664		55.664
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-		-
Andere niet controlediensten	-		-
	126.155	0	126.155

5.6.11 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen Maastricht University per 31/12/2015

Conform het deelnemingenbeleid van UM worden alle strategische deelnemingen ondergebracht bij Universiteit Holding B.V. en alle commerciële deelnemingen bij Univenture B.V. De doelstellingen van de strategische deelnemingen sluiten aan op de wettelijke taken van UM en zijn met name gericht op het vormgeven van de triple-helix samenwerkingsverbanden op de Brightlands campusen. De commerciële deelnemingen betreffen spin-offs van UM, waarmee door UM gegenereerde onderzoeksresultaten naar de markt worden gebracht.

Tot 2015 werden deelnemingen op het gebied van life sciences waarin zowel UM als azM participeerden ondergebracht bij de MUMC Holding B.V. In 2015 hebben UM en azM besloten de MUMC Holding B.V. te ontmantelen en de deelnemingen te verdelen over Universiteit Maastricht Holding B.V., Univenture B.V. en azM (zie ook paragraaf 5.5.2 Financiële vaste activa).

Bij BioMedbooster B.V. zijn het patentfonds en de pre-seed en proof-of-conceptfondsen van UM en azM ondergebracht. Op basis van afspraken uit het verleden houdt BioMedbooster B.V. tevens nog een aandeel in een aantal commerciële participaties.

De Maastricht Health Campus B.V. (MHC B.V.) is begin 2013 opgericht door UM, azM en Provincie Limburg en heeft als doelstelling om de Brightlands Maastricht Health Campus te ontwikkelen met een focus op:

- Acquisitie: Bedrijven en kennisinstellingen aantrekken die zich vestigen op de MHC of samenwerkingen aangaan met de MHC bewoners (buiten naar binnen); en
- Realiseren spin-offs en licentiëren: Economisch rendement halen uit de IP van de kennisinstellingen (binnen naar buiten).

BioPartner Centre Maastricht B.V. (BPCM) biedt primair huisvestingfaciliteiten aan voor 'life sciences' starters op de Brightlands Maastricht Health Campus, maar daarnaast ook business support. Behalve het BioPartner gebouw wordt ook het Neuropartner gebouw geëxploiteerd. Aandeelhouders van BPCM zijn UM, azM en LIOF.

Stichting Life Sciences Incubator Maastricht (SLIM) is in 2002 opgericht door UM, azM en gemeente Maastricht. Deze stichting is eigenaar van het BioPartner en het Neuropartner gebouw.

Meerderheidsdeelneming (BV/NV)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act	Eigen Vermogen 31-12-2015	Exploitatie Saldo 2015	Omzet 2015	Verklaring Art. 2:403 BW ja/nee	Consolidatie Ja/nee
UM Holding BV	BV	Maastricht	4	8.647	3.352	12.256	Nee	Ja
Univenture BV	BV	Maastricht	4	5.257	-381	350	Nee	Ja
Merc	PLC	Bangalore	1,2	-	-	-	Nee	Nee
Totaal				13.904	2.971	12.606		

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act	Eigen Vermogen 31-12-2015	Exploitatie Saldo 2015	Omzet 2015	Verklaring Art. 2:403 BW ja/nee	Consolidatie Ja/nee
LIBER	Stichting	Maastricht	2	5.123	27	3.716	Nee	Ja
MERIT	Stichting	Maastricht	2	7.466	107	2.789	Nee	Ja
Totaal				12.589	134	6.505		

Beslissende zeggenschap, maar niet meegenomen in consolidatie op basis van vrijstelling op grond van te verwaarlozen betekenis (stichting of vereniging)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act
Observant	Stichting	Maastricht	4
SWUM	Stichting	Maastricht	4
Advocaten-praktijk	Stichting	Maastricht	4
SSHM	Stichting	Maastricht	4

Overige Verbonden partijen (minderheidsdeelneming en/of geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code act
SWOL	Stichting	Maastricht	4
SKGZON	Stichting	Maastricht	4
Studium Generale	Stichting	Maastricht	4
Tafelstraat 13	Stichting	Maastricht	4
tuL	Stichting	Maastricht	1,2
Wonen boven Winkels Maastricht NV	NV	Maastricht	3
SLIM	Stichting	Maastricht	3

Brains Unlimited B.V., gesitueerd op de Maastricht Health Campus, is een platform voor neuro-imaging. Brains Unlimited beschikt over drie MRI-scanners met ultrahoge magneetvelden van respectievelijk 3.0, 7.0 en 9.4 tesla. Aandeelhouders zijn UM (57%) en Provincie Limburg (43%).

Maastricht Instruments B.V. (MI), opgericht in 1998, richt zich vooral op technologie ontwikkeling, meetsystemen, medische apparatuur, software en onderzoeksapparatuur. MI werkt nauw samen met IDEE, de engineering afdeling van FHML waar de technologie ontwikkeld wordt.

Chemelot B.V. en Chemelot Campus C.V. zijn in 2012 opgericht voor het verder uitbouwen van de Brightlands Chemelot Campus. Aandeelhouders zijn Universiteit Maastricht Holding BV, Provincie Limburg en DSM in verschillende verhoudingen voor de BV en de CV.

Chemelot Innovation and Learning Labs B.V. (CHILL) betreft een samenwerking tussen DSM, Sabic, Zuyd Hogeschool, Arcus College, Leeuwenborgh Opleidingen en UM. Het centrum is gehuisvest op Chemelot Campus. CHILL stelt een innovatieve leer-, werk- en onderzoeksomgeving beschikbaar waar onderwijs en bedrijfsleven samenwerken aan de ontwikkeling van kennis en nieuwe producten.

Enabling Technologies B.V. is een gezamenlijk initiatief van DSM Resolve, MUMC-Holding (UM en azM) en Provincie Limburg. Deze organisatie stelt high-end analyse-apparatuur, zoals hoogwaardige microscopen, spectrometers en ICT-infrastructuur, ter beschikking van het midden- en kleinbedrijf.

The Maastricht Forensic Institute B.V. (TMFI) is een tweede forensisch instituut naast het Nederlands Forensisch Instituut (NFI), opgericht door UM en DSM Resolve in 2008. DSM Resolve bracht analytische expertise en infrastructuur in deze samenwerking in.

DNalysis Maastricht B.V. is een geaccrediteerd, internationaal opererend DNA-laboratorium. Het laboratorium is een initiatief van UM en is opgericht begin 2009.

In SSC Heerlen B.V. is de campusorganisatie van de Brightlands Smart Services Campus ondergebracht. Aandeelhouders zijn Universiteit Maastricht Holding BV, Provincie Limburg en APG.

InterUM B.V. is het detacheringsbureau voor studenten van UM.

Stichting MERIT, Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology, is een onderzoeksinstituut van UM. Het onderzoek focust op de economische aspecten van technologische verandering en innovatie.

Stichting LIBER, Limburg Institute for Business and Economic Research, heeft tot doel om de activiteiten van SBE op het gebied van tweede en derde geldstroom te ondersteunen en te managen. Het bestuur van de stichting bestaat uit wetenschappelijke staf van SBE en wordt voorgezeten door de decaan van SBE.

5.6.12 Voorstel bestemming exploitatiesaldo

Het resultaat van het boekjaar 2015 bedraagt k€ 9,7 positief. Overeenkomstig de richtlijnen wordt het resultaat ten gunste van de algemene reserve gebracht.

De dotatie aan de algemene reserve geconsolideerde partijen bestaat uit het resultaat van de Stichting LIBER voor een bedrag van k€ 27 en van de Stichting MERIT voor een bedrag van k€ 107.

Het resultaat van de Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V. maakt al deel uit van het enkelvoudige resultaat van UM en is daarmee al onderdeel van het saldo van k€ 9,7 dat toegevoegd wordt aan de algemene reserves.

Het aandeel derden muteert voor k€ 2.

5.7 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van Universiteit Maastricht

Verklaring over de jaarrekening 2015

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Universiteit Maastricht op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015, in alle van materieel belang zijnde aspecten, aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Universiteit Maastricht te Maastricht gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2015;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2015; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Universiteit Maastricht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onze controleaanpak

Samenvatting en context

Wij ontwerpen onze controleaanpak door het bepalen van materialiteit en het identificeren en inschatten van het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening ten aanzien van getrouwheid en financiële rechtmatigheid. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar het College van Bestuur subjectieve schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn. Naast de kernpunten hebben we aandacht besteed aan de waardering van de deelnemingen en de voorziening verlieslatende contracten. Bij al onze controles besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management, waaronder het evalueren van risico's op materiële afwijkingen als gevolg van fraude op basis van een analyse van mogelijke belangen van het management.

Het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 definieert financiële rechtmatigheid en verduidelijkt welke werkzaamheden de instellingsaccountant op de jaarrekening en het jaarverslag moet uitvoeren in aansluiting op de van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals opgenomen in het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Daarbij hebben wij specifieke aandacht besteed aan de naleving van de Europese aanbestedingswetgeving.

Wij hebben ervoor gezorgd dat het controleteam over voldoende specialistische kennis en expertise beschikt die nodig is voor de controle van een hogeronderwijsinstelling. Wij hebben specialisten op het gebied van fiscaliteiten in ons team opgenomen.

Materialiteit

- **Getrouwheid:** €4,1 miljoen, gebaseerd op 1% van de totale baten.
- **Rechtmatigheid:** €8,9 miljoen, gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen.
- Specifieke toleranties zoals voorgeschreven door het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Reikwijdte van de controle

- **Universiteit Maastricht staat aan het hoofd van een groep van entiteiten.** De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Universiteit Maastricht.
- De controle van de geconsolideerde jaarrekening heeft zich gericht op Universiteit Maastricht.
- **Dekking controlewerkzaamheden:** 93% van de geconsolideerde baten en 95% van het geconsolideerde balanstotaal.

Kernpunten

- Toerekening van de contractbaten.
- Waardering van verstrekte leningen.
- Waardering van personele voorzieningen.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel belang' wordt toegelicht in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij bepalen kwantitatieve grenzen voor materialiteit. Deze grenzen, alsook de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel te evalueren.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel als volgt bepaald:

<i>Materialiteit voor de getrouwheid</i>	€4,1 miljoen (2014: €3,8 miljoen).
<i>Materialiteit voor de rechtmatigheid</i>	€8,9 miljoen (2014: €7,7 miljoen).
<i>Hoe is de materialiteit bepaald</i>	Getrouwheid: 1% van de totale baten. Rechtmatigheid: 3% van de totale publieke middelen. In 2014 waren de collegegelden geen onderdeel voor onze bepaling van de materialiteit voor rechtmatigheid; in 2015 zijn deze wel onderdeel voor de bepaling van de materialiteit.
<i>De overwegingen voor de gekozen benchmark</i>	Getrouwheid: we hebben deze, algemeen geaccepteerde, benchmark toegepast op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoefte van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat het totaal aan baten een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van Universiteit Maastricht. Rechtmatigheid: dit percentage is toegepast conform het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. In deze paragraaf van het accountantsprotocol zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij rapporteren tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €295.000 (2014: €292.500) aan de Raad van Toezicht, alsook kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De reikwijdte van onze groepscontrole

Universiteit Maastricht staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Universiteit Maastricht.

De controle van de geconsolideerde jaarrekening heeft zich specifiek gericht op het significante onderdeel Universiteit Maastricht. De primaire onderzoeks- en onderwijsactiviteiten vinden plaats in Universiteit Maastricht. De consolidatiekring van Universiteit Maastricht bestaat verder uit Universiteit Maastricht Holding B.V., Univenture B.V., stichting LIBER en stichting MERIT. Alle vier de groepsonderdelen die worden geconsolideerd, worden individueel niet als significant aangemerkt. De groepsonderdelen vertegenwoordigen individueel geen van alle meer dan 3% van de geconsolideerde baten of 2% van het geconsolideerde balanstotaal.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van onze werkzaamheden de volgende dekking over onderstaande jaarrekeningposten verkregen:

<i>Geconsolideerde baten</i>	98%
<i>Geconsolideerd balanstotaal</i>	97%

De groepsonderdelen Universiteit Maastricht Holding B.V., Univenture B.V. en stichting MERIT worden door andere accountants gecontroleerd in het kader van de statutaire jaarrekening. Stichting LIBER wordt in het kader van de statutaire jaarrekening door het controleteam van de groep zelf gecontroleerd. Doordat deze groepsonderdelen niet als significant zijn aangemerkt, hebben wij op basis

van een risico-inschatting bepaald welke werkzaamheden wij uitvoeren op deze groepsonderdelen. Gezien de start-ups en spin-offs binnen de consolidatiekring van Universiteit Maastricht Holding B.V. en Univenture B.V., bespreken wij de risico's, de controleaanpak en de bijzonderheden met de accountants van deze groepsonderdelen. De consolidatie van de groep en de toelichtingen in de jaarrekening zijn door het groepsteam gecontroleerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij de (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met de Raad van Toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten of over specifieke elementen van de jaarrekening.

Het kernpunt 'toerekening van de contractbaten' is, gezien de gelijkblijvende omvang en de aanwezige schattingselementen, evenals voorgaand jaar een kernpunt in onze controle, met de aanvulling dat Universiteit Maastricht dit jaar de methodiek van opbrengstentoeerekening heeft verfijnd. Het kernpunt 'waardering van verstrekte leningen' is nieuw vanwege de waardevermindering die heeft plaatsgevonden op twee uitstaande leningen. De 'waardering van personele voorzieningen' is evenals vorig jaar een kernpunt in de controle gezien de omvang van de voorzieningen en de schattingselementen. De 'waardering van materiële vaste activa' was vorig jaar een kernpunt vanwege de schattingswijziging die in 2014 heeft plaatsgevonden. In 2015 is hier geen sprake van.

Kernpunten

Toerekening van de contractbaten

De toelichting op de contractbaten (onderzoeksprojecten) is opgenomen in paragraaf 5.5.3, 5.5.7 en 5.6.3 in de jaarrekening.

Op de balans staan per 31 december 2015 de post 'nog te fact. bedragen inzake contractonderzoek' van €17.801.000 en de post 'vooruitontvangen bedragen contractonderzoek' van €35.940.000. De contractbaten bedragen in 2015 €108.136.000.

De verantwoordelijkheid inzake de uitvoering en beheersing van de onderzoeksprojecten ligt bij de faculteiten. Dit houdt in dat de procedures rondom de projectverantwoordingen decentraal zijn ingericht. Daarnaast vinden, met ingang van 2015, centraal interne controlemaatregelen plaats gericht op de juiste toerekening van de contractbaten aan de jaren.

De onderzoeksprojecten kennen vaak een looptijd van meerdere jaren waarbij de contractbaten worden toegerekend aan jaren in lijn met de ontwikkeling van de (verwachte) uitvoeringskosten. Hierdoor wordt de toerekening van de contractbaten door schattingen beïnvloed vanwege de verwachting omtrent de nog te maken uitvoeringskosten.

Universiteit Maastricht heeft in 2015 de toerekening van de contractbaten aan de jaren verfijnd. Deze verfijning heeft enerzijds betrekking op het hanteren van hogere uurtarieven op basis van de subsidie-voorwaarden in plaats van één standaardtarief, en anderzijds op het integraal toerekenen van de bestede tijd aan de projecten. Daarmee beïnvloedt de gewijzigde methodiek van toerekening van kosten de toerekening van de contractbaten aan de jaren.

Gegeven de verfijning, de omvang van de baten van werk in opdracht van derden en het schattingselement omtrent de nog te maken uitvoeringskosten vinden wij dit een kernpunt in onze controle.

Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij de systematiek voor en de interne beheersing rondom het toerekenen van personele kosten, overhead en materiële kosten aan onderzoeksprojecten getoetst, aangezien de uitvoeringskosten de basis zijn voor de toe te rekenen contractbaten. Ook hebben wij getoetst of de in 2015 door het College van Bestuur geaccordeerde verfijnde kostentoerekenings-methodiek consequent is toegepast voor een selectie van projecten verspreid over de faculteiten en of het effect van de verfijning toereikend is toegelicht in de jaarrekening.

Wij hebben voor een deelwaarneming op de projecten de aansluiting gemaakt tussen de positie van de projecten in de financiële administratie en de extracomptabele projectadministratie, waarmee we de interne controle op deze aansluitingen toetsen.

De juistheid en rechtmatigheid van de toerekening van de personele kosten toetsen wij op basis van een deelwaarneming. Wij hebben voor de geselecteerde projecten de naleving van de subsidievoorwaarden en de juistheid van de toegerekende personele kosten getoetst met behulp van de subsidievoorwaarden, project-begrotingen, geautoriseerde urenregistraties en aanstellingsovereenkomsten. De volledigheid van de toegerekende uren hebben wij onder andere getoetst door de verantwoorde uren te analyseren ten opzichte van de projectbegroting.

Inzake de juistheid en rechtmatigheid van de materiële kosten toetsen wij de opzet, het bestaan en de werking van de toerekening, aangevuld met een gegevensgerichte deelwaarneming op geselecteerde projecten. Wij hebben de materiële kosten hiervan getoetst op overeenstemming met de projectbegrotingen, (geautoriseerde) inkoopfacturen, onderbouwingen van de prestatie en overige subsidievoorwaarden.

Voor de geselecteerde projecten is ook de toerekening van de baten aan het resultaat getoetst door de gerealiseerde en nog te verwachten kosten te vergelijken met de in de projectbegroting opgenomen kosten. Daarnaast hebben wij getoetst of de toerekening van de baten in lijn ligt met de subsidievoorwaarden en of de in 2015 verfijnde kostentoerekeningsmethodiek consequent is toegepast.

Tot slot hebben wij voor de projecten die in 2015 zijn afgesloten de juiste toerekening van de contractbaten, in overeenstemming met de subsidievoorwaarden, gevalideerd en de eerdere inschattingen getoetst, teneinde de kwaliteit van de managementschattingen vast te stellen.

Kernpunten

Waardering van verstrekte leningen

De toelichting op financiële vaste activa is opgenomen in paragraaf 5.5.2 in de jaarrekening.

De totale financiële vaste activa bedragen per 31 december 2015 €28.728.000, waarvan €14.788.000 verstrekte leningen betreft.

Universiteit Maastricht beoordeelt jaarlijks of er aanleiding is voor duurzame waarde-verminderingen op de verstrekte leningen door de solvabiliteit van de leningnemers te beoordelen. In 2015 is voor een tweetal leningen, waarbij de aflossing afhankelijk is van de cashflow van de leningnemer, een indicatie aanwezig voor een duurzame waardevermindering. Daarom heeft Universiteit Maastricht een nadere waarderingsanalyse opgesteld.

Deze nadere waarderingsanalyse is verricht op basis van de liquiditeitsprognose zoals verstrekt door de leningnemer en bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijkheid tot en de omvang van de terugbetaling. Hierbij heeft Universiteit Maastricht scenario's doorgerekend. Op basis van die analyse is voor de genoemde twee leningen een duurzame waarde-vermindering verantwoord van €4.304.000.

Aanvullend heeft Universiteit Maastricht een analyse opgesteld om vast te stellen of de waardevermindering rechtmatig is in het kader van de regeling Beleggen en Belenen en de (aanvulling op de) notitie Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs. Universiteit Maastricht concludeert dat de last die voorkomt uit de duurzame waardevermindering rechtmatig is gezien de aard en doelstellingen van de organisatie waaraan de leningen zijn verstrekt, de onderzoeksactiviteiten die binnen deze organisatie worden ontplooid en het belang hiervan voor (de kwaliteit van) het onderwijs van Universiteit Maastricht.

Gezien de omvang van de financiële vaste activa, de schattingen bij de bepaling van de duurzame waardevermindering en de omvang ervan vinden wij dit een kernpunt in onze controle.

Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten

Wij hebben kennisgenomen van de lenings-overeenkomsten en de beoordeling die Universiteit Maastricht heeft opgesteld en die aanleiding gaf tot het opstellen van een nadere waarderingsanalyse. Wij kunnen ons vinden in de analyse dat voor een tweetal leningen, waarbij de aflossing afhankelijk is van de cashflow van de leningnemer, een risico op duurzame waardevermindering aanwezig is.

Vervolgens hebben wij de schattingen en aannames in de prognoses van resultaten en kasstromen met betrekking tot de leningnemer getoetst, alsmede de analyse voor de waarde-vermindering. De prognoses zijn besproken met het College van Bestuur van Universiteit Maastricht en de accountant van de leningnemer. Wij hebben de schattingen en aannames getoetst op basis van historische informatie, trendanalyses, afgesloten verkoopcontracten en langdurige onderhouds-contracten.

Wij kunnen ons vinden in de gekozen aannames en de hieruit voortvloeiende duurzame waarde-vermindering die Universiteit Maastricht heeft verantwoord.

We hebben de duurzame waardevermindering ook getoetst op rechtmatigheid. Wij kunnen ons vinden in de conclusie dat de waardevermindering rechtmatig is.

Kernpunten

Waardering van personele voorzieningen

De toelichtingen op de personele voorzieningen zijn opgenomen in paragraaf 5.5.5 Voorzieningen.

De personele voorzieningen bedragen eind 2015 €22.875.000 miljoen en betreffen de voorzieningen sociaal beleid, sabbatical leave, verlofsparen, eigen risico Werkhervattings-regeling Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten, jubilea en wachtgeld.

Deze voorzieningen hebben betrekking op toekomstige arbeidsrechtelijke vergoedingen, gebaseerd op per balansdatum opgebouwde rechten. De voorzieningen bevatten schattingen van het management zoals de blijfkans, indexatie op het salaris en de verwachte kans op het gebruik van de werkloosheidsregeling en de Bovenwettelijke Werkloosheidsregeling Nederlandse Universiteiten.

Gegeven de omvang van deze voorzieningen en het schattingselement vinden wij dit een kernpunt in onze controle.

Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij kennisgenomen van de van toepassing zijnde cao, (boven)wettelijke bepalingen en bestuursbesluiten met betrekking tot financiële regelingen voor het personeel.

Wij hebben getoetst of de gegevens uit de salarisadministratie die bij de bepaling van de voorzieningen worden gebruikt juist zijn op basis van bijvoorbeeld aanstellingsbrieven en identiteitsbewijzen en in overeenstemming zijn met de cao Nederlandse Universiteiten.

Wij hebben de redelijkheid en consistentie getoetst van de schattingen van het management van de gehanteerde uitgangspunten omtrent de blijfkans en de kans dat gebruikt wordt gemaakt van regelingen, met behulp van collectieve of individuele regelingen en ervaringscijfers dienaangaande.

Wij kunnen ons vinden in de schattingen van het management.

Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties, wat inhoudt dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen; en voor
- een zodanige interne beheersing die het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Bestuur afwegen of Universiteit Maastricht in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het College van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het College van Bestuur het voornemen heeft om de Universiteit Maastricht te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het College van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende jaarverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het jaarverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de door de Regeling jaarverslaggeving onderwijs vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Onze benoeming

Wij zijn door de Raad van Toezicht in april 2012 benoemd als accountant van Universiteit Maastricht vanaf de controle van het boekjaar 2012 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant voor een onafgebroken periode van vier jaar.

Maastricht, 10 juni 2016

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. Th.A.J.C. Snepvangers RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2015 van Universiteit Maastricht

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle van de jaarrekening en de financiële rechtmatigheid met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Universiteit Maastricht.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het College van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde

toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden met betrekking tot de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de het groepsonderdeel opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening vanuit alle zaken die wij met de Raad van Toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang is van het maatschappelijk verkeer.

6

Verslag Raad van Toezicht UM 2015

Raad van Toezicht en commissies

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op het beleid van het College van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de universiteit zoals opgenomen in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Naast de toezichhoudende taak vervult de raad een belangrijke rol als klankbord voor en adviseur van het College van Bestuur. De RvT is verantwoordelijk verschuldigd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De RvT houdt zich voor UM aan de regels die door de VSNU zijn neergelegd in de 'Code goed bestuur 2014'. De RvT ziet toe op de rechtmatige verwerving, op de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de Rijksbijdrage en op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg. De hoofdlijnen van de bestuursstructuur UM zijn vastgelegd in het Bestuurs- en Beheersreglement Universiteit Maastricht (BBRUM). De RvT is van oordeel dat het principe van onafhankelijkheid is geëerbiedigd. De leden van de RvT opereren ten opzichte van elkaar en het College van Bestuur onafhankelijk en kritisch. De RvT heeft in 2015 het functioneren van de raad als geheel en van ieder RvT-lid geëvalueerd. De raad heeft eveneens aandacht besteed aan het functioneren van het College van Bestuur als geheel en ieder lid afzonderlijk.

Het profiel van de RvT is afgestemd op de gewenste ontwikkeling en strategie van UM. De RvT is zodanig samengesteld dat er voldoende diversiteit is naar individuele profielen, leeftijd, geslacht en maatschappelijk-culturele en wetenschappelijke achtergrond.

In het verslagjaar is een wijziging opgetreden in de samenstelling van de RvT. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft per 1 september 2015 voor een periode van vier jaar prof. dr. Marc Groenhuijsen benoemd tot lid van de RvT. Om de continuïteit in de raad te waarborgen heeft de minister de benoeming van RvT voorzitter Truze Lodder verlengd met een periode van twee jaar. Op verzoek van de zittende leden van de raad geeft zij hiermee invulling aan een volledige termijn van vier jaar voorzitterschap. Na deze benoeming bestaat de RvT van UM uit Truze Lodder (voorzitter), Ursula Nelles, Renk Roborgh, Koos Van Haasteren en Marc Groenhuijsen.

De RvT heeft in 2015 vier maal vergaderd met het College van Bestuur. Voorafgaand aan deze bijeenkomsten vergadert de RvT in eigen kring. De RvT vergadert ook meermaals telefonisch in eigen kring en met het College van Bestuur over onderwerpen waarover afstemming of beslissingen nodig zijn. De voorzitter van de RvT heeft wekelijks overleg met de voorzitter van het College van Bestuur.

De RvT heeft in het verslagjaar twee keer overlegd met het Presidium van de Universiteitsraad. In deze overleggen is onder meer ingegaan op het vroegtijdig betrekken van de Universiteitsraad bij nieuwe ontwikkelingen, onderwijs- en onderzoeksangelegenheden, onderwijsinnovatie, het Strategisch Programma UM mede in relatie tot Kennis-As Limburg / Brightlands campussen, begroting, jaarrekening, HRM-beleid, werkdruk aan UM en de discussie over de Nieuwe Universiteit. Ursula Nelles is het RvT-lid dat het bijzondere vertrouwen geniet van de Universiteitsraad.

De RvT heeft twee commissies in eigen kring: de Audit Commissie en de Remuneratiecommissie. De RvT benoemt de leden van deze commissies. Uit hun midden wordt een voorzitter gekozen, dit is niet de voorzitter van de RvT.

De RvT buigt zich over de mogelijke instelling in eigen kring van een Commissie Kwaliteit Onderwijs en Onderzoek.

De Audit Commissie, waarin Renk Roborgh (voorzitter) en Koos van Haasteren zitting hebben, heeft in 2015 drie keer vergaderd. De Audit Commissie ondersteunt de RvT in het toezicht op de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Hieronder vallen het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het toezicht op de werking van gedragscodes, preventie en detectie van niet-wetenschappelijke fraude, de financiële informatieverschaffing door de universiteit, de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van internal audit en de externe accountant, de rol en het functioneren van de interne audit functie en de relatie met de externe accountant en zijn onafhankelijkheid. De Audit Commissie overlegt minimaal eenmaal per jaar met de externe accountant en minimaal tweemaal per jaar met internal audit. De verslagen en adviezen van de Audit Commissie komen aan de orde in de vergaderingen van de RvT met het College van Bestuur.

De voorzitter van de Audit Commissie voert minimaal een keer per jaar overleg met de compliance officer en brengt hierover rapport uit aan de RvT.

De Remuneratiecommissie bestaat uit Ursula Nelles (voorzitter), Truze Lodder en Marc Groenhuijsen. De commissie voert de jaarsprekken met de leden van het College van Bestuur en rapporteert daarover aan de RvT.

Truze Lodder en Renk Roborgh hebben vanuit de RvT UM zitting in de RvT transnationale Universiteit Limburg (tUL), een samenwerkingsverband tussen Universiteit Hasselt en UM.

De RvT blijft als geheel verantwoordelijk voor alle zaken die in commissieverband of op andere wijze voorbereid en/of behandeld worden. De RvT heeft minimaal één keer per jaar overleg met de externe accountant.

De RvT brengt werkbezoeken aan faculteiten en laat zich door decaanen en staf informeren over ontwikkelingen binnen de faculteiten.

De voorzitter van de RvT neemt deel aan de vergadering van voorzitters van de Raden van Toezicht van de Nederlandse Universiteiten.

De leden van de RvT geven blijk van betrokkenheid bij UM door aanwezigheid bij academische zittingen zoals de Dies Natalis en de opening van het academisch jaar, door werkbezoeken en door het volgen van politieke en maatschappelijke ontwikkelingen die voor UM relevant zijn.

Actuele onderwerpen

De RvT volgt nauwgezet de strategische ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, onderzoek en valorisatie aan UM. Kwaliteitszorg en de prestatieafspraken van UM met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn belangrijke aandachtspunten. In het verslagjaar heeft de discussie over de Nieuwe Universiteit landelijk en binnen UM veel aandacht gekregen. De RvT, College van Bestuur en Universiteitsraad hebben dit onderwerp gezamenlijk opgepakt en de discussie daarover met de gehele universitaire gemeenschap gevoerd. Er zijn drie commissies ingesteld die terugdringing van bureaucratie, de kwaliteit van onderwijs en onderzoek en duurzaamheid als aandachtspunt hebben. UM ziet de discussie en de aanbevelingen van deze commissies als belangrijke bouwstenen voor een nieuw Strategisch Programma UM 2017-2021.

De RvT heeft met het College van Bestuur uitvoerig van gedachten gewisseld over studentaantallen en staf, bachelor- en masteropleidingen, accreditaties en visitaties, de positie van UM in rankings nationaal en internationaal, de investeringsagenda voor universitaire vernieuwing, kwaliteits- en risicomanagement, de relatie met het academisch ziekenhuis Maastricht in Maastricht UMC+, de voortgang van Brains Unlimited/Scannexus en het Kennis-As programma / Brightlands campussen.

De RvT is in 2015 de procedure gestart voor de opvolging van prof. dr. Luc Soete als rector magnificus per 1 september 2016. Er is een Benoemingsadviescommissie ingesteld, waarvan naast de RvT-leden Ursula Nelles (voorzitter) en Marc Groenhuijsen, de voorzitter van het College van Bestuur, een vertegenwoordiger namens de decanen en de voorzitter van de Vertrouwenscommissie Universiteitsraad deel uitmaken. De Benoemingsadviescommissie brengt op basis van de vastgestelde profielschets advies uit over geschikte en beschikbare kandida(a)t(en) aan de RvT, die verantwoordelijk is voor de benoeming van een nieuwe rector aan UM. De profielschets is openbaar gemaakt op de UM-website.

Beslissingen

De Raad van Toezicht gaf – na bespreking in de Audit Commissie zijn goedkeuring aan:

- het jaarverslag/-rekening UM 2014 in aanwezigheid van de externe accountant
- de begroting UM 2016.

Beloning College van Bestuur en tegemoetkoming leden RvT

Het realiseren van de strategische doelstellingen veronderstelt een beloningsbeleid waarmee UM in staat is op alle niveaus gekwalificeerde en bekwame functionarissen aan te trekken en te behouden. Bij het bespreken en vaststellen van de beloning van de leden van het College van Bestuur houdt de RvT rekening met relevante wettelijke bepalingen, met richtlijnen voor good governance, maatschappelijke ontwikkelingen en met andere best practices die op UM van toepassing zijn.

Aangezien universiteiten als UM in een concurrerende internationale markt opereren, is het zaak dat ook sectorspecifieke internationale ontwikkelingen op het gebied van beloning in de overwegingen betreffende het beloningsbeleid meegenomen kunnen worden. De RvT volgt bij het bezoldigingsbeleid voor de leden van het College van Bestuur de ontwikkelingen binnen de publieke sector.

Richtinggevend voor de RvT is het streven naar een beloningsniveau dat ook waar het gaat om de functies van het College van Bestuur vergelijkbaar is met andere organisaties van soortgelijke omvang en complexiteit. De leden van het College van Bestuur voldoen aan de voorwaarden in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De leden van het College van Bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar met mogelijkheid van herbenoeming voor een periode van vier jaar. Na een periode van vier jaar beslist de RvT conform de WHW en – gehoord het Managementteam (College van Bestuur en decanen faculteiten) en de Universiteitsraad – over herbenoeming. Tijdig voor het aflopen van de benoemingstermijn vindt overleg plaats van de RvT met het betrokken lid van het College van Bestuur.

De leden van het College van Bestuur zijn deelnemer in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenregeling voor de leden van het College van Bestuur is gelijk aan de regeling voor de medewerkers van UM. Voor de overige arbeidsvoorwaarden wordt aangesloten bij de voor de medewerkers van UM geldende regels. Alle verzoeken voor nevenfuncties van leden van het College van Bestuur worden conform de regeling nevenwerkzaamheden UM voor toestemming aan de RvT voorgelegd. De nevenwerkzaamheden van de leden College van Bestuur worden gepubliceerd op de UM-website.

De tegemoetkoming van de leden van de RvT is met ingang van 1 januari 2015 verhoogd met k€ 2,5 op jaarbasis. De tegemoetkoming voor de leden komt daarmee op k€ 12,5 en voor de voorzitter RvT op k€ 17,5 op jaarbasis. Voor informatie over hoofdfunctie en nevenfuncties van de leden van de RvT wordt verwezen naar het overzicht in dit verslag.

De RvT spreekt zijn grote waardering uit voor de inzet en inspanning van het College van Bestuur, de faculteitsbesturen, de medezeggenschapsraden, de medewerkers en de studenten van de universiteit in 2015 en de daarbij bereikte resultaten.

Maastricht, april 2016

De Raad van Toezicht
mw. T.M. Lodder, voorzitter
drs. J. van Haasteren
mw. prof. dr. U. Nelles
dr. L.J. Roborgh
prof. dr. M.S. Groenhuijsen
mw. T. Simon, secretaris

Raad van Toezicht Universiteit Maastricht 2015

Samenstelling RvT	Commissies/aandachtsgebieden in RvT	(Neven) functies
<p>Mw. T.M. (Truze) Lodder Geboortejaar: 1948 Benoeming: 1^e termijn: 1-12-2007 t/m 30-11-2011 2^e termijn: 1-12-2011 t/m 30-11-2015 3^e termijn: 1-12-2015 t/m 30-11-2017 Expertise: governance, bestuurlijke advisering, HRM, Kunst en cultuur</p>	<p>Voorzitter Raad van Toezicht (vanaf 1-1-2014) Remuneratiecommissie (lid) Raad van Toezicht transnationale universiteit Limburg (lid)</p>	<p>Voormalig zakelijk directeur De Nederlandse Opera Amsterdam en voorzitter directie Het Muziektheater Amsterdam Nevenfuncties: * Treasurer Europa Nostra * Commissaris Nederlandse Spoorwegen * Voorzitter Raad van Toezicht NJO * Lid Raad van Advies Nexus Instituut</p>
<p>Prof. dr. U. (Ursula) Nelles Geboortejaar: 1949 Benoeming: 1^e termijn: 1-7-2009 t/m 30-6-2013 2^e termijn: 1-7-2013 t/m 30-6-2017 Expertise: governance, onderwijs, onderzoek, valorisatie, juridische aangelegenheden</p>	<p>Vertrouwenspersoon Universiteitsraad Remuneratiecommissie en Benoemingsadviescommissie (voorzitter)</p>	<p>Rector van de Westfälische Wilhelms Universität Münster Nevenfuncties: Lidmaatschap vanuit functie of als representant van Westfälischen Wilhelms-Universität: * Beirat Akademie für Manuelle Medizin * Beirat Aktion Münsterland e.V. * Arbeitgeberverband des Landes Nordrhein Westfalen e.V. * Bioanalytik Münster * Kuratorium Brigitte und Martin Krause-Stiftung * Beirat Centrum für Krankenhausmanagement * CompusSource e.V. - Verein zur Förderung der Open Source Initiative * Deutscher Akademischer Austauschdienst * Deutsch-Niederländische Gesellschaft * Beirat Europäische Staatsbürger-akademie * Kuratorium Europäische Umweltakademie * European Institute for Quality Assurance * European University Association * Kuratorium Förderkreis für Angewandte Informatik * Franz Joseph Dölger-Institut zur Erforschung der Spätantike * Kuratorium Freiherr vom Stein-Institut * Vorstand Gesellschaft zur Förderung der WWU * Vorstand Haus der Technik e.V. * Kuratorium Heitfeld-Stiftung * Hochschulrektorenkonferenz</p>

Samenstelling RvT	Commissies/aandachtsgebieden in RvT	(Neven) functies
		<ul style="list-style-type: none"> * Innovationsallianz der Hochschulen NRW * Internationale Vorstand Studentenwohnheime e.V. * Kuratorium Israel-Stiftung des Kreises Recklinghausen * Vorstand Leibniz-Institut für Arterioskleroseforschung * Aufsichtsrat Münsterland e.V. * Präsidium Münsterlandkonferenz * Pelz-Anfelder-Stiftung * Vorstand Schneider-Sasakawa-Funds * Kuratorium Stiftung Westfalen-Initiative * Vorstand Stiftung Westfälische Wilhelms-Universität * Aufsichtsrat UKM * Beirat VHS Münster * Kuratorium Westfälischer Heimatverbund * Wirtschaftsinitiative Münster * Vorstand Zentrum für Handwerk und Wissenschaft e.V * Kuratorium Zentrum für Niederlande-Studien
<p>Dr. L.J. (Renk) Roborgh Geboortejaar: 1949 Benoeming: 1e termijn: 1-9-2013 t/m 31-8-2017 Expertise: Hoger Onderwijsbestel en internationale vraagstukken</p>	<p>Audit Committee (voorzitter) Raad van Toezicht transnationale universiteit Limburg (lid)</p>	<p>Voormalig DG Hoger Onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap en Emancipatie (DGHBWE)</p> <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Lid Dagelijks Bestuur Clingendael * Lid Raad van Advies Leidse Onderwijsinstellingen * Lid Raad van Wijzen Fundashon Kalidat Profeshonal Edukashonal Kòrsou KPEK * Voorzitter Raad van Toezicht ROC Tilburg * Lid Raad van Toezicht Scheepvaart en Transport College * Bestuurslid Stichting Post-academische medische cursussen in Indonesië

Samenstelling RvT	Commissies/aandachtsgebieden in RvT	(Neven) functies
<p>drs. J.A.M. (Koos) van Haasteren Geboortejaar: 1960 Benoeming: 1e termijn: 1-4-2014 t/m 31-3-2018 Expertise: financiën, audit, bedrijfsleven</p>	<p>Audit Committee (lid)</p>	<p>Voormalig VP Sabic Europe</p> <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Bestuurder van Alloksys Life Sciences BV en AMRIF BV * Bestuurslid van de Stichting Jazz Maastricht en van de Stichting Bright Creations
<p>Prof. dr. M.S. (Marc) Groenhuijsen Geboortejaar: 1956 Benoeming: 1e termijn: 1-9-2015 t/m 31-8-2019 Expertise: Wetenschapper, uitgebreide bestuurlijke en toezichthoudende ervaring en internationale netwerk</p>	<p>Remuneratiecommissie en Benoemingsadviescommissie (lid)</p>	<p>* Hoogleraar straf(proces)recht en victimologie Universiteit van Tilburg</p> <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Rechter-plaatsvervanger in de arrondissementsrechtbank te Rotterdam * Raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof te Arnhem * Lid, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen * Voorzitter Klachtencommissie ongewenst gedrag Stichting De Runne Goirle * Lid Raad van Advies Stichting Nexus * Lid Board of Directors van de International Society of Criminology * Lid bestuur Stichting Fonds Slachtofferhulp * President van (the Executive Committee of) the World Society of Victimology * Member International Advisory Board of the South Asian Society of Criminology and Victimology * Voorzitter Commissie Wetenschappelijke Integriteit van de KNAW

7 Beloningen en tegemoetkomingen

Sinds 2015 is de "Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)" van kracht. Die bepaalt dat de hoogste leidinggevenden in de (semi)publieke sector, niet meer mogen verdienen dan het jaarlijks vastgestelde maximum.

Conform deze wet wordt hierna het jaarlijks inkomen en eventuele ontslagvergoedingen van de topfunctionarissen weergegeven, gerelateerd aan de voor hen geldende maxima.

Leidinggevende topfunctionarissen

<i>bedragen x C 1</i>	M. Paul	L. Soete	N. Bos
Functie(s)	voorzitter	rector magnificus	vice-voorzitter
Duur dienstverband in 2015	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Individueel WNT-maximum	230.474	230.474	230.474
Bezoldiging			
Beloning	187.180	169.038	189.851
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	17.097	15.086	17.156
Totaal bezoldiging	204.277	184.124	207.007
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2014			
Duur dienstverband in 2014	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1
Bezoldiging			
Beloning	183.600	163.478	166.530
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	32.079	28.369	28.369
Totaal bezoldiging	215.679	191.847	194.899
Individueel WNT-maximum	230.474	230.474	230.474

Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x C 1</i>	T. Lodder	U. Nelles	L. Roborgh	J. van Haasteren	M. Groenhuijsen
Functie(s)	voorzitter	lid	lid	lid	lid
Duur dienstverband	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12	1 / 9 - 31 / 12
Individueel WNT-maximum	34.571	23.047	23.047	23.047	7.682
Bezoldiging 2015					
Beloning	17.500	12.500	12.500	12.500	4.167
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	17.500	12.500	12.500	12.500	4.167
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2014					
Beloning	15.000	10.000	10.000	7.500	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	15.000	10.000	10.000	7.500	-
Individueel WNT-maximum	17.286	11.524	11.524	8.643	-

Bezoldiging					
Beloning	123.459	207.847	183.827	18.217	182.423
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.602	17.480	16.777	1.705	17.088
Totaal bezoldiging	132.061	225.327	200.604	19.922	199.511
Motivering van overschrijding: zie	1)	2)	3)	4)	5)
Gegevens 2014					
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,5	1	1	0,1	1
Bezoldiging					
Beloning	125.880	167.718	167.070	17.850	166.180
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	16.048	28.692	28.968	3.115	28.634
Totaal bezoldiging	141.928	196.410	196.038	20.965	194.814
Individueel WNT-maximum	115.237	230.474	230.474	23.047	230.474

ad 1) voortzetting dubbele huisvestingslasten vergoeding en arbeidsmarkttoelage

ad 2) TVO toelage conform CAO UMC

ad 3) toelage formalisering CRISP en toelage decanaat

ad 4) toelage

ad 5) decanen toelage

Bezoldiging niet-topfunctionarissen: deel 2

<i>bedragen x € 1</i>	Universitair Hoofddocent 1	Hoogleraar 1
Duur dienstverband in 2015	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12
Omvang dienstverband (in fte)	0,35	1
Individueel WNT-maximum	62.300	178.000
Bezoldiging		
Beloning	60.647	163.660
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	5.866	15.383
Totaal bezoldiging	66.513	179.043
Motivering van overschrijding: zie	6)	7)
Gegevens 2014		
Duur dienstverband in 2015	1 / 1 - 31 / 12	1 / 1 - 31 / 12
Omvang dienstverband (in fte)	0,35	1
Bezoldiging		
Beloning	56.668	125.208
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.277	20.924
Totaal bezoldiging	66.945	146.132
Individueel WNT-maximum	80.666	230.474

ad 6) persoonlijke toelage

ad 7) incidentele nabetaling met terugwerkende kracht

Declaratie leden College van Bestuur

In de brief van de Staatssecretaris van OCW van 25 november 2011 worden universiteiten en hogescholen verzocht tot het openbaar maken van declaraties van individuele leden van het College van Bestuur met ingang van verslagjaar 2011.

De onderstaande tabel geeft de individuele onkostenvergoeding van de collegeleden weer. De kosten kunnen bestaan uit declaraties, creditcardafschrijvingen en facturen.

De declaraties en onkosten zijn getoetst aan het Reglement kostenvergoedingen leden van College van Bestuur Universiteit Maastricht.

	M. Paul Voorzitter	N. Bos Vice-voorzitter	L. Soete Rector magnificus
Representatiekosten	€ 647	€ 746	€ 223
Reiskosten binnenland	€ 4.100	€ 1.527	€ 2.686
Reiskosten buitenland	€ 16.440	€ 3.743	€ 3.496
Overige kosten	-	€ 2.178	€ 2.178

Woordenlijst en afkortingenlijst

Woordenlijst en afkortingenlijst

		EZ	Ministerie van Economische Zaken	MERIT	Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology	SBE	School of Business and Economics
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	FASoS	Faculty of Arts and Social Sciences	MERLN	Institute for Technology-Inspired Regenerative Medicine	SEO	Stimulerend Europees Onderzoek
ABR	Algemene BedrijfsReserve	FED	Federal Reserve	MHC	Maastricht Health Campus	SEP	Standaard Evaluatie Protocol
AMIBM	Aachen-Maastricht Institute for Biobased Materials	FHML	Faculty Health, Medicine and Life Sciences	MI	Maastricht Instruments	SG	Studium Generale
APG	Algemene Pensioen Groep	FHP	Facultair Honoursprogramma	MKB	Midden- en Kleinbedrijf	SHE	School of Health Professions Education
App./inv.	Apparatuur / Inventaris	FHS	Faculty of Humanities and Sciences	M.Sc	Master of Science	SLIM	Stichting Life Science Incubator
AZC	Asielzoekerscentrum	FL	Faculty of Law	MSCA	Marie Skłodowska-Curie actions	SPT	Student Project Team
azM	Academisch ziekenhuis Maastricht	FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging	MSM	Maastricht School of Management	SSC	Studenten Service Centrum
		FPN	Faculty of Psychology and Neuroscience	MSS	Maastricht Summer School	SSHM	Stichting Studentenhuisvesting Maastricht
B	Bachelor	FS	Facility Services	MUNDO	Maastricht University Centre for International Cooperation in Academic Development	SV	Studentenvereniging
Ba	Bachelor	fte	Fulltime Equivalent			TA	Totale Activa
B&B	Beleggen en Belenen			MUMC	Maastricht Universitair Medisch Centrum	TB	Totale Baten
BISS	Business Intelligence and Smart Services	GL	Grote Looiersgracht	MUO	Maastricht University Office	THE	Times Higher Education
BKO	Basiskwalificatie Onderwijs	GROW	School for Oncology and Developmental Biology			TMFI	The Maastricht Forensic Institute
BPCM BV	BioPartner Center BV	GSBE	Graduate School of Business and Economics	NFI	Nederlands Forensisch Instituut	TO2	Toegepaste Onderzoek Organisaties
BPR	Basisregistratie Personen	GVO	Groot Vervangend Onderhoud	NFP	Netherlands Fellowship Programme	TU/e	Technische Universiteit Eindhoven
BR	Bestemde Reserve			NFU	Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra	tUL	transnationale Universiteit Limburg
B.Sc	Bachelor of Science	HEaL	Human Enhancement and Learning	NOA		TV	Totaal Vermogen
BU	Brains Unlimited	HEFI	Healthy Eating and Food Innovation	NSE	Nationale Studentenenquête		
BW	Burgerlijk Wetboek	HO	Hoger Onderwijs	NU	Nederlandse Universiteiten	UCM	University College Maastricht
		HR(M)	Human Resource (Management)	NUTRIM	School of Nutrition and Translational Research in Metabolism	UCV	University College Venlo
1cHO	1 cijfer Hoger Onderwijs	HRS4R	Human Resources Strategy for Researchers			UD	Universitair Docent
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst			NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie	UFO	Universitair functieordeningssysteem
CAPHRI	School for Public Health and Primary Care	ICARD	Individual Career Development in Higher Education	NWA	Nationale Wetenschapsagenda	UGM	Universitas Gadjah Mada
CARIM	Cardiovascular Research Institute Maastricht	ICIS	International Centre for Integrated assessment & sustainable development	NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek	UHD	Universitair Hoofddocent
CENECS	Center in Neuroeconomics					UM	Universiteit Maastricht
CEO	Chief Executive Officer	ICTS	Informatie Communicatie Technologie Servicecentrum			UMC	Universitair Medisch Centrum
CERIM	Centre for European Research in Maastricht	IGV	Innovatiecentrum Gezonde Voeding	OBP	Ondersteunend en Beheers Personeel	UMGO	Universiteit Maastricht Green Office
CES	Center for European Studies	InSciTe	Institute for Science and Technology	OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	UNU	United Nations University
CHILL	Chemelot Innovation and Learning Labs	IP	Intellectual Property	OER	Onderwijs- en Examenregeling	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
C.H.O.I	Centrum Hoger Onderwijs Informatie	ISAP	International Student Ambassador Programme	OFB	Overzicht Financiële Beschikkingen		
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond	ISO	International Standardization Organization	OG	Onroerend Goed	VA	Vlottende Activa
		IT	Information Technology	OU	Open Universiteit	VAWO	Vakbond voor de Wetenschap
		ITEM	Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility			VH	Vereniging van Hogescholen
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers			PAS	Parcours of Art and Sciences	VLG	School Voeding, Levensmiddelen-technologie, Agrobiotechnologie en Gezondheid
Cohort	De groep studenten die in hetzelfde academisch jaar voor het eerst ingeschreven staan bij een opleiding	KAS	King Abdullah Scholarship / Master of Health Professionals Education	PGO	Probleem Gestuurd Onderwijs	VNO-NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen – Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
COLA	Communities of Learning Africa			PhD	Physical Degree		
CRC	Contract Research Centre	KCIS	Knowledge Centre for International Staff	Plc	Public Limited Company	VP	Vlottende Passiva
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs	KE	Knowledge Engineering	PPS	Publiek-private samenwerking	VSNU	Vereniging van Universiteiten
CSP	Complaints Service Point	KNAW	De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen	Q&R	Quality and Risk	VV	Vreemd Vermogen
CvB	College van Bestuur	KP	Kaderprogramma	QS	Quacquarelli Symonds	VZ	Voorzieningen
		KS	Kortlopende Schulden			WGA	Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
DKE	Department of Knowledge Engineering	KTO	Knowledge Transfer Office	R	Resultaat	WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
DNB	De Nederlandsche Bank			R4B	Research for Business		
DSM	Dutch State Mines	LAS	Liberal Arts and Sciences programma	RB	Rentebaten		
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs	LIBER	Limburg Institute for Business and Economic Research	R&D	Research & Development	WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
		LINK	Limburg INvesteert in haar Kenniseconomie	RDF	Research Development Fund	WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
EAL	Educatieve Agenda Limburg	LISV	Lab for Interdisciplinary Studies and Valorisation	RG	Roerend Goed	WNT	Wet Normering Topinkomens
ECCE	European Centre for Corporate Engagement	LO	Lokaal Overleg	RISE	Research and Innovation Staff Exchange	WO	Wetenschappelijk Onderwijs
EDLAB	Education Laboratory	LOWI	Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit	RJ66o	Regeling jaarverslaggeving onderwijs	WP	Wetenschappelijk personeel
EEP	Energie-efficiency plan	M4I	Maastricht MultiModal Molecular Imaging Institute	ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt	WUN	Worldwide Universities Network
EER	Europese Economische Ruimte	MACCH	Maastricht Centre for Arts & Culture, Conservation and Heritage	RvT	Raad van Toezicht	WW	Werkloosheidswet
EPC	Ethical Committee Psychology			RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule	WWB	Wet Werk en Bijstand
ERC	European Research Council	Macimide	Maastricht Centre for Citizenship, Migration and Development				
ERCIC	Ethical Research Committee Inner City			SAP SlcM	SAP Student Lifecycle Management	YERUN	Young European Research Universities Network
EU	Europese Unie	MaRBLe	Maastricht Research Based Learning				
EV	Eigen Vermogen						

